BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXIII.- Núm. 8.049 - Divendres, 6 de gener de 1922 — Edició del matí — Oficines i imprenta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

GRANS MAGATZEMS
EL SIGLO
S. A.

DEL 1 AL 31 DE GENER

IMPORTANTS DESCOMPTES

en la totalitat dels articles

En cartells fixats en les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon a llurs articles.

DEL 7 AL 28 DE GENER
VENDA D'ARTICLES VARIATS
ALS
PREUS ÚNICS
DE
4, 8 i 12 PESSETES

Crèdit i Docks de Barcelona

Companyia de Crèdit i de Magatzems Generals de Dipòsit fundada en 1881

Arrendatària del Dipòsit Comercial de l'Estat i del Dipòsit Franc de Barcelona concessionària del Dipòsit Franc de Cádiz

Operacions en mercaderies

Obriment de crèdits contra remesa de documents d'expedició.—Desembarc, despatx, transport i entrada al Dipòsit Comercial, Dipòsit Franc i Magatzems Generals de Dipòsit.—Assegurança d'incendi fortuït i per motí.—Emissió de warrants sobre les mercaderies dipositades.—Préstecs sobre warrants DES DEL CINC PER CENT d'interès anual, facilitant condicionalment la seva cancel·lació per mitjà de crédits parcials.

Operacions en efectiu i efectes comercials

Obriment de comptes corrents a la vista i a termini, amb l'interès anual de 2 i 1/2 a 4 per 100.—Cobrament d'efectes comercials sobre Espanya, Europa i América.

La inversió dels cabals de c/c està estatutàriament controlada per una comissió de comptecorrentistes.

Cambra cuirassada

Lloguer de compartiment de 25 a 50 pessetes anuals
Oberta fins a les set de la tarda

Domicili social: Passatge del Comerç, 7
Direcció telegràfica i telefònica: DOCKS :: Telefs. A. 227 i A. 5495

Alcohols purs
rectificats de 90/97°. Especials per a Cliniques, Laboratoris, Farmàcies i Perfumeries

ANISSATS
DE TOTES CLASSES

Venda al major i al detal
A. ANTICH
Ronda Sant Pau, 32.—Telè. 810 A

Basar Ritz Corts 662
Targetes de visita, impressos, llibres ratllats, objectes d'escriptori de dibuix, immens assortit d'escrivanies, plomes estil logràfiques, capses colors, estoigs de compassos i articles propis per a presents de Reis

REIS
Gran assortit de trens elèctrics i motorets especials per a acoblar a "Meccanos"
Vallet i Bofill, S. en C.
Passeig de Gràcia, 20

ESTOMACAL
Con el Elixir Saiz de Carlos se curan las enfermedades del estómago e intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedias, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos,

DIARREAS
disentería, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas mas o menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir a la vida a enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los médicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID
Se remite folleto a quien lo pida

TOS Curació prompta i segura amb un sol flascó de XAROP PECTORAL 200 anys d'èxit.
Devenda: Moncada, 10, farmàcia. Barna.

Nonell Germans
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 16

Subscripció Pública
de
20.000 Obligacions hipotecàries al portador
de 500 pessetes nominals cada una
al 7 % d'interès anual

pagador per cupons trimestrals, venent el primer el 1er d'abril próxim i amortitzables a la par en el terme màxim de 40 anys, emeses per la Companyia

Mines de Potassa de Súria
S. A.

constituïda **amb un capital de 30.000,000 de pessetes**, completament desemborsat.

Les dites Obligacions, ultra la garantia general de l'actiu de la Societat, disfrutaran de la garantia especial hipotecària, de conformitat al que determina l'escriptura d'emissió, i **estaran també garantitzades subsidiàriament, en quant a capital i interessos, per la raó social SOLVAY i C.a, de Brussel·les**

Aquesta emissió ha estat presa en ferm per un grup de banquers, format per la **Banca Marsans, Societat Anònima Arnús-Garí** i el **Sindicat de Banquers de Barcelona.**

Des del **dia 9 del corrent** quedarà oberta la

subscripció a títol irreductible al tipus a la par

mitjançant satisfer el pagament íntegre de les Obligacions que se subscriguin, les quals es facilitaran per l'ordre en que es sol·licitin, declarant-se tancada en el moment en que quedin subscrites les dites 20.000 Obligacions.

Barcelona 4 de gener de 1922

Punts de subscripció

BANCA MARSANS — SOCIETAT ANONIMA ARNUS-GARI
Garriga-Nogués Nebots, S. en C. — Banc de Catalunya
Tusquets i Companyia, S. en C.
Fills de F. Mas Sardà
Soler i Torra Germans — Jover i Companyia
Fills de Magí Valls — Nonell Germans
Banc de Prèstecs i Descomptes — Nebot de Parasols i Companyia
Banc Urquijo Català — Rosés i Companyia

CASSA DE LA SELVA: Bosch i Codolà, Jubert i Presas
GRANOLLERS: Banc de Granollers
REUS: Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs
RIPOLL: P. Suñer i Ferrer
SABADELL: Banc de Sabadell
TARRAGONA: Banc Comercial de Tarragona
TERRASSAA: Banc de Terrassa
TORTOSA: Banc de Tortosa
VALLS: Banc de Valls
VILANOVA I GELTRU: Banc de Vilanova
i en el domicili dels altres Bancs i banquers.

BANCA MARSANS
Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges
Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. Montañá dels Hospitals de París—Pell i Veneri — Sant Pau, 28, pral., 2.a

MOSAICS ESCOFET S.A.
Ronda Universitat, 20

REIS
PARAIGUES
OMBRELLES
VANOS
J. CARDÚS
10-Portaferrissa-10

Gelatina de carn i de gallina Aliment poderós. E. Martignole, Flascó de cristall, Escudellers, 10

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 5 de gener de 1922.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 755'6, 755'9, 757'7.

Termòmetre sec: 4'5, 8'2 7'6.

Termòmetre humit: 3'4, 5'0, 3'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 76, 59, 42.

Direcció del vent: NO.

Velocitat del vent en metres per segon: 9'5, 15'2, 10'0.

Estat del cel: Serè.

Classe de núvols: C.K.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 9'9; mínima, 2'3; mínima prop del sol 3'2

Oscil·lació termomètrica, 12'2.

Temperatura mitja: 3'6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 488 km.

Observacions particulars: Vent fort.

El director: E. Alcobé.

-Paraigües Cardús Portaferrissa, 10

El vent va fer caure un tauló d'un badiguè del moll d'Espanya i va tocar una dona, la qual va rebre lesions de pronòstic reservat.

Al passeig de Gràcia, i també pel vent, va caure una branca d'un arbre damunt d'un transeünt, causant-li contusions lleus.

Van ser curats als dispensaris corresponents.

- REIS Immens assortit en joguines, petita vaixella de cuina i taula, cuines econòmiques miniatura, funcionament veritat, nines Babys, etc. Preus sense competència. Llorens Germans, Rambla Flors, 30.

A darrera hora de la nit es va produir alguna alarma al carrer de la Portaferrissa per haver-se encès el sutge de la xemeneia d'una fleca del núm. 5.

Els bombers van apagar el foc ràpidament.

GAVANYS CONFECCIONATS
per a senyor
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

A la matinada, un subjecte va avisar a un municipal que la porta d'una barraca de venda de joguines del carrer d'Abat Safont era oberta.

El municipal hi anà i vetè que era cert. Trucà diverses vegades sense obtenir resposta, i determinà esperar que fos dia clar, a fi de veure si es tractava d'un descuit o era qüestió de lladres.

En efecte: quan fou de dia, el guàrdia tornà a la barraca i així que posà mà a la porta quedà sorprés per un tret que li dispararen de l'interior, sense tocar-lo. Al mateix temps veié una dona que tenia un revòlver a la mà.

Aquesta dona era la mestressa de la barraca, Teresa Carcellet, de 42 anys, la qual manifestà que es creia que algú volia entrar per robar.

Fou detinguda i posada a disposició del Jutjat.

MANTES I ALFOMBRES
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

Fou auxiliat al matí, al dispensari d'Hostafranchs, Miquel Navarro, de 29 anys, jornaler, veí de l'Hospitalet, el qual tenia contusions a les cames i peus per haver-lo atropellat, a la Plaça d'Espanya, un dels autos que fan servei de passatgers al dit poble.

FORN del CISNE
Diada de Reis
Gâteau de Roi
Clàssic Torteil de Reis
Pa de luxe i especial Griyé
Pelayo, 38. - Telèfon 2973 A.
Servei a domicili

De bon matí fou portat ahir en automòbil, al dispensari del carrer de Salmeron, un home que havia caigut d'un principal de l'Avinguda de la República Argentina, rebent ferides tan greus que morí a la poca estona.

Es deia Vicens Triay, de 72 anys.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A les deu del matí es presentà al dispensari de Santa Madrona una dona de 29 anys, la qual tenia diverses contusions a la cara. Segons digué, passant pel carrer de Borrell se li acostà un minyó conegut seu, i, sense dir-li paraula, l'escometé a cops de puny.

L'amable subjecte ha estat denunciat.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Ahir al migdia, un metge municipal va haver d'anar al carrer del Tordera, 56, baixos, per prestar auxili a Maria Panadès, de 63 anys, la qual havia caigut des de la torratxa al terrat de la casa, d'una alçada de quatre metres, produint-se nombroses contusions i commoció visceral de pronòstic greu.

— A l'Africa el color dels cabells és completament negre: l'Aigua ASTER evita els cabells blancs. Banús i Soler, Jaume I, 18.

Ha estat posat a disposició del Tribunal de menis el menor d'edat Josep Romillo, per haver trencat rajoletes de vidre per valor de 350 pessetes, propietat de Didac Romero.

BUFANDES DE SEDA
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

D'un carro que guiava Pau Tomàs Monreal, mentre passava per la Porta de Santa Madrona ha estat robat un caixó ple de metall per acunyar, el valor del qual s'ignora.

Més tard la policia va recuperar el metall a una casa del carrer del Cid.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

El Grup «Terra Endins» farà el diumenge vinent un passeig a Sant Cebrià (Horta).

Punt de reunió, a les set del matí, plaça de Lesseps.

- La medicina casolana més aprec. és el SELLO BESOY excel. per a curar el mal de cap i nirvis

L'Administració de Telègrafs ha recordat als abonats a direccions telegràfiques abreujades, que han de presentar-se a les oficines, Ronda Universitat, 17, durant el mes actual, amb l'objecte de renovar llur subscripció, puix de no fer-ho dins d'aquest termini, es consideraran caducades llurs concessions i deixaran de rebre telegrames amb senyes convingudes.

- Montepios Ntra. Sra. del Guadalupe i Santa Romana V. i M.

Es prega a les associades que se serveixin passar amb tota urgència pel domicili del nou andador, senyor Barberi, plaça del Pi, 3, primer, per a un assumpte que els interessa.

Amb motiu de la festa dels Reis, s'ha col·locat al pessebre a benefici de la Lluita contra la Mortalitat Infantil (Corts Catalanes, 642, al costat del passeig de Gràcia), una bonica estrella de llum elèctrica, que crida l'atenció del públic que el visita.

— Ahir al matí se sentí repentinament malalta la doctora Quadras Bordes. Per aquest motiu resta ajornat fins demà passat, diumenge, 8 del corrent, a les mateixes hores, que havia d'efectuar-se avui, el repartiment de robes i joguines als Hospitals, cases de Beneficència i pobres particulars.

El Gremi de Viatjants i Corredors del Centre Autònomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, fa avinent als seus agremiats que demà, a les deu de la vetlla, continuarà la reunió extraordinària per a rependre la discussió i aprovació del Reglament interior del dit Gremi.

— La Gran Atalaya del Tibidabo segueix funcionant cada dia amb més regularitat.

La Comissió organitzadora de la Cooperativa de Consum del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, ha emprès ja la seva tasca, prenent acords de vera importància i havent vist amb goig el nombre de socis que durant els darrers dies han ingressat en la mateixa. A l'objecte de poder posar en pràctica, quan més aviat millor, el funcionament de la dita Cooperativa, es prega a tots els socis que encara n oha hagin fet que se serveixin inscriure-s'hi seguidament.

VESTITS CONFECCIONATS
per a senyora
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

Davant els casos de grip que s'han presentat en aquesta ciutat, ha quedat suspesa, fins a nova ordre, la visita a la Casa de Maternitat i Expòsits, de Les Corts, per tal d'evitar que s'introduís a l'Asil l'esmentada malaltia, de la qual fins al present, s'ha vist completament lliure.

La causa d'haver arribat l'exprés de Madrid, ahir, amb algunes hores de retard, obeí al mal estat de la línia, molt especialment per les neus.

Ahir vespre va ésser curat al dispensari del carrer de Barbarà, Pere Mullor López, de 29 anys, d'una ferida incisa de pronòstic reservat a l'hipocòndri dret.

Segons va dir, estant parat al carrer de l'Asalto, cantonada al de Sant Ramon, va ésser agredit amb un ganivet per un home al qual no coneix i que va desaparèixer.

El pacient va ingressar a l'Hospital de la Santa Creu.

Una veïna del carrer de Tamarit, 163, entresòl, va donar part ahir que, a la tarda havien entrat lladres, obrint amb clau falsa i s'havien endut un rellotge d'home i algunes peces de roba.

A un rellogat li van pendre 150 pessetes que guardava en un bagul.

Un carro que passava pel carrer de Reurich, va atropellar ahir tarda el noi Emili Barris i li va causar contusions d'alguna gravetat al cap, que li foren curades al dispensari de l'Alcaldia.

El carreter va ésser posat a disposició del Jutjat.

Volent pujar en un tramvia al carrer de Pere IV, Angel Alguera, de 17 anys, va caure i es va produir contusions a les cames. Va ésser auxiliat al dispensari del Taulat.

Un auto-camió que entrava en un magatzem del carrer de Ribes, va atropellar Serafí Hernàndez, de 22 anys, i li va produir fortes contusions al ventre, cara i esquena, de pronòstic reservat. Va ésser curat al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

Vida religiosa

Avui: ✠ **L'Adoració dels Sants Reis Gaspar, Melcior i Baltasar.** — **Demà: Sants Ramon de Penyafort, confessor, i Llucià prevere.**

Quarantа hores: Avui, a l'església de Santa Anna. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: L'Epifania del Senyor, color blanc. — La de demà: Segon dia de la infraoctava, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de Lourdes, a Santa Madrona, Poble Sec. — Demà, Nostra Dona de la Font de la Salut, a les Mínimes, o al Sant Esperit.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Joan Evangelista. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Desemparats.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn del Sant Angel Custodi i Sant Miquel Arcàngel, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn dels Dolors de Maria, a la mateixa capella.

—Setè Centenari del Tercer Orde Franciscà. — La V. T. O. del P. Sant Francesc, establerta a l'església de la Mare de Déu de l'Ajuda d'aquesta ciutat, celebrarà un solemne Triduum a la pròpia església, els dies 6, 7 i 8 del present.

Ordre de les funcions:

Dia 6, diada dels Sants Reis, a les sis de la tarda, exposat Nostramo, es resarà el Sant Rosari, cant del Trisagi (melodia gregoriana per tot el poble), breu exercici al P. Sant Francesc i sermó pel reverend P. Josep de Besalú, director de la Congregació del T. O.

Després del sermó es farà l'acte de consagració de tot l'Orde Franciscà al Sacratissim Cor de Jesús. Al final hi haurà adoració de l'Infant Jesús.

Dia 7, a dos quarts de set del vespre, exercici del Triduum com el dia anterior, amb sermó pel reverend P. Tomàs de Barcelona, director de les Congregacions del T. O. de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Andreu.

Dia 8, diumenge, a les set del matí, missa de comunió general amb plàtica, pel reverend P. Fidel de Sant Iscle, antic director d'aquesta Congregació del T. O.

—Parròquia de Sant Agustí. — Avui, festa dels Sants Reis, es diran misses com tots els diumenges. A les vuit, missa de comunió general de l'Apostolat de l'Oració. A les deu, ofici cantat i adoració.

Tarda, a les sis, Rosari i visites al Santissim i a la Verge.

Bisbat

—S'ha publicat el Calendari Agenda per a 1922, volum complementari de l'Anuari Eclesiàstic. Forma un volum de prop de 150 pàgines i conté calendari, amb santoral complet, dividit per setmanes, i amb lloc per a anotacions diàries; detall d'entrades i sortides, dividit per pàgines senceres cada setmana; Resum de l'any; Taules de les festes, abstinències i dejunis d'Espanya; Còmput eclesiàstic; Evangelis dels diumenges i festes de l'any 1922; Misses rebudes; Misses celebrades; Quadro sinòptic per a la recta celebració de les misses votives privades; Taula per a conèixer quan està permesa la missa cantada i resada de Requiem; Visita de malalts; Servei de Correus; Servei de Telègrafs; Servei de Telèfons; Servei de Radiotelegrafia; Senyes que convé recordar, i llista de cases recomanables.

El Calendari Agenda de l'Anuari Eclesiàstic se serveix gratis immediatament a tots aquells que se subscriguin a l'esmentada obra en la seva edició per a 1922, que sortirà aviat.

—Ha tornat a Tortosa, procedent d'un viatge científic a les Balears, el director de l'Observatori de l'Ebre, P. Lluís Rodés, S. J.

—El provincial dels Camils, P. Pius Holzer, s'ha embarcat, juntament amb altres religiosos de la mateixa Orde, cap a Buenos Aires, amb l'objecte de fer noves fundacions en aquelles terres.

—Ha estat nomenat canonge de la Catedral de Solsona don Francesc Solsona i Serra.

—Ha estat nomenat capellà del Col·legi Asil de Sant Andreu de Badalona don Félix Quer.

—Ha estat nomenat vicari de Premià de Dalt don Josep Sabaté.

—Avui, festivitat dels Sant Reis, predicarà a la Catedral el canonge magistral.

Ahir va estar al Palau Episcopal el cardenal-arquebisbe de Tarragona doctor Vidal i Barraquer.

En aquesta secretaria de Cambra s'han rebut 100 pessetes per als nois famolencs de l'Europa Central, en sufragi de l'ànima de donya Josepa Aranyó i Portiers.

—Ha mort la germana Maria Gournay, religiosa del Sagrat Cor de Jesús d'aquesta ciutat a l'edat de 75 anys.

—Al Seminari s'hi ha reunit el Jurat qualificador del certamen literari de l'any jubilar josefí, havent emès el corresponent veredicte que es farà públic al «Propagador de la Devoció a Sant Josep».

—La provisió de la canongia que hi ha vacant a Lleyda per defunció de don Marian Mingo Maroto correspon al Govern.

Obituari

ENTERRAMENTS

N'Adelaida Negre i Vives. Ha mort a l'edat de 13 anys. Avui, a les deu. Corts Catalanes, 564. Parròquia dels Angels. Cementiri Vell.

N'Andreu Carbonell i Pagès. Avui, a les tres. Salmerón, 51. Parròquia de Jesús. Cementiri Vell.

ANIVERSARIS

Na Adela Labrós i Inglés, vidua d'En Miquel Boada i Vilomara. Morí el 7 de gener de 1920. Demà, dissabte, misses a les parròquies de Sant Francesc de Paula, Santa Maria del Mar (altar del Sagrat Cor), Sant Agustí, Sant Pere de les Puelles, Sant Andreu de Palomar, Sant Vicens de Sarrià i Monistrol de Montserrat (altars del Santissim Sagrament), i capelles de les Germanetes dels Pobres, Germanes de l'Esperança i Ordenat de Sant Josep.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Joan Blasi i Bené. Enterrat la tarda d'ahir al Cementiri Nou.

Na Maria Polls i Aymerich. Enterrada la tarda d'ahir.

Na Joaquima Pujol i Puig. Enterrada ahir matí al Cementiri Vell.

El nen Marius Francès i Camps. Ha mort a l'edat de deu mesos. Enterrat ahir matí.

Na Teresa Quera i Vilanova, vidua de Fernández. No s'ha avisat l'hora de l'enterrament.

TAQUIGRAFIA CATALANA
DE
J. ELIAS JUBERT
El millor llibre de taquigrafia
De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

LA COLONITZACIO AL MARROC

Madrid, 5, 2 tarda.

El sots-secretari de la Presidència ha manifestat que avui s'havia signat un Decret fent extensiva a la nostra zona del Marroc la competència de la Junta Superior de Colonització i Repoblació forestal.

RECTIFICACIO DEL MARISCAL LYAUTEY

Al ministeri d'Estat han facilitat la següent nota.

«L'ambaixador de S. M. a París comunica que el mariscal Lyautey telegrafia al Govern de la República desmentint formalment les manifestacions que últimament li atribuí un periodista, al qual va rebre per pura cortesia i justament per a provar la seva bona disposició respecte els espanyols allí de passada.

Fou ell qui davant del mariscal va expressar idees personals que per altra part el mariscal reprova, no fent més que escoltar-les i limitar-se a expressar-li sa profunda simpatia pel nostre sobirà.

El dit periodista pregunta si podia fer ús d'aquestes últimes declaracions, i el mariscal li va respondre que en això no hi veia sinó desavantatge.

El mariscal acaba lamentant que hagin cregut poder aprofitar-se d'això per atribuir-li idees personals sobre la situació de la zona espanyola i sobre la política del seu país.

El ministeri d'Estat acull amb satisfacció la rectificació del general Lyautey, el qual creia que l'esmentat periodista continuava gosant de la nacionalització espanyola, i en efecte, en disfrutarà durant molts anys, a la qual va renunciar fa alguns dies per a optar per la portuguesa.»

LES OBLIGACIONS DEL TRESOR

Una nota facilitada Finances diu així:

«Accedint a les peticions que s'han rebut al ministeri de Finances perquè es concedeixi un terme a fi de que els posseïdors d'obligacions del Tresor, a sis mesos, que han vençut el dia primer del corrent, puguin canviar-les per obligacions a dos anys, el Consell de ministres autoritzà ahir al de Finances i aquest dictà l'oportuna Reial Ordre, que avui publica la «Gaceta», autorit zant fins al dia 14 del corrent, al Banc d'Espanya perquè pugui admetre subscripcions a obligacions del Tresor a dos anys, a satisfer per obligacions a sis mesos, vençudes al primer del corrent.»

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

«Vinc a disposar que el capità general de l'exèrcit, don Valerià Weyler i Nicolau, duc de Rubí i marquès de Tenerife, cessi en el càrrec de cap de l'Estat Major Central de l'exèrcit, quedant molt satisfet del zel, intel·ligència i lealtat amb què l'ha exercit.

Donat al Palau a 4 de gener de 1922. — Alfons.»

També publica les següents disposicions:

D'Estat. — Conveni de la Unió general de Correus, signat a Madrid el 30 de novembre de 1920.

Reial Ordre del ministeri de Finances disposant que pel Banc d'Espanya s'admetin a subscripció les obligacions del Tresor a dos anys emeses, en virtut del Reial Decret de 17 de deembre darrer.

Reial Ordre del ministeri de la Governació disposant que s'insereixin en aquest periòdic oficial les sol·licitud de les companyies que s'expressen concessionàries de serveis telefònics, sobre la creació d'una sobretaxa en els serveis al seu càrrec i la plantació de conferències telefòniques interurbanes de caràcter urgent, i que les Cambres Oficials de Comerç, en un terme de trenta dies, puguin fer per escrit les observacions que estimin pertinents.

Reial Ordre del ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts disposant que es crei un camp agrícola anex a les escoles nacionals de nois en els pobles que s'expressen.

Altra id. id. que la quantitat que per a intercanvi universitari quedava reservada al ministeri, pugui ser destinada no sols per a serveis que siguin requerits de la mateixa per circumstàncies extraordinàries, o per establiments universitaris de quants fonamentalment tendeixin a fomentar l'intercanvi mitjançant actes que permetin a la representació de les Universitats l'adopció d'acords indispensables de desenrotllament normal del règim autonòmic.

De la Presidència — Relació dels articles o productes per a l'adquisició dels quals s'admet la concurrència de l'estranger en els serveis de l'Estat durant l'any 1922.

ELS DRETS DEL MORESC

La Societat Agrària de Galícia ha sol·licitat del Govern que en el nou aranzel no es gravi la importació del moresc, i fonamenta la seva petició en que aquest gra, que no es produeix a Espanya en quantitat suficient, constitueix la base de l'alimentació de l'agricultor galaic i que amb ell atén a la cria i a l'engreixament del bestiar.

Augmentats els drets — diu — es produiria un encariment en les carns i es notaria en els grans centres de consum de bestiar galaic, com a Madrid, Barcelona i Bilbao.

Deu, doncs, tenir-se en compte que la greu alteració econòmica que es produiria a la regió galaica redundaria en perjudici de l'economia nacional.

EL SUBSITUT DEL GENERAL WEYLER

Es diu amb insistència que el substitut del general Weyler, a la Presidència de l'Estat Major Central, serà el general senyor Milans del Bosch.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 5, 4'15 tarda.

El senyor Maura ha despatxat avui amb el Rei a l'hora de costum.

A la sortida del Palau li han preguntat els periodistes:

— Hi ha alguna novetat?

— Cap — ha contestat el President. — Què hi ha d'haver? Per aquí, als carrers i en aquests nius de xerrameca, si que n'hi haurà, però en la realitat no hi ha res. Quan es pren per ofici el voler que a tota costa succeeixi alguna cosa, un s'entesta pèrquè succeeixi, però de vegades se sol enganyar. Insisteixo, senyors, que no hi ha res de res.

AL PALAU

Aquest matí han complimentat el Rei el tinent general duc de Santa Elena i el comte de Montijo.

TORNADA DE LA REINA CRISTINA

En el sud exprés de les dotze ha tornat avui de Sant Sebastià la Reina donya Maria Cristina, amb la comtessa de Fontanar i el marquès de Castel-Rodrigo.

A l'estació ha estat rebuda pel Rei, la infanta donya Isabel, l'infant don Ferran i la duquessa de Talavera, i en representació del Govern els senyors Maura, Cierva, Gonzàlez Hontoria, marquès de Cortina, Francos Rodríguez i Matos, els caps de Palau marquesos de la Torrecilla i Viana, duquesses de la Conquista i del Mèrito, la senyoreta Beltran de Lis i altres dames de l'aristocràcia.

La Reina Cristina ve molt satisfeta del seu viatge, congratulant-se de la brillant organització dels hospitals de la Creu Roja de Sant Sebastià.

PARLA EL MINISTRE DE MARINA

El ministre de Marina ha rebut avui els periodistes al seu despatx oficial, dient-los que havia firmat un Reial decret establint quatre Gabinets odontològics per als individus de l'Armada, a Madrid, el Ferrol, Cartagena i Càdiz.

Aquests equips — ha afegit el ministre — s'ampliaran tot el que es pugui i funcionaran en totes les bases navals.

En els vaixells on hi hagi metge o practicant he disposat que s'organitzi també el gabinet d'urgència perquè els que sofreixin de la boca no hagin d'esperar a desembarcar per a ser degudament assistits.

Per a la millor organització d'aquest servei es donarà a cada mariner una fitxa odontològica que es revisarà cada sis mesos.

Creu que ha estat una bona idea establir aquests gabinets, que a Amèrica donen un resultat magnífic, contribuint que sigui mes reduït el nombre de malalts.

Per aquesta tarda — ha continuat dient el ministre de Marina — tinc citats els caps del ministeri, amb el fi d'anar preparant el nostre pressupost.

Jo crec que el dia 20 el podré enviar amb la corresponent memòria al ministre de Finances.

— En l'estudi de l'aranzel — ha dit un periodista — està vostè treballant molt... Ja hem vist que en el Consell d'ahir el senyor Cambó i vostè portaren la veu cantant.

— Sí; treballo un xic — ha contestat el ministre —. Això de l'aranzel és veritablement important i cal estudiar-lo detingudament.

El senyor Argüelles, que estigué ahir aquí, s'estranyà que analitzéssim partida per partida, però no hi ha altra forma de fer-ho.

— I hi ha moltes discrepàncies?

— Es discuteix, com és natural, però fins ara hem arribat sempre a solucions de concòrdia. Els acords són comuns i hi ha bastant d'harmonia.

El dilluns vinent dedicarem cinc hores a aquesta qüestió i crec que deixarem aprovades unes 300 partides.

Després ha preguntat el ministre:

— Què és diu?

— El president diu que no hi ha res, que la tranquil·litat és absoluta...

— Sí; ja he vist que el senyor Maura estava ahir de bon humor.

— Està content des del diumenge — ha insinuat un periodista.

— Des del diumenge? — ha preguntat el ministre, somrient —. Doncs que li passà el diumenge?

— Doncs que aquest dia, segons es diu, estigué caçant amb el Rei, i sembla que després de la cacera desaparegueren els temors de crisi.

El marquès de Cortina ha eludit respondre sobre aquest punt i ha acabat la seva conversa amb els periodistes comentant humorísticament la broma dels «micos» que ha portat el senyor Cierva.

GOSSOS POLICIES

Madrid, 5, 5'15 tarda

D'aquí a pocs dies començaran a prestar servei a Madrid cinc gossos policies adquirits per encàrrec del Director d'Ordre Públic en un vapor que ha tocat Ceuta.

Si l'assaig té el resultat desitjat, s'estendrà a tots els punts susceptibles la innovació d'implantar-s'hi.

L'adquisició ha estat feta en condicions molt favorables.

BOMBES

Carcagente. — A les cinc de la matinada esclataren dues bombes carregades de metralla al portal de la casa que habita Emili Hernàndez.

Les portes i finestres del pis baix immediat a les habitacions del dormitori quedaren destroçades.

No ocorregueren desgràcies personals.

S'ignora el mòbil de l'atemptat i es desconeixen els autors del fet.

Emili Hernàndez és persona estranya per complet a les lluites socials i polítiques i d'excel·lent reputació.

INFORMACIÓ DE MELILLA

Melilla. — Les confidències mores asseguren que els indígenes veient que no rebien diners per la llibertat dels presoners, han pres a Abd-el-Krim els captius que li remeteren per a ser ells els que els remetin a Espanya.

S'assegura que el general Navarro ha quedat a Annual amb Ben-Chelal, puix aquest vol tenir al general per a presentar-lo al Govern i sol·licitar de passada el perdó pels crims comesos.

També es diu que Abd-el-Krim per temor al bombardeig dels vaixells de guerra, s'ha trasladat d'Aydir a Annual.

De ser certes aquestes confidències, la situació dels presoners ha millorat, puix estan repartits en distintes cabiles, i es creu que els rifenys els lliuraran sense condicions per por al nostre càstig.

El general Sanjurjo ha felicitat la secció d'Intendència que fou tirotejada novellament pels encontorns de Tikermin i que repel·lí l'agressió dispersant l'enemic.

El general Cabanellas ha ordenat col·locar a Mont Arruit una làpida que ha tramès la marquesa del Mérito en el mateix lloc on mantingué la defensa el general Navarro.

Demés, s'ha col·locat una bandera que han donat les dames cordoveses.

S'espera una enorme creu que farà per al cementiri de Mont Arruit l'escultor cordovès Mateu Inurria.

Aviat se substituiran els barracons de fusta al Mont Arruit per altres de mamposteria.

S'accentua la tempesta de ponent. Els vaixells han suspès la sortida.

A conseqüència del temporal s'ha ajornat l'operació vers Dar Drius.

Ha començat a 1r gir als hospitals el nou règim d'alimentació implantat d'ençà del viatge del senyor Cierva.

Aviat seran desmuntades posicions d'Idum i Ismoart, que tan important paper feren en les operacions de Beni Sicar.

Confidències indígenes insisteixen a assegurar que les cabiles de Beni-Said, Beni-Tutin, Tensaman i una important fracció de Beni-Rual s'han sublevat contra Abd-el-Krim.

Asseguren també que la causa d'haver estat distribuits els presoners espanyols entre els diversos caps rebels ha estat el saber que Abd-el-Krim volia lliurar-los als francesos i no als espanyols.

Afegeixen que el kaid Ben-Chelali ha publicat un ban que ha estat llegit en tots els zocos ordenant no emprar armes contra els espanyols i que facilitin a aquests el trànsit i els mitjans per a realitzar l'avançament.

En una reunió de caps de cabila celebrada el primer de gener s'acordà rompre el tracte amb els fracassats beniurriaguels.

S'afegeix que el general Navarro i els seus companys de captiveri han estat trasladats a Annual on estan actualment per a conduir-los a Dar Drius on seran lliurats als espanyols.

S'han enterrat a un lloc pròxim a la posició de Barraca els cadàvers trobats recentment.

Es creu que són víctimes dels successos de juliol i que pertanyen a habitants del poblat de Segangan.

L'haver-los enterrat en el dit lloc ha estat per si es tractava de moros.

DE TETUAN

Tetuan. — Regna enorme ponent que ha obligat a suspendre les operacions que es preparaven contra Beni Aros.

Ha començat de nou el període de pluges.

Estaven preparats 25 mil homes de les Comandàncies de Tetuan i Larraix i hi havia magatzemats centenars de tons de queviures i municions a primera línia.

L'ORDENACIO BANCARIA

Madrid, 5, 6'15 tarda

S'estan ultimant els treballs de reglamentació de la llei d'Ordenació Bancària.

Es criteri del ministre de Finances — i així ho ha declarat el senyor Sedó — que el càrrec de Comissari recaigui en una persona de reconeguts prestigis perquè en cap moment pugui subordinar-se als interessos de la banca privada.

Quan primerament es pensà en el sots-governador del Banc d'Espanya, don Pius Escudero, se li oferí d'una forma tan incondicional, que inclòs se l'autoritzava perquè ell fixés els honoraris en la xifra que cregués més convenient.

Declinà el senyor Escudero l'honor que rebia, al·legant que portava prestant serveis al Banc d'Espanya durant 44 anys i pensava continuar-los prestant mentre li ho permetessin les seves forces físiques.

Encara que en els círcols financiers s'han cotitzat després alguns noms d'elevades personalitats polítiques i reconeguda reparació financiera, els corrents van encaminats a què el càrrec recaigui en persona tècnica allunyada dels partits polítics el nom de la qual sigui de fet una garantia de màxima respectibilitat igual per als interessos que han d'afectar a l'Estat com als que corresponguin al consorci bancari.

Podem assegurar que fins avui no s'han fet nous tanteigs de persones. Els noms de Flores de Lemus, Ròdenas, director del Tresor, i Forcar, del Deute, es cotitzen en alguns sectors bancaris, però repetim que aquestes no passen de ser les acostumades candidatures llançades a la cotització.

EL TEMPORAL A VALENCIA

València. — La última matinada es desencadenà un violentíssim temporal, especialment a Gandia.

Davant d'aquella platja volcà la barca «Guindalera» i els seus tripulants van caure al mar.

El vapor noruec «Reingond» que passava per aquell lloc llançà un bòt, salvant els tripulants de la barca.

Les onades empenyiren el bòt cap la platja.

Els nàufregs foren assistits de primera intenció a Barracas.

La Capitania del port ordenà que els nàufrecs fossin traslladats en carruatges a València.

CAMPS AGRICOLES

Madrid, 5, 8'30 nit.

La «Gaceta», publica una disposició creant camps agrícoles anexos a les escoles nacionals de nois de Castell-serà (Lleyda), Perelada (Girona) i Benisalenc i Santa Margarida (Balears), concedint a cada una d'aquestes la subvenció anyal de 1.000 pessetes.

Seran directors dels camps agrícoles els mestres de les respectives escoles.

NOTA BURSATIL

La Borsa acusa fermesa, principalment pel que afecta als fons públics, que milloren bastant els seus preus anteriors.

L'Interior puja 65 cèntims en partida i tanca a 68'50.

En valors industrials, poc negoci, però acusant les cotitzacions, bona disposició.

En moneda estrangera, desanimació. Els francs no varien de 54, però després de l'hora hi ha paper a 53'80. Les lliures pugen 2 cèntims i els marcs cedeixen 20.

EN ROMANONES

Aquesta nit, marxa amb l'exprés d'Andalusia, invitat per a pendre part en una cacera que tindrà lloc a Còrdova, el comte de Romanones.

El cap del partit liberal es proposa estar de tornada a Madrid el dilluns vinent.

ELS LLOGUERS

El marquès de Villabràgima, resolt a terminar amb els abusos que cometen les agències de lloguers de pisos deslligats, prenent com a base per a això les dades que resideixen a les oficines municipals, ha disposat que a partir d'avui, es publiqui cada dia al «Butlletí Oficial», la relació dels pisos deslligats i el preu corresponent.

Aquest servei és absolutament gratuït per al veïnat.

PER ALS NENS FAMOLENCS

Secundant les indicacions del Papa i responent a la carta que el Nuncí va trametre a tots els prelats espanyols, demà tindrà lloc als temples de Madrid, una col·lecta a favor dels nois famolencs de l'Europa Central.

EL PRESIDENT DEL CONGRES

Ha tornat de la cacera a la qual va assistir el president del Congrés, senyor Sánchez Guerra.

LA SITUACIO POLITICA

Madrid, 5, 9'15 nit.

L'orgue del comte de Romanones, ben informat per aquest de la realitat política, diu en una «Nota del dia»:

«La situació política, no obstant els

EXCEPCIONAL
FLASSADA LLANA
Llit Matrimoni 21'50
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

NOVETAT
armilles
per a senyor
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

ABRICS I VESTITS
confeccionats
per a senyor
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

optimismes oficials, continua essent confosa, a jutjar pels rumors i referències que circulen i que en el dia d'avui han adquirit més consistència.

Com que som oposats a destorbar la marxa del Govern, sobre tot en les difícils circumstàncies presents, no hem fet fins ara sinó recollir les dades i notícies necessàries per a orientar degudament als nostres llegidors.

Persistint en aquesta línia de conducta, avui ens limitem a consignar que en l'horitzon polític es van formant alguns núvols que molt sinceament desitgem que es dissipin.»

DE GUERRA

A la proposta d'ascensos del present mes, s'ascendeix els següents caps i oficials:

Estat Major.—Un tinent coronel, un comandant i tres capitans.

Infanteria. — Quatre tinents coronels, quatre comandants, nou capitans i onze tinents.

Cavalleria. — Un tinent coronel, un comandant, un capità i un tinent.

Artilleria. — Tres tinents coronels, cinc comandants, cinc capitans i dos tinents.

Enginyers. — Un comandant i un capità.

Guàrdia civil. — Un tinent coronel, quatre comandants, quatre capitans, cinc tinents, sis alferes i sis sergents.

Es concedeix l'ingrés a tres tinents de les armes generals.

Carrabiners. — Un tinent coronel, un comandant, un capità, un tinent, tres alferes i tres sergents.

Es concedeix l'ingrés a dos tinents de les armes generals.

Cos Jurídic. — Dos auditors de brigada, dos tinents auditors de primera, un tinent auditor de segona i un tinent auditor de tercera.

Es concedeix l'ingrés a un aspirant.

Intervenció Militar. — Un comissari de guerra de primera, un de segona i un oficial primer.

Sanitat Militar. — Dos tinents coronels i un comandant metge.

Clerecia castrense. — Un capellà de primera i un de segona.

Es concedeix l'ingrés a un aspirant.

Veterinària. — Sis professors veterinari sde segona.

Equitació Militar. — Un professor rinàris de segona.

Oficines militars. — Un oficial primer, dos oficials segons, dos oficials tercers, un escrivent de primera i un de segona.

Es concedeix l'ingrés a un aspirant.

LES HISENDES LOCALS

Madrid, 5, 10'30 nit

L'alcalde de Madrid, acompanyat de la Comissió executiva de l'Ajuntament que ha format ponència sobre reforma de les Hisendes locals, ha visitat el senyor Cambó per a fer-li remesa de la dita ponència.

Durant l'entrevista s'ha parlat d'assumptes molt interessants que afecten els Ajuntaments.

El senyor Cambó s'ha mostrat decidit a incorporar el més essencial de la ponència a la futura llei de pressupostos.

El marquès de Villabràgima ha fet al ministre de Finances una petició verbal que no consta en la ponència, de gran transcendència per als interessos municipals d'arreu d'Espanya i principalment per als de Madrid, consistent en què les concessions urbanes de telèfons, en el moment de la seva caducitat, reverteixin als municipis on estàn instal·lades les xarxes.

Diem que principalment és important per als interessos municipals de Madrid, perquè la xarxa d'aquesta Cort ha de revertir d'aquí a cinc anys, i és la més rica per tenir la seva instal·lació en admirable estat.

El senyor Cambó ha pronunciat paraules d'assentiment, i també ha dit que no era moment oportú de tractar aquesta qüestió fins que l'Estat cedeixi a la Mancomunitat la xarxa de Barcelona. En aquest cas ja es podrà comptar amb un precedent favorable a la sol·licitud del marquès de Villabràgima per a l'Ajuntament de Madrid, la qual sol·licitud fou defensada per altres representants que eren presents.

Inútil és dir que s'han fet grans comentaris en veure que es donava com a cosa feta l'esmentada concessió a la Mancomunitat.

«LA CORRESPONDENCIA MILITAR»

«La Correspondencia Militar», ocupant-se del problema del dia, parla del sentiment amb què l'opinió militar ha vist com no es depuren les responsabilitats del desastre. Per això no s'havia d'haver donat lloc a què es pogués tornar a dir que la consciència dels militars estava cega, o que per error, reconeixent el perill, callava.

En aquesta raó fonamenta les seves campanyes contra el ministre de la Guerra, únic responsable, segons l'esmentat diari, del que passiva, que no és poc, i del que pot passar, que és moltíssim més del que les gents es figuren.

I després, afegeix:

«Hi ha algú que cregui que aquestes afirmacions nostres, rotundes, estan inspirades en la passió i estan mancades de fonament? Puix que es digui clarament, i nosaltres aportarem proves, les quals retardem de portar a aquestes columnes perquè no voldriem portar més grosses emocions o més grans amargures al si de l'opinió.»

Diu també que n'hi ha prou amb fixar-se en els milers de malalts de la campanya, especialment els de quota, per a compendre la llavor antimilitarista que s'està sembrant arreu d'Espanya.

«La Correspondència Militar» termina dient:

«Als polítics i a una part de la premsa els podria semblar demolidor que la tranquil·litat del Govern es pertorbi, que l'opinió militar s'exterioritzi d'aquesta o de l'altra manera. Si al país se li obrissin els ulls i se li digués tota la veritat — a això s'aniria si és precís —, l'opinió pública reconeixeria la imperiosa necessitat d'eliminar definitivament de la direcció dels destins del país no solament el senyor Cierva i els homes que avui governen, sinó d'altres. Ço que passa és que a la Nació se l'enganya, se li ment, i sumint-la en l'ensopiment de la inconsciència; només es desperta quan les catàstrofes trossegen el seu cor i destrocen les seves entranyes.»

EL PRESSUPOST DE MARINA

Aquesta tarda ha reunit el ministre de Marina, al seu despatx, al cap d'Estat Major Central de l'Armada i altres caps de secció del ministeri, amb el fi d'estudiar el projecte de pressupost de Marina, que desitja enviar al de Finances, el dilluns que ve, acompanyat de la corresponent memòria, puix el Govern té el propòsit que les Corts discuteixin a la vegada els pressupostos i els aranzels.

DIPOSITS DE MEDICAMENTS

Com a conseqüència del recent viatge del ministre de la Guerra a la nostra zona de protectorat al Marroc, s'han dictat regles per a l'organització i funcionament dels dipòsits de medicaments, creats per Reial ordre circular de les comandàncies generals de Melilla, Ceuta i Larraix.

ACADEMIC

En la sessió últimament celebrada per la Reial Acadèmia de Belles Arts de San Fernando, va ésser elegit acadèmic de número per a ocupar la vacant ocasionada per don Josep Villegas, don Ferran Alvarez Sotomayor, sots-director del Museu del Prado.

L'EXERCIT I EL MINISTRE DE LA GUERRA

Diu la «Correspondencia de España»:

«Sembla un fet cert que en el dia d'avui certs elements s'havien reunit amb el propòsit de presentar-se al despatx del ministre de la Guerra per a fer a aquest la notificació d'un greu acord, que hauria obligat al ministre a presentar immediatament la dimissió.

Sembla també cert que el ministre de la Guerra ho tenia tot disposat per a detenir als representants d'aquests elements quan es presentessin al seu despatx a fer la dita notificació i ordenar el seu ingrés a presons militars, puix el ministre de la Guerra creu que l'emparen les prerrogatives del fur militar.

També sembla cert que alts motius de patriotisme s'han imposat i han evitat situacions tan violentes com les que han pogut produir-se i que algú, superior al ministre, davant d'aquesta situació, des d'altes regions en què resideix el més depurat patriotisme, ha recollit aquestes inquietuds i aquests propòsits per a resoldre a l'esguard d'ells, amb veritable esperit moderador.

D'aquí s'infereix que, com avui afirmava una elevada personalitat, abans de fi de setmana hi hauria esdeveniments la importància dels quals dependrà de l'actitud del senyor Maura i dels companys de gabinet del ministre de la Guerra.»

DISCURS DEL GENERAL WEYLER

Aquest matí s'ha acomiadat de tots els seus subordinats de l'Estat Major Central, el general Weyler.

Aquest ha pronunciat el següent discurs:

«—Amb profund sentiment em separo de vosaltres, emportant-me un grat record de la intel·ligent col·laboració que m'haveu prestat.

S'ha publicat el meu cessament en el càrrec, que vaig sol·licitar.

Jo crec que la missió de l'Estat Major Central es té oblidada.

En ocórrer els desgraciats successos a la zona de Melilla, l'aleshores ministre de la Guerra, senyor vescomte d'Eza, va prescindir del seu concurs per a la tramesa d'elements.

Li ho vaig manifestar. Li vaig escoltar bones paraules.

En prendre possessió de la cartera el senyor Cierva, li vaig expressar el meu disgust.

Va compendre que la raó ens acompanyava. Em va oferir l'esmena d'això. I amb la subordinació que constitueix la norma de la meva vida militar, vaig esperar.

Mes, arriba el recent viatge del ministre a Melilla. Va en viatge d'estudi i inspecció. L'acompanyen dignes persones extranyes a l'exèrcit.

Jo me'n vaig assabentar per la premsa, d'aquest viatge.

Considero que hauria hagut de tenir, pel càrrec que ocupaba, no per la meva persona, coneixement d'això, i invitàrse'm al viatge.

Si jo no l'hagués acompanyat, hi hauria anat un coronel d'aquest centre, amb el fi d'estar sempre en contacte amb el ministre.

Adeu, senyors. Només us encarrego que us mantingueu dintre de la major disciplina i que amb la mateixa lealtat que a mi m'heu servit, serviu amb qui e insubstituexi. Sense disciplina, no hi ha exèrcit.»

Un periodista ha parlat després amb el general Weyler, el qual recordava en quines difícils circumstàncies anà a Barcelona, on fou coneguda l'actitud que adoptà en aquella ocasió per a evitar que donant l'ordre de formació de les tropes, es dividís l'exèrcit.

Nega que tingui el propòsit de visitar els caps lliberals. Només ha estat a casa del comte de Romanones, perquè fou qui creà l'Estat Major Central i qui el va designà per aquet càrrec.

Aquest matí ha saludat al ministre de la Guerra i li ha dit que això de la seva dimissió era un assumpte purament personal, que no va lligat amb opinions d'altri. Es tracta exclusivament de l'omissió en que s'ha tingut a l'Estat Major Central, com he dit al personal quan m'me acomiadat.

LLIBRES NOUS

La Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona ha publicat, en un volum de 230 planes en quart major, a dues columnes, el Catàleg de la seva Biblioteca, disposat per ordre alfabètic d'autors.

onté uns 5.000 títols, amb un nombre de volums, naturalment, molt superiorC.

En una nota prèvia es fa constar que en el Catàleg no figuren totes les obres que conté la Biblioteca de la Cambra, havent-s'hi inclòs solament les referents a matèries en consonància amb el caràcter, funcions i finalitats de la corporació, puix es vol que la de la Cambra de Comerç sigui una Biblioteca especialitzada i circumscrita a les qüestions econòmiques i preferentment a les mercantils.

La Cambra de Comerç de Barcelona té oberta la seva Biblioteca, no solament per als seus electors i associats, sinó també per a tota persona estudiosa que li sigui presentada amb les garanties que el reglament de l'esmentada Biblioteca determina.

En ella poden ésser així mateix consultades un gran nombre de claus telegràfiques i més de 200 publicacions periòdiques, entre les quals s'hi compten importants revistes econòmiques nacionals i estrangeres.

«Hacia Ispahàn», per Pierre Loti (de l'Acadèmia francesa). Aquesta obra del famós acadèmic Pierre Loti ha d'ésser oblidada com una de les millors produccions de la literatura francesa. Per damunt de l'interès que desperta la impressió d'un viatge a través de les obscures regions pèrsiques, creuades de paratges dormits en llurs desolacions tràgiques, d'oasis que tenen misteriós encis i ofereixen les primitives delícies paradisíaques, amb ciutats voltades d'immensos deserts, costums estacionades i distintes, ruïnes venerables, destaca sempre la prosa nítida, retallada i breu de Loti, que seduïx, portant el llegidor, en les lleugeres ales del seu impressionisme, per damunt d'aquell vell reliquiari d'esplendoroses civilitzacions.

Loti viatja per Pèrsia i diu tot el que observa d'una manera poètica, donant la real i objectiva visió d'aquelles terres, per la gràcia del seu vigorós estil.

Aquest és el rar mèrit que acaba d'estampar l'Editorial Cervantes de Barcelona, curosament posat al castellà per V. Díez de Tejada.

Forma un volum de més de 300 pàgines, magníficament imprès i molt ben presentat, i es ven a totes les llibreries, al preu de quatre pessetes.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agatà. Plaça del Rei.

D'Història Natural, al Parc, «Martorell», al passeig de les Magnòlies; «Museu de Catalunya» (fauna, flora i gea catalanes, oceanografia, paleontologia), a l'ex-restaurant de l'Exposició; «Vivarium», a l'àntic Invernacle; cada dia, menys els dilluns, de deu «Aquarium», a la Cascada. — Oberts a una i de tres a cinc de la tarda.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Reial número 10.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

—Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda. Avisant anticipadament també es pot visitar els dies festius.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca pública per a cecs. Passatge de Torres Amat, 6. Dies feiners de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Provincial Universitària. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

—Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

De Catalunya (Bisbe, 1). — Cal una tarja de presentació. De deu del matí a la una del migdia i de cinc de la tarda a les vuit dels vespre.

Arús. — Oberta de les nou del matí a la una de la tarda, de les vuit a les deu del vespre. Passeig de Sant Joan 26, principal.

Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

De la Cambra de Comerç.—Especialitzada en les matèries relacionades amb els fins de la Corporació. Per als seus electors i associats, i també per a altres persones recomanades per aquests o per altres associacions econòmiques. Oberta de dos quarts de deu a una i de dos quarts de quatre a vuit els dies feiners, i de deu a una.

Biblioteca especialitzada en matèries textils. Escola d'Indústries Textils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

BUFANDES DE SEDA
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

ELS REIS D'ORIENT

acaben d'encarregar a aquesta EDITORIAL CATALANA, S. A., un esplèndid assortit de llibres per als nens catalans

HI HA:

Contes del Paradís, text i dibuixos de Lola Anglada.
Llibre d'estrenes, per J. Masó Ventós.
Una cançó nadalenca, de Dickens, traduïda per Josep Carner.
La Parada, de Joaquim Ruyra.
Contes, d'Andersen, traduïts per J. d'Albaflor i il·lustrats per Torné Esquius.
Les aventures de Tom Sawyer, per Mark Twain, traducció de Josep Carner.
L'Amic Fritz, per Erckmann Chatrian, traducció de J. de Sitjà.
Contes d'Infants i de la llar, pels germans Grimm.
El tresor del Vell Cavaller, per Erckmann Chatrian, traducció de J. de Sitjà.
L'legendari català (en vers), triat per Carles Riba.
Pinya de Rosa (2 volums), per Joaquim Ruyra.
Els Sants de Catalunya (4 volums), M. Llorenç Riber.
El meu llibret, sil·labari català, pel P. Profitós, escolapi.

També els podeu adquirir a totes les bones llibreries de Catalunya i a la nostra administració

Escudellers, 10 bis, entresol

L'HERNIA

La sevacuració per l'aire comprimit. Magnífic tractat altament científic, traducció espanyola de la célebre obra de l'eminent especialista francès A. CLAVERIE de París; 100 pàgines profusament il·lustrades plenes de consells pràctics, d'utilitat immediata i a l'abast de tothom. Envieu avui mateix el vostre nom i direcció ben clarament i llegible a l'**Agència Cebrián, Lúria, 26, Barcelona**, i rebreu aquest tractat completament de franc i amb absoluta reserva.

Pagina Musical de LA VEU

6 de gener de 1922

50

Camil Saint-Saëns

Heu's aquí un gran músic que acaba de morir. Un gran músic i un bell esperit. En un moment durant el qual els que es dedicaven a l'art dels sons eren, generalment, poc instruïts (fins musicalment!) ell donà ja un bonic exemple d'amor a la cultura. Als cinc anys tocava ja Mozart. I als deu anys interpretava en públic pàgines de Beethoven i de l'autor de «Don Joan». (Sala Pleyel, de París, 6 de maig de 1846).

Saint-Saëns es deixà influir pels més grans mestres. Va seguir, però, preferentment les petjades de Haydn de Mozart, de Beethoven, de Berlioz i, sobretot, de Franz Liszt. També estudià les produccions dels virginalistes anglesos i dels clavicembalistes francesos i no fou, certament, pas insensible a la música de Bach, de Hændel, de Gluck i de Scarlatti. En fi, li agradà Bizet i Gounod. Amb tot, servà, tothora, una perfecta llibertat d'esperit. «M'agrada amb passió la llibertat», escrivia un dia. I, en efecte, no acceptà mai ni la imposició massa constant de les seves pròpies i més profundes conviccions. A través dels anys, canvià, doncs, més d'un cop, de faisó de sentir i de pensar a propòsit de més d'una obra. I assenyalà «tares», imperfeccions, en pàgines de Mozart, de Gluck, de Weber, de Berlioz i de Robert Schumann.

La característica, tal volta essencial, de l'art del gran mestre que escriví «Samsó i Dalila» i la «Simfonia amb orgue», és l'equilibri. En aquest sentit, algú ha comparat la música de Saint-Saëns amb la de Mendelssohn. La comparança és bastant justa. Entre els romàntics, Mendelssohn, en efecte, apareix un clàssic. I no hi ha en les seves obres, res d'excessiu. Quelcom manca, però, a Mendelssohn per a arribar a ésser un dels més grans músics: un xic més de passió, de febra de l'esperit, de sublim bogeria. El mateix pot dir-se, sens dubte, de Camil Saint-Saëns. Heu's aquí un músic que s'embadalí amb les llibertats del creador dels «Poemes simfònics». Seguí les petjades de Franz Liszt. El seu classicisme, el seu seny, el seu bon gust de llatí, de francès, l'allunyaren, però, dels excessos. «Alliberar-se de l'exageració. Conservar la integritat de la salut intellectual.» «Això—va escriure un dia—és el que cal fer.» I és el que ell va fer, en efecte, durant tota la vida. Admirà, doncs, els «Poemes» de Franz Liszt, els descrigué, els defensà..... i seguí el rastre, bellament lluminós, de la música amb programa. Res, amb tot, de més diferent i fins de més oposat que els «Poemes» de Franz Lizt, i els de Saint-Saëns.

I així com el seny, el bon gust, l'equilibri veritablement clàssic allunyaren el mestre Saint-Saëns de les exageracions del romanticisme, també l'apartaren, l'alliberaren després de les recerques i llaminadures dels impressionistes.

«Escric per a satisfer una funció de la meva naturalesa — escrivia l'autor d'«Ascanio», a un periodista alemany — talment com una pomera fa pomes».

I, en efecte, escrivia, seguint, impertorbable, l'instint de la seva natura. Amb tot, no fou pas insensible a l'ambient que el voltava i sostingué sovint, i de manera agra, apassionada, les seves conviccions. I si fou, doncs, un músic generalment serè, assenyat, fou un polemista ple d'agror, d'insistència i de fermesa.

Quelcom agermana també l'esperit assenyat i cultíssim de Saint-Saëns amb l'esperit de Mendelssohn: la perfecció, verament primerenca, de la seva tècnica. La Biblioteca del Conservatori de París posseeix el manuscrit d'una «romança» de Saint-Saëns («Le soir»), que data del maig de 1841. La música és evidentment senzilla, però escrita de faisó ja ben correcta. La seva primera «suite» per a orquestra, que escriví als setze anys, és també ja purament i elegantment escrita.

La traça, el domini de la tècnica és, però, en les produccions de Saint-Saëns, gairebé dissimulada. Tot és clar, ben en son lloc i deliciosament senzill i natural.»

Ens trobem, doncs, ben allunyats, tot hora, de la més lleu apariència de pedanteria.

Músic expert, fecundíssim, Saint-Saëns assajà tots els gèneres de la música. Cap forma li fou desconeguda. I en totes elles excel·lí. Escriví, doncs, com ja és sabut, música «da camera», simfònica, per al teatre.

Esperit despert, Saint-Saens conreà, demés, la literatura musical i collaborà en els més importants diaris i en les més conegudes revistes musicals del seu país. Els seus llibres són coneguíssims. Qui no ha llegit «Harmonie et Mélodie», «Portraits et souvenirs», «Ecole Buissonnière?».

Saint-Saëns publicà també un assaig sobre «Charles Gounod et le «Don Juan» de Mozart, «Noté sur les décors de théâtre dans l'antiquité romaine», «Les Lyres et les cithares antiques».

Escriví també versos («Rimes familières») i una comèdia en un acte («La crampe des écrivains»).

Saint-Saëns es va ocupar també de Filosofia, d'Astronomia, de Psicologia i d'Ocultisme. Va donar una interessant conferència a la Societat Astronòmica de França, escriví un pròleg per al llibre del doctor Fèlix Regnault: «Hypnotisme, Religió», i, en fi, publicà, ultra els llibres i opuscles que ja havem esmentat, «Germanophilie» i «Problèmes et mystères».

Llegint, darrerament, un llibre de Camil Flammarion (en un d'aquells moments raríssims durant els quals pot hom satisfer alguna ràpida i passatgera curiositat espiritual), topàrem de cop amb alguns mots interessants de Saint-Saëns, que Flammarion esmenta I el genial divulgador de la ciència astronòmica, gran amic de Saint-Saëns, recorda i afirma que l'autor d'«Els barbres» i de «L'Ancètre», coneixia l'astronomia, la història de les religions, la telepatia, les sensacions psíquiques, etc.

Ultra en el món ja vastíssim de la música, Saint-Saëns penetrà, doncs, encuriosit, a totes les regions més o menys conegudes, més o menys explorades per l'esperit.

Saint-Saëns fou un admirable pianista. El seu estil, correctíssim, era, innegablement, una mica fret. Però el seu mecanisme era fàcil, «perlé», i recordava els bons temps de l'escola francesa del piano. Els temps dels Planté i dels Diémer. Era també un notable organista.

L'obra de Saint-Saëns és desigual. Però, fins menyspreant les seves obres menys valoses, menys encertades, amb les que queden de veritament importants n'hi ha prou — diu amb justesa, un dels seus més distingits comentadors — per a justificar l'èxit i la nomenada de deu grans artistes. Les seves creacions són abundoses. Representen els fruits d'una vvida llarga, activíssima i principalment dedicada, fins als darrers moments, a l'art dels sons.

No es pot profetitzar el que l'esdevenidor pensarà del gran mestre que escriví «Samsó i Dalila». Però, pot ja afirmar-se que ha estat, innegablement, un dels artistes més experts del seu temps, i una de les personalitats musicals de més relleu dels nostres dies.

Quelcom falta, però, en les obres de l'autor de «Dejanire», per a ésser veritablement genials: un xic més de passió menys coneguda, un xic més de vida desbordant, un granet més de lirisme sincer. Saint-Saëns visqué, es diria, lliure i feliç i sense conèixer ni les grans i profundes dolors ni les alegries massa folles, i també profundes. La seva vida íntima, sentimental, resta, en tot cas, amagada. Manca, doncs, en l'obra de Saint-Saëns, la part deliciosament i admirablement efusiva que trobem, per exemple, en les pàgines de Bach, de Beethoven, de Schumann, i fins de Brahms. (Recordi's algun dels seus «lieder»). Però, tal com és, s'imposa, generalment, per la seva «tenue», per la seva perfecció d'escrintura i per la valor fàcilment victoriosa de la seva estructura. Saint-Saëns fou, sí, un gran mestre. El mestre potser més complet, més fecunde (no el més genial ni personal!) del temps que el veié néixer.

F. LLIURAT.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Saint-Saëns a Barcelona

No sabem pas de cap més compositor modern la producció del qual hagi estat a la nostra ciutat més prodigada, i en tant diversos aspectes, com ho hem vist amb l'obra de l'il·lustre músic francès que acaba de morir a Alger.

Es que Saint-Saëns era un músic complet, que havia tractat tots els gèneres, des del repertori de l'església fins al drama líric, sobresortint en tots ells, si no sempre d'una manera genial, amb prou fortuna per a imposar l'obra i fer admirar el seu talent. Mort a l'avançada edat de vuitanta sis anys, la seva producció és abundosíssima i ha pogut escampar-se arreu, constituint en realitat una glòria per a la nació francesa.

Saint-Saëns, que fou ja un nin prodigi en el piano, no bagué de menester, gràcies a la bona posició dels seus pares, exercir la música com un mitjà per a viure. Això li donà una independència gran; podent lliurar-se a la composició sense preocupacions, i, així mateix, córrer món i contraure noves amistats que afavorien el desfogament del seu geni. Ja és sabuda la protecció que li dispensà Liszt a Weimar, on s'hi donà la representació primera de «Samsó i Dalila» el 2 de desembre de 1877.

La primera vegada que Saint-Saëns estigué a Barcelona fou amb ocasió d'haver-se inaugurat la Sala Beethoven (el derruït Teatre Líric), a la primavera de 1881. Els concerts inaugurals foren dirigits per un altre músic francès, Juli Massenet, alternant amb els mestres catalans Bonaventura Frígola i Joan Goula, i els darrers de la tanda foren confiats a la direcció del ja ben conegut autor de la «Dansa macabra». El concert de comiat va celebrar-se el 26 de maig, i el programa del mateix, que hem tingut a la vista, comprenia obres exclusivament del mestre. El reproduïm aquí per la seva curiositat: «Marxa heroica»; «Dansa de sacerdotesses de Samsó i Dalila»; preludi d'«El Diluvi» (solo de violí pel senyor Cioffi); «Scherzo» de la Simfonia en «la menor»; «Dansa macabra»; Concerts en «do menor» per a piano i orquestra (per 'autor); «Le rouet d'Omphale»; «Fantasia» per a piano (per l'autor); Ballables de l'òpera «Etienne Marcel».

A partir d'aquella època, les obres més característiques de Saint-Saëns foren repetides sovint en els nostres concerts. Els poemes simfònics, especiament («Le rouet d'Omphale» i la «Dansa macabra»), amb la «Marxa heroica», la «Dansa de sacerdotesses de Samsó i Dalila» i altres composicions de menys relleu les dirigiren al Liceu els mestres Marian Mancinelli i Joan Goula, i més tard, també, els mestres T. Bretón, V. d'Indy i Antoni Nicolau («Phaeton», 1897). Afegirem, a la vegada, que el mestre Nicolau donà la primera audició de la magnífica Simfonia en «do menor» per a orquestra i orgue, amb la col·laboració de M. Gigout, el 20 de maig de 1896, al Palau de Belles Arts.

Els concertistes de piano i de violí ajudaren força a propagar l'obra del mestre francès. Entre les composicions més repetides cal consignar el «Rondo capritxós» que el gran violinista Sarasate tocà en 1887, repetint-lo altres vegades, i després d'ell l'hem sentit per l'Augenot (del Quartet Crickboom), l'Arbós, la Stefi Geyer, En Crickboom, En Thibaud i molts més. El mateix Sarasate havia executat el Concert en «si menor», en 1897, obra meritòria que han repetit més tard els violinistes Crickboom, Thibaud, Manén, Costa i Massià. Dos artistes més, de renom, Kubelik i Sechiari, deixaren sentir igualment altres composicions de Saint-Saëns a Barcelona.

Dintre el repertori de piano, tres concertistes catalans, educats a l'escola frnacesa, En Marius Calado (massa prompte retirat de la vida artística), En Granados i En Malats, foren els primers que amb exemplar perseverància executaren aquí les composicions del mestre, principalment l'«Allegro appassionato», l'«Estudi en forma de vals» i l'elegant «Capritxo sobre ballets d'Alceste». Una altra de les obres pianístiques de Saint-Saëns que més s'han repetit en els nostres concerts són les «Variacions sobre un tema de Beethoven» per a dos pianos. L'Albéniz, amb el professor Arteaga, les havia tocat ja l'any 1888 en el recinte de l'Exposició Universal (instal·lació de la casa Erard). Recordem haver-les sentides també per En Calado i En Palau, així com pels enyorats pianistes Malats i Granados, el mateix Granados i En Montoriol (1915), En Net i En Gibert, i pel propi autor i En Malats, al teatre de Novetats.

Quant als «Concerts» per a piano i orquestra, el segon, en «sol menor», ha estat executat aquí pels pianistes Ana Otero, J. Malats, A. de Greet, Arthur Rubinstein i Paquita Madriguera; el quart, en «do menor», a més de l'autor, l'han tocat els pianistes francesos R. Pugno i J. Batalla; i el cinquè, en «fa major», que estrenà al Principal l'inoblidable Vidiella (1897), ha estat interpretat més tard per Alexandre Ribó, Saint-Saëns, Granados i Mercè Roses de Rigalt. En la direcció orquestral d'aquests Concerts, alternaven els mestres Nicolau, Crickboom i Lamote de Grignon.

Hem esmentat el mateix Saint-Saëns com a intèrpret de les obres precedents, i cal dir ara que les darreres visites del mestre a la nostra ciutat daten dels anys 1897 (amb motiu de les representacions del seu drama líric «Samsó i Dalila» al Liceu), 1907 i 1908.

A la tardor de 1907, en ocasió de celebrar-se al Palau de Belles Arts la V Exposició Internacional d'Art, va ésser invitat el mestre francès a dirigir un gran festival, en el qual, ultra una orquestra nombrosa, hi col·laboraren l'Orfeó Català, l'organista E. Daniel i la Banda Municipal. En aquest festival, celebrat el 6 d'octubre, s'hi donà l'audició de les obres següents, totes originals del mestre Saint-Saëns: Simfonia en «do menor» per a orquestra i orgue; «Le rouet d'Omphale»; «Hostias et preces» (fragment de la Missa de Requiem); «Dansa macabra»; «Ave verum» (per l'Orfeó Català), i «Himne a Víctor Hugo», cantata per a chors, orquestra, banda i orgue.

La «Revista Musical Catalana» donà compte d'aquesta esplendorosa festa en els termes que segueixen:

«No pretenem pas en aquesta ràpida nota descobrir la personalitat artística del celebrat mestre que més d'un cop ja havia honrat la nostra ciutat amb la seva visita.

Demés, els nostres filharmònics coneixen prou bé i estimen les obres seves més miportants, acollides sempre aquí amb la major simpatia. Concretem-nos, doncs, a consignar amb quin gust fou escoltada de nou la formosa i superba «Simfonia en do menor», executada per primera vegada en el mateix lloc l'any 1896, així com també els dos poemes simfònics, la «Dansa macabra» especialment, que tingué de repetir-se i que aviat haurem d'incloure en el repertori clàssic, havent de fer menció, demés, de la xardorosa ovació que esclatà en terminar el delitós «Ave verum», cantat per l'Orfeó Català, que igualment fou repetit.

Acabat el concert i veient la insistència del públic, que no cessava d'aplaudir, el mestre Saint-Saëns va asseure's davant l'orgue, fent oir una brillant improvisació, que acabà en mig d'un gran esclat d'aplaudiments.

L'ovació que es dedicà al genial mestre a la sortida fou de les més grans que es recorden.»

No tardà gaire a tornar el mestre Saint-Saëns a Barcelona. L'Associació Musical celebrà durant el mes de novembre del mateix any dos concerts simfònics a Novetats, el segon dels quals ens donà ocasió d'admirar el celebrat mestre sota el doble aspecto de compositor i pianista. L'orquestra, sota la direcció del mestre Lamote de Grignon, executà l'obertura de «Le timbre d'argent», el poema simfònic «Phaeton», el preludi del «Diluvi», la molt coneguda «Marxa heròica» i l'acompanyament del «Concerto» número 5 en «fa», i de «Wedding Cake», que l'autor mateix intenpretà al piano d'una manera perfectíssima. Les «Variacions sobre un tema de Beethoven» i el «Scherzo», a dos pianos, foren executades així mateix per l'expressat mestre i el nostre Malats.

L'èxit extraordinari que assolí aquest concert, motivà la nova cooperació de Saint-Saëns en la tanda que la mateixa Associació Musical de Barcelona celebrà durant la Quaresma de l'any següent al teatre del Liceu.

El mestre francès tocà en un dels esmentats concerts la «Sonata número 18» i el «Concerto en do menor» de Beethoven, i el següent, celebrat el 2 d'abril, va dedicar-se per complet de l'obra del festeja músic. El «Concerto núm. 5» de piano fou interpretat per En Granados, i el «Concero núm. 4», per l'autor mateix el

qual, demés de la part de piano en el «Septimi de la trompeta», tocà una «Paràfrasi sobre Enric VIII», i la «Sonata en si bemoll menor», de Chopin, arranjada per a dos pianos, amb l'esmentat pianista català.

Foren aquestes sessions vetlles de glòria per al mestre Saint-Saëns, el qual en el mateix teatre s'havia vist ja aclamat quan les representacions de la seva òpera «Samsó i Dalila» en la temporada de primavera de l'any 1897. Aquesta producció, que enorgulleix, ben cert, l'escola moderna francesa, s'havia donat per primera vegada a Barcelona la temporada anterior, cantada per la senyora Campodonico i els senyors Cardinali i Puiggener, sota la direcció del mestre Campanini. «Samsó i Dalila» podem dir que ha quedat integrat en el repertori corrent del Liceu, ja que des de la seva estrena s'ha representat en catorze temporades per diversos artistes de categoria. També es donà una temporada al teatre de Novetats, a l'estiu de 1900, i posteriorment, creiem, en el teatre del Bosc.

Al Liceu fou represetnat així mateix el gracios ballet «Javotte» durant la temporada de Quaresma de 1898, dirigint l'orquestra el malaguanyat mestre C. Sadurní. La partitura aquesta, plena de troballes i inflamada pel subtil «esprit» del mestre, s'escoltava amb el major plaer.

L'èxit de «Samsó i Dalila» no es repetí malauradament en l'estrena de «Els Barbres», efectuada el 5 de desembre de 1908. Dues representacions només es donaren d'aquesta òpera, amb tot que l'avaloren algunes pàgines de primer ordre; però el llibre és desgraciat i el públic no s'hi pogué interessar. El mestre Saint-Saëns, arribat expressament aquells dies, se va doldre molt del fracàs, i se'n recordava encara quan se sollicità la seva cooperació per als festivals de música francesa que se celebraren al Palau de la Música Catalana l'any 1917. Saint-Saëns no tornà; però la personalitat del mestre estigué aquí dignament representada per l'audició de la «Simfonia en do menor», que es repetí en aquells concerts sota la direcció del mestre Hasselmanns.

Després de fer memòria de les obres dhorals «Ave verum», «Calma de nit» i «Capvespre», que donaren a conèixer respectivament l'Orfeó Català, el Gracienc i el de Sans, i de les composicions per a orgue que entre altres professors han executat aquí els organistes francesos Guilmant i Gigout, en Sittard i els de casa Daniel i Gibert, ens restarà assenyalar dintre el gènere de «camera» un bon nombre d'obres, també, la major part de les quals es tocaren per primera vegada en els concerts de l'Associació Musical. Esmentem, doncs, els trios op. 18 i op. 92, interpretats pels concertistes Pellicer, Rocabruna i Casals, i el segon, igualment, pel Trio francès (1915); el quartet en «si bemoll», op. 41 (amb piano» i el quartet op. 112 (corda sola); diverses melodies per a cant i piano, i també el «Septimi de la trompeta», executat en el centèsim concert d'aquella Associació (5 de juny de 1898), deu anys abans de l'audició esmentada del Liceu.

Ultra les obres ja assenyalades de piano i de violí, no podem pas oblidar les de violoncel, que s'han prodigat força a Barcelona. En primer lloc el «Concerto en la menor» que ha estat interpretat aquí per l'admirable Casals, diverses vegades, i pels joves concertistes Antoni Sala i B. Gàlvez. L'«Allegro appassionato» s'ha executat, també, en innombrables concerts i recitals pels coneguts artistes Casals, Cassadó, Brandia, Sala, Aurèlia Sancristòfol, Francisca Vidal i molts altres. Així mateix la «Sonata en do menor» ha estat força repetida, havent-la interpretada En Casals amb el pianista Bauer, En Dini amb En Pellicer, En Rabentós i En Ricard Matas. També recordem una audició de la «Sonata» op 123 pel mateix Pau Casals i En Socias. I podríem afegir, encara, les repetides audicions de la delicada composició «Le Cygne», que tots els violoncel-listes tenen de repertori.

Per fi, cal recordar quant ha ajudat a fer popular el nom de Saint-Saëns la nostra Banda Municipal en els seus concerts públics i en els festivals que sovint se celebren al Palau de Belles Arts. La selecció de «Dejanire», principalment, és una de les composicions que més honoren el seu repertori.

Avui els corrents musicals ens porten altres sonades, fruits del gust i de la moda que constantment evolucionen; però la producció del mestre que la França avui plora és prou copiosa per a poder seleccionar d'ella obres de clàssica perfecció que en els temps esvenidors proclamaran encara la glòria de Saint-Saëns.

J. SALVAT

Camil Saint-Saëns

Dades biogràfiques i bibliogràfiques

Camil Saint-Saëns nàsqué a París el dia 9 d'octubre de 1835. Estudià amb els mestres Stamaty (piano), Benoist (orgue), Reber i Halévy (composició). Gounod l'aconsellà també durant llarg temps. Fou, ja des de molt jove, un molt notable pianista i organista. Començà també ben aviat la seva brillant carrera de compositor. L'any 1860 havia ja escrit una «Oda a Santa Cecilia (premiada per la Societat Santa Cecilia i executada l'any 1862), tres Simfonies (només la primera en mi bemoll, fou publicada), música per a orgue, música vocal religiosa, obres per a piano, l'«Oratorio de Noël» (1858), un quintet i el concert en do major, per a violí (publicat més tard amb el número 2). L'any 1853 Saint-Saëns fou nomenat organista de l'església de Saint Merry, i des de l'any 1858 fins el 1877 ocupà el mateix càrrec a l'església de la Magdalena, de París. Dirigí també una classe de piano a l'Institut de Música de Niedermeyer. Tocà molt en públic, no solament a França, sinó arreu. El públic barceloní l'havia aplaudit forces vegades. Els hiverns dels darrers anys de la seva vida els passava lluny de París: a Canàries, a Alger, a Egipte, etc. Saint-Saëns morí a Alger, sobtadament, el dia 17 del passat desembre.

Esmentem ara les seves principals obres:

Obres per al teatre: «La princesse jeune» (Opera Còmica, 1872), «Le timbre d'argent» (Teatre Líric, 1877), «Samson et Dalila» (Weimar, 2 desembre 1877), «Etienne Marcel (Lió, 1879), «Henry VIII» (Opera, 1883), «Proserpine» (Opera Còmica, 1897), «Ascanio» (Opera, 1890), «Phryné» (Opera Còmica, 1893), «Javotte» (ballet, Lió, 1896), «Frédégonde» (òpera que el mestre Guiraud deixà sense acabar, Opera, 1895), «Déjanire» (Béziers, 1898), «Les barbares» (Opera, 1901), «Parysatis» (Béziers, 1902), «Hélène» (Montecarlo, 1904), «L'ancêtre» (Montecarlo, 1906).

Va escriure també música d'escena per a «Antigone» (1894), «Andromaque» (1903), «L'assassinat du duc de Guise» (1908), «La fille du tourneur d'Ivoire» (1909), «La Foi» (1910).

Cantates, poemes, etc.: «Scène d'Horace», «Les noces de Prométhée» (cantata), «Nuit persanne» (cantata), «Le Déluge» (poema bíblic), «La lyre et la harpe» (oda), «La fiancée du timbalier» (balada), «Pallas Athénée» (himne), «Lever de soleil sur le Nil», «Le feu céleste» (cantata), «Lola», «La gloire de Corneille» (cantata).

Música religiosa: Missa (op. 4), Tantum ergo (op. 5), «Psaume XVIII», motets, càntics, etc.

Música simfònica: tres Simfonies (mi bemoll, op. 2; la menor, op. 55; do menor, amb orgue, op. 78), quatre poemes simfònics («Le Rouet d'Omphale», «Phaëton», «Danse macabre», «La jeunesse d'Hercule»), i dues «Suites».

Va escriure també obres importants per a piano: tres mazurques (op. 21 24 i 66), dos reculls d'Estudis (op. 52 i 111), una «Suite» (op. 90), un «Thème varié» (op. 97), «Souvenir d'Ismailia (op. 100), «Valses» (op. 104, 110 i 120), «Allegro apassionat», etc. Citem també les seves obres per a dos pianos: «Variacions sobre un tema de Beethoven, «Scherzo», «Polonesa», «Caprice arabe», «Caprice héroïque». Són remarcables els seus cinc concerts per a piano i orquestra (op. 17, op. 22, op. 29, op. 44 i op. 103). Esmentem també la seva obra per a piano i instruments de corda (op. 76): «Wedding-Cake».

Música per a violí: tres concerts per a violí i orquestra (op. 20, 58 i 61). «Intrdouction et Rondo Capriccioso» (violí i orquestra), «Habanera», etc.

Música per a violoncel: dos concert per a violoncel i orquestra (op. 33 i 119), Romança (op. 51), etc.

Obres per a orgue: «Trois rapsodies sur des cantiques bretons» (op. 7), «Benédiction nuptiale» (op. 9), «Fantaisie», dos reculls de «Preludis» i «Fugues», «Trois morceaux» (op. 1.), «Elévation».

Música «da camera». Es ben nombrosa. Esmentem les obres més importants: Sis «Duos »per a harmonium i piano (op. 8), «Quintet» per a piano i instruments de corda, «Sérénade» per a piano, orgue, violí i viola (op. 15), «Suite» per a piano i violoncel (op. 16), dos «Trios» per a piano i instruments de corda (op. 18 i 92), «Romansa» per a piano, orgue i violí (op. 27), dues «Sonates» per a piano i violoncel (op. 32 i 123), dues «Sonates» per a piano i violí (op. 75 i 102), «Quartet» per a piano i instruments de corda (op. 41), «Septuor» (op. 65), «Caprice» (op. 79), «Quartet» per a instrumants de corda (op. 112) etc.

El mestre Saint-Saëns escrivi en fi unes 80 melodies per a cant i piano, chors, etc.

Són també conegudes algunes de les seves transcripcions per a piano: «Caprice» sobre motius de «Alceste», etcètera.

L'autor de «Ascanio», de «Samsó i Dalila» i de la «Simfonia amb orgue» fou, doncs, com queda vist, un compositor fecundíssim.

Noticiari

En una de les darreres Pàgines Musicals de LA VEU parlàvem de l'èxit de la «Nova Catalònia», d'En Joan Manén, en executar-se a Berlín, darrerament, per primera vegada. Heu's aquí ara el que el doctor Hgemann escriu, des del «Berliner Zeitung», a propòsit de l'esmentada producció: «Ens trobem en front d'un treball tan interessant, que no pot ésser-nos indiferent. Des de les Simfonies de Mahler, no he sentit res que m'hagi impressionat tant profundament. Manén, com Mahler, té la qualitat de traduir musicalment la seva nacionalitat. Així com Mahler canta l'alegria austríaca, especialment vienesa, Manén exterioritza el caràcter nacional i en primer lloc el de la seva personalitat catalana.»

Diu també l'esmentat crític que Manén s'ha situat «entre els compositors de primera fila».

Diu també el crític de «Deutsches Tageblatt»: «Al nostre entendre, mancava en el programa una explicació literària de l'obra. Vàrem endevinar que en el «Scherzo» es tractava d'una festa popular i que l'Himne final representa el triomf de l'ideal de Catalunya. Però, sense programa, considerada com a música pura, aquesta obra, rica de ritmes i plena d'interès (i en la qual hom sent un constant desig de lluita), fa una impressió que no és, certament, gens superficial.

L'Andante apareix ple de grandesa. El desenrotllament dels motius és extremadament notable.»

Molt ens plauen els èxits, certament justificadíssims, del nostre admirat amic.

—

Acaba d'ésser creada l'Associació de Concerts de Reus, segons ens ho notifica, amablement, el dignissim senyor President de la novella entitat. El concert inaugural de la dita Associació s'efectuà al Teatre Bartrina, el dia 23 del passat mes de desembre, i anà a càrrec del pianista Alfred Cortot.

Agraïm la salutació que ens endreça l'Associació de Concerts de Reus, tot desitjant a la nova agrupació d'aficionats a la bona música, una vida llarga i plena d'eficàcia.

—

Francis Poulenc va voler saber (era això, a l'any 1915) què pensaven els grans músics francesos del mestre César Franck.

S'adreçà, doncs, als dits músics, i aquests li contestaren. Fins ara no han estat publicades algunes de les respostes. Vincent, d'Indy, Pau Dukas, Guy Rapartz, Lluís Vierne, no oferiren cap idea nova a propòsit de llur coneguda admiració envers l'autor admirable de «Ruth», de «Hulda» i de «Psyché».

Però és interessant conèixer les respostes de Debussy i de Saint-Saëns.

Digué l'autor de «Pélléas»:

«En aquest moment havem de retrobar les nostres antigues tradicions; aquelles de les quals havem oblidat la bellesa que no han deixat mai de contenir.

Però el respecte que hom deu a César Franck exigeix que s'afirmi que és un dels més grans músics flamencs.»

Heu's aquí ara la resposta de Saint-Saëns:

«Passarà amb César Franck el que ha passat amb Wagner, sobre la música dels qual se m'ha demanat el que jo en pensava, durant quaranta anys. Franck tenia un gran talent, i sóc jo qui vaig danor-li ocasió de desenrotllar-lo, fent-li donar per Juli Simon, aleshores ministre de les Belles Arts, la classe d'orgue del Conservatori, que se m'havia ofert, el que va prometre a César Franck de no haver ja de passar el temps donant lliçons de piano per tal de guanyar-se la vida. Pogué, així, dedicar-se a la composició.

D'aquest gran talent se n'ha volgut fer un geni. No ho penso pas jo així. Però què importa la meva manera de pensar i què importen les enquestes? César Franck pertany ara a la posteritat. Es ella la que judicarà i la que li donarà el premi d'or o d'argent que se li deu.»

—

Llegim grans elogis de tres músics txecs, encara joves: Boleslav Vomacka, K. B. Jirak i Jaroslav Tomasek.

El primer ha ja escrit una sonata per a violí, un recull de pàgines per a piano («Recerques»), composicions chorals, cançons per a cant i piano, etc. Darrerament, Blanca Selva ha fet conèixer una Sonata, encara inèdita, del jove compositor.

K. B. Jorak ha escrit una Simfonia, una òpera, música «da camera», etc. Té, sembla, una gran facilitat d'invenció.

Jaroslav Tomarek ha escrit poc. El seu recull de cançons «A la dona» és, segons llegim, notabilíssim.

«La Society for the Publication of American Music», creada fa només dos anys, compta ja amb quatre cents associats. Els cabals de la dita «Society» serveixen per a publicar obres de música «da Camera» americanes, seleccionades mitjançant un concurs anònim. La societat ha publicat ja dos quartets d'Enric Holden i de Leo Sowerby.

Heu's aquí una entitat innegablement exemplar.

—

Un «luthier», Leo Sir, ha creat, llegim, nous instruments de corda, per tal d'enriquir la família poc nombrosa, segons ell, dels dits instruments. Sembla que un jove compositor ha ja escrit una obra important, en la qual se serveix de les novelles creacions de Leo Sir.

—

El jove violí-lencelista J. Ricart-Matas, ha tocat amb gran èxit, a Londres i en altres ciutats d'Anglaterra.

Heu's aquí el que escriu el crític de «Musical News and Herald», de Londres, ocupant-se d'un dels concerts donats a la sala Aeolian, pel ben notable concertista català:

«El senyor Ricart-Matas, en son segon recital, accentuà encara la favorable impressió anteriorment despertada en nosaltres. El seu so és molt pur (pot ésser un xic prim) i el seu estil és ben respectuós i revela l'ànima d'un ver artista. Ens plau també la seva sinceritat i el seu menyspreu per les exageracions. Exterioritzà d'una manera refinada la bellesa de la Sonata de Bach i les Variacions de Beethoven sobre un tema de Mozart.

La senyora Matas va acompanyar-lo excel-lentment.»

Musicals

Aquesta tarda, a les quatre, l'Orfeó Barcelonès (secció musical de l'Ateneu Obrer del Districte II) donarà un concert al benèfic Asil de Sant Joan de Déu.

En la primera part del programa les tres seccions de l'Orfeó cantaran un enfilall de cançons catalanes dels nostres mestres Morera, Pérez, Lambert i altres.

En la segona i tercera part la Secció de Cançons d'«Infants presentarà «El Dormilega», «El Bell Nin» i «La festa de Sant Nicolau».

El concert serà dirigit pel mestre Enric Gibert i Camins.

Avui, dia 6, festivitat dels Sants Reis, a les cinc de la tarda, tindrà lloc una bella festa popular a l'Orfeó Monserrat, del Centre Moral i Instrucció de Gràcia, amb ocasió de la visita de germanor que hi farà la «Schola Cantorum» de la Pia Unió de Sant Miquel.

Amb aquest motiu, s'ha organitzat un gran concert de Nadales, en la primera part del qual, la «Schola Cantorum» interpretarà les composicions: «Hodie Christus natus est», de Nanini; «Els tres pastors», de Pérez Moya, «Desperteu-vos, pastorets» (popular belga), i «La donzelleta», de Pérez Moya, i per l'Orfeó Montserrat, es cantaran: «El dimoni escuat», de Cumellas Ribó; «El cant dels ocells», de Millet; «Infant diví», de Ponsa, i «Cançó de Nadal», de Romeu.

A la segona part del programa, a càrrec dels dos orfeons junts, es cantaran composicions de Millet, Pérez Moya, Haendel, i diverses nadalenques populars franceses, i es donarà la primera audició de «El func que tan tunc» i «Les besties al naixement», les quals composicions són del pulars de Nadal.

—

Avui, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a la «Schola Cantorum de Sant Just», una sessió de cançons populars de Nadal.

—

El programa del tercer concert de Matinées líriques populars de l'Orquestra Simfònica de Barcelona, que dirigeix el mestre Lamote de Grignon, que donarà demà passat, diumenge, a Eldorado, el componen les obres següents: «Der Freischutz», obertura. Segona Simfonia, Beethoven; «Història d'una mare», V. Arregui; «Dansa de gnoms», E. Morera. «Redempció», poema simfònic, César Franck

—

En el concert que el diumenge, a la tarda, donarà l'Orfeó Seràfic d'Arenys de Mar, al Casal de l'Orfeó Gracienc, hi executarà el següent programa:

Primera part. — «El cant de la Senyera», Millet; «El desembre congelat», Romeu; «En Pere Galleri», Pérez Moya; «El noi de la mare», Nicolau; «Les neus que es fonen», Morera, «Sant Josep i Sant Joan», Pérez Moya; «La sardana de les monges», Morera, (aquestes dues conjuntament amb l'Orfeó Gracienc).

Segona part. — «Negra sombra», Montes; «L'emigrant», Vives; «Duo seraphim clamabant», Victòria; «Veniu, Jesús», Bach; «O magnum misterium» Victoria; «Sanctus» (de la missa «O quam gloriosum»), Victoria; «Credo» (de la missa del Papa Marcel), Palestrina.

Entre els nombrosos barcelonins que estiuegen a Arenys de Mar hi ha molt d'entusiasme per assistir a l'esmentat concert, i demostrar llur simpatia als cantaires arenyenos que seran els nostres hostes demà passat, diumenge. Aquests arribaran en el tren de la una de la tarda, visitant algunes corporacions oficials i passant després al lloc del concert, on l'Orfeó Gracienc els prepara una germanívola recepció.

Calendaris rebuts

DOS BELLS EXEMPLARS

Gairebé simultàniament han arribat a la taula de la redacció dos calendaris que poden considerar-se com una mostra del bon gust que va adquirint al nostre país l'art del crom de producció nacional.

Un d'aquests és el de la Impremta de la Casa de Caritat i està dedicat a Sant Jordi. El dibuix és de Canyellas i l'allegoria del cavaller vencent el drac és de gran bellesa imitant el boix. Bloc mensual.

L'altre és el de la manufactura de calendaris Basa i Pagès, i va endreçat a la Verge bruna dels catalans. No és una litografia destinada al reclam, puix va destinada a la clientela, corresponent al to del que un any dedicaren al mestre Prat de la Riba. La imatge de la Mare de Déu, sense el manteil, va damunt d'un fons d'or. A baix, hi ha l'escut montserratí. Bloc diari.

Taller de fotogravats de vídua Gomila. Tricromia amb tres gnoms que pinten l'esfera del món.

N'hem rebut dos de «Les Arts Gràfiques», de Sabadell, successors de J. Comas, que són una nota de bon gust i van ornamenatts amb una artística tricomia.

Forn i pastisseria. Casa Vives. Xamós calendari amb una escena vuitcentista. Text català amb una cinteta pàtria.

De l'impressor J. Horta.

Sardanes

PER A AVUI

Matí, a les onze. — L'Agrupació «Motseny» ha organitzat una audició a la plaça del Diamant, a càrrec de la cobla «Cathalònia».

—

Nit, a les deu. — El Foment de la Sardana, conjuntament amb la Joventut Nacionalista «La Falç» donarà una audició al local d'ambdues entitats (Jaume Giralt, 4), a càrrec de la cobla «Cathalònia».

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma

VESTITS CONFECCIONATS
per a noi
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La Comissió internacional de Duanes

Washington, 5. — Als círcols ben informats es diu que tant Espanya, com Alemanya i Rússia, com a parts interessades en el vigent acord duaner de Xina, seran invitades a formar part de la comissió internacional de Duanes la constitució de la qual es proposa. — Havas.

Gros incendi a Hartlepool

Hartlepool, 4. — S'ha declarat un incendi en un gran dipòsit de fusta, estenent-se ràpidament en una extensió de més de tres hectàrees i mitja. El foc amenaça destruir unes drassades installades a prop.

Han quedat destruïdes nombroses cases i habitacions. — Havas.

Hartlepool, 5. — L'incendi declarat ahir al migdia en aquesta ciutat, ha pres proporcions aterradores. Les flames cobreixen fins ara una extensió de més de vuit hectàrees i ha destruït mes de setanta cases, deixant sense sopluig cinc centes famílies.

Els danys causats fins ara pel foc es calculen en msé d'un milió de lliures esterlines. — Havas.

Hartlepool, 5. — L'incendi continua amb aterradores proporcions.

Els danys s'evaluen ja en més de 21 milions de lliures esterlines.

L'espectacle és imponent a la vegada que aclaparador.

Les flames arriben a altures considerables i llur claror és tal que la ciutat sembla que sigui de dia.

El resplandor de l'incendi es veu de moltes llegües lluny.

Els bombers treballen coratjosament ,però, per ara, el sinistre té tals proporcions que llurs esforços són pràcticament inútils.

Durant tota la nit no han deixat de circular els automòbils de totes classes i categories, prestant socorsos als damnificats.

Els veïns que s'han quedat sense casa, són ràpidament auxiliats, donant-se'ls estatge provisional als edificis públics i a cases particulars.

El d'avui és el sinistre més formidable que de molts anys ençà es guarda memòria a Anglaterra. — Havas.

El periodisme bolxevista

Riga, 5.—La premsa anuncia que el Govern bolxevista es proposa liquidar aviat gran nombre de periòdics comunistes que sostó a l'estranger. — Havas.

Iugoeslàvia i Romania

Londres, 5. — Telegrafien de Bucarest al «Daily Mail» que per al pròxim diumenge s'espera en aquella capital la visita del rei Alexandre de Iugoeslàvia.

Circula el rumor d'un possible matrimoni entre el rei Alexandre i la princesa Maria de Romania. — Havas.

Vaixell holandès cremant

Londres, 5. — El paquebot holandès «Sommelsdjk» es troba cremantse a 200 milles aproximadament a l'Oest del cab Finisterre.

Un destroller francès i un paquebot anglès que han rebut per la telegrafia sense fils les crides de socors, es dirigeixen a prestar auxili al vaixell incendiat.—Havas.

La guerra al Daghestan

Londres, 5. — De Constantinoble comuniquen al «Times» que s'han romput les hostilitats entre els habitants del territori musulmà de Daghestan i la Rússia sovietista. — Havas.

La situació a Irlanda

Belfast, 4. — Durant la nit del 3 al 4 tingueren lloc nous desordres en aquesta ciutat. Un grup d'homes armats agredí les tropes. Aquestes rebutjaren l'atac fent ús de les ametralladores. Hi ha tres morts i sis ferits. —Havas.

Dublin, 5. — El «Dail Eireann» no s'ha reunit encara per a discutir les contraproposicions del senyor De Valera. La creença general és que el tractat serà ratificat per deu vots de majoria. — Havas.

Dublin, 5. — De Valera ha fet públiques les seves contraproposicions. En aites es proposa substituir el tractat anglo-irlandès clos a Londres per una declaració en la qual s'expressi que les autoritats legislativa, executiva i judicial d'Irlanda emanen únicament i exclusivament del poble irlandès.

Fa omissió de larticle en què s'estipula que el governador general d'Irlanda serà nomenat pel rei d'Anglaterra. També fa omissió del jurament de fidelitat al rei, però reconeixent aquest com a cap de la «Commonwealth» britànica.

En un paràgraf final De Valera exhorta el poble irlandès a resistir al desig natural que experimenta d'arribar a una pau, perquè no resultin inútils tots els sacrificis fets. —Havas.

Dublin, 5. — El «Dail Eireann» ha repres la discussió de l'acord anglo-irlandès.

Els oradors declararen que el país era favorable a la seva ratificació, inclús la ciutat de Cork, que es considera com la fortalesa dels sinnfeiners.—Havas.

El Japó accepta la resolució Root

Washington, 5. — El representant del Japó ha acceptat en principi la resolució de Mr. Root. — Havas.

Tractes amb Abd-el-Krim

París, 5. — Telegrafien a «Le Matin» de Madrid estant, que una autoritat espanyola està tractant amb Abd-el-Krim un acord pel qual Espanya s'obligaria a reconstruir els béns dels marroquins destruts per la guerra i renunciaria a penetrar militarment al Rif central. Abd-el-Krim s'obligaria, en canvi, a facilitar la penetració pacífica a la dita part del Rif. — Havas.

L'ex-emperadriu Zita

Lisboa, 5. — Ha sortit de Funchal amb el nom de comtessa de Lusace l'ex-emperadriu Zita. — Havas.

París, 5. — El corresponsal de «Le Journal» a Berlín dóna compte que la «Gaseta de les vuit de la nit» publica la notícia que l'ex-emperadriu Zita anirà aviat a Budapest per a donar lectura a l'Assemblea Nacional d'una carta del seu marit, l'ex-emperador Carles IV, d'Austria, en la qual abdica els seus drets a favor del seu fill el príncep hereu Othon. — Havas.

Els partits obrers i les reparacions

París, 5.—«Le Matin» publica un telegrama que s'ha rebut de Londres, en el qual s'afirma que el Comitè del partit laborista parlamentari i el Comitè executiu de les Trade Unions han dirigit a Mr. Lloyd George un memoràndum relatiu a la qüestió de les reparacions.

Al dit memoràndum es proclama que la reconstitució de França i de Bèlgica ha d'ésser la primera entre totes les altres consideracions.

El document reclama la supressió de reparacions per a pensions, estimant que aquestes reparacions afavoreixen la Gran Bretanya en detriment de la restauració de França.

El memoràndum acaba demanant que sigui constituïda una reunió o conferència pan-europea encaminada a l'acord relatiu a l'anul·lació dels deutes entre els aliats.—Havas.

Estadístiques financieres

París, 5. — L'«Excelsior» publica un quadro comparatiu d'estadístiques financieres, demostrant que el deute exterior del Reich és de 707 milions de dòlars i l'interior de 2.961 milions de dòlars, mentre que per a França les xifres corresponents són 6 856 i 1.760 milions de dòlars respectivament.

Les provisions fetes en pressupost per a les obligacions que es deriven del Tractat de Versalles sols s'eleven a 787 milions de dòlars, mentre que el pressupost francès prevé, per a despeses relatives a la reconstrucció de les regions alliberades, 1.570 milions de dòlars.

Els impostos s'eleven per individu a Alemanya a 13 dòlars amb 8º centaus, mentre que a França les xifres per igual concepte són 45 dòlars amb 62 centaus.

De totes aquestes quantitats comparades se'n pot deduir perfectament la peregrina conseqüència que la guerra surt més cara al país vencedor que al vençut.—Havas.

Les eleccions angleses

Londres, 5.—El «Daily Mail» diu que el primer ministre anglès se sent favorablement inclinat respecte a la realització de les eleccions generals a Anglaterra.—Havas.

L'extradició de l'Andreu Nin

Berlín, 5.—Segons comunica el diari «Freiheit», notícia que també dóna «La Bandera Roja», no serà concedida l'extradició de l'Andreu Nin, detingut com a complicat en l'atemptat comès contra el senyor Dato.—Havas.

Berlín, 5.—La premsa diu que ha estat posat en llibertat l'Andreu Nin.—Havas.

Goleta sinistrada

Alger, 5. — La goleta espanyola «Isabel», de la matrícula de Villajoiosa, que salpà del port d'Aguilas, amb rumb a Oran, fou sorpresa pel temporal a les costes d'Algèria. Ha estat trobada als voltants de la platja de Sidi-Cerruch amb el velam desarborat.

La tripulació, composta de sis homes va intentar guanyar la vora a bord d'un bot, però la violència del temporal ho va impedir.

La premsa diu que un dels tripulants fou llançat amb vida a la platja. Se li han prodigat tota mena d'atencions aconseguint reanimar-lo. Dels altres cinc tripulants no se'n té cap notícia. — Havas.

Les entrevistes de Cannes

Cannes, 5. — Els senyors Briand i Lloyd George han celebrat una conferència que ha durat dues hores.—Havas.

Roma, 5. — El ministre de Negocis estrangers, marquès Della Torretta, sortí ahir vespre cap a Cannes.—Havas.

Cannes, 5. — La primera reunió de pèrits, preparatòria de la del Consell Suprem que se celebrarà demà, ha tingut lloc aquest matí i ha durat de les 11'30 a les 13. No s'ha facilitat cap comunicat oficial d'aquesta sessió. — Havas.

París, 5. — Al seu pas per aquesta capital, en direcció a Cannes, ha estat interrogat per un periodista, redactor del «Matin», el ministre de les regions alliberades d'Itàlia, senyor Raineri.

Independentment dels criteris particularistes, inevitables a Itàlia, com a tot arreu, tots els italians estan d'acord a considerar que seria donar un trist exemple al món, permetre que França, les llagues de la qual no s'han clos encara, no rebés tots els mitjans de reparacions a què s'ha fet legitimament creditora.

Els lamentables incidents succeïts fa poc i que només poden, per altra part, considerar-se com fets isolats, no han de fer-nos oblidar la unanimitat amb que l'opinió italiana es troba al costat de la causa de França.

Itàlia no oblida els deutes que per l'obtenció de la seva unitat nacional ha contret, però, per això mateix, tampoc pot oblidar l'empenta que rebé des d'aquest punt de mira, per part dels aliats, i especialment per part de França. — Havas.

Brussel·les, 5. — El corresponsal de «L'Etoile Belge», a Cannes, ha celebrat una interviu amb el president del Consell de Ministres de França, M. Briand, el qual ha declarat que mai havia pensat França en sacrificar la prioritat de Bèlgica per a les reparacions.

Demés, ha declarat el cap del Govern francès, que en cap moment s'ha pensat en atorgar a Alemanya cap moratòria. — Havas.

Cannes, 5. — En trens especials i procedents de París, han arribat més personalitats, entre elles el ministre d'Hisenda francès, el president del Consell de ministres de Bèlgica, l'ambaixador del Japó, a París, i el representant italià de la Comissió de Reparacions.

Tots ells han estat rebuts pel senyor Loucheur. — Havas.

Roma, 5. — El president del Consell hel·lènic i el ministre de Negocis estrangers, han sortit avui en direcció a Cannes. — Havas.

Roma, 5. — El president del Consell de ministres d'Itàlia, així com el ministre de Negocis estrangers de l'esmentat país, han sortit cap a Cannes. — Havas.

Cannes, 5. — La primera reunió dels tècnics, preparatòria de la Conferència interaliada, s'ha celebrat aquest matí, assistint-hi per França, els senyors Loucheur i Doumer; per Anglaterra, els senyors Horne i Evans; per Itàlia, els senyors Ranieri i Soleri, i per Bèlgica, els senyors Dheunis i Jaspar. — Havas.

El general Lyautey desmenteix les declaracions que se li atribueixen.

París, 5. — El mariscal Liautey ha desmentit radicalment les frases que li atribueix un redactor del diari «Las Noticias», de Barcelona, i que han estat reproduïdes per la premsa espanyola, referents a la política d Espanya al Marroc i a la situació de la zona espanyola en aquell territori.

El mariscal Liautey mai ha tingut cap conversa que pugui referir-se a ço que li atribueix el diari de Barcelona. —Havas.

La Conferència del desarmament

Washington, 5.—Itàlia ha acceptat el punt de vista de Mr. Root sobre la prohibició que els submarins puguin atacar els vaixells mercants.—Havas.

París, 5.—El «Journal des Debats», després d'exposar que el capità Gaston no tenim qualitat oficial per a exposar idees de mariners, ni tampoc les de l'Escola Superior de Marina, de la qual és professor, exposa que l'únic curs en el qual s'havien exposat doctrines a l'Escola Superior, en 1920, concernents als submarins, era el del capità de fragata Laurent, reproduïdes en extracte per a les explicacions del seu curs.

En aquest extracte es diu que les nacions sóu ara solidàries, des del dia següent al dia que es va firmar la pau.

Els vapors i els aprovisionaments ja destruïts, no es reparen ni pels vencedors ni pels vençuts, i d'aquesta destrucció estúpida és d'on surten totes les dificultats que estan pesant, no oalment damunt els aliats, sinó també damunt d'Alemanya.

L'arma submarina es torna ara contra els dements furiosos que l'empraren i de les conseqüències que això porta no en té la culpa la niciesa d'aquells que en el seu camp l'ordenaren.

La guerra en curs auorizada per les Convencions internacionals, està prohibida en la forma que ho va fer Alemanya.

El que els prusians hagin considerat els compromisos més solemnes com a papers mullats, no vol dir que els francesos puguin seguir una cosa tan vergonyosa.

La vida de la societat humana com la dels individus, descansa en la bona fe mútua, i els francesos han demostrat masses vegades la seva lealtat per a poder renunciar al que constituïx la seva glòria en el passat i que pot ésser la seva força en l'esdevenidor.

Espaordits alguns de les destroces formidables de la guerra submarina alemanya, tracten d'explicar-los i encara arriben a preendre legitimar aquesta guerra feroige, contrària a totes les lleis divines i humanes, però els francesos havem de donar l'exemple, respectant, en contra d'aquest esperit, les lleis i els tractats existents. — Havas.

BIBLIOTECA LITERÁRIA

LES AVENTURES DE TOM SAWYER

Mark Twain

Traducció JOSEP CARNER

Preu 2'50 Ptes.

Explosió en un vaixell al Pireu

Atenes, 5. — S'ha produit una explosió a bord del contratorpediner «León», ancorat al Pireu. A conseqüència d'ella, han mort el comandant i alguns marihers. Hi ha nombrosos ferits. — Havas.

Vaga de minaires

Joannesburg, 3. — La situació que atravessa la indústria hullera es gravíssima.

Aquest matí s'ha declarat la vaga general dels obrers minaires.—Havas.

General portuguès detingut

Lisboa, 5. — Amb motiu d'haver-se publicat una interviú celebrada, ha estat detingut el general Gomos Costa. —Havas.

Les construccions navals alemanyes

París, 5. — El diari «Le Temps», cridant l'atenció sobre l'activitat que es nota a les drassanes alemanyes de construccions navals, recorda el descobriment fet pel professor Framm met construir submarins foriament relatiu a l'estabilització, que percuirassats de totes les dimensions, fins al punt que poden aconseguir nou mil noucentes tones.

A continuació, al·ludeix a la pressió exercida sobre França per a restringir la seva defensa mitjançant els submarins, i afegeix:

Es massa pueril discutir amb un país amic i aliat les condicions necessàries per a la seva protecció, quan per altra part no cessa el perill que especiament amenaça a França.

Les construccions submarines no han cessat, si no a Alemanya, almenys per a Alemanya.

Els motors i peces separades per als submarins sóu construïdes amb plànols alemanys a l'Europa occidental i versemblantment amb més intensitat a altres punts d'Europa, a cobert de tota vigilància.

Que sapiguem fins ara, diu l'esmentat diari, Anglaterra i els Estats Units no s'inquieten, només els submarins francesos són denunciats, per la qual cosa és necessari aclarir els fets que motiven aquesta diferència. — Havas.

Incident a Dublin

Dublin, 5.—Ahir a la tarda es va produir un deplorable incident en aquesta ciutat.

Trobant-se en una cerveseria el corresponsal a Dublin del «Times» en unió d'altres periodistes, penetraren al local tres individus revòlver en mà, obligant a l'esmentat corresponsal a sortir al carrer i pujar en un automòbil que emprengué veloç carrera en direcció desconeguda.

Els altres periodistes, després de curta deliberació, marxaren al «Dail Eirean» amb l'objecte de protestar contra l'atemptat comès, exigint la immediata llibertat del seu company i el castig dels culpables.

Després s'ha sabut que el periodista raptat romandra a Cork, on fou portat per a obligar-lo per la força que desmentis unes informacions publicades per l'esmentat diari.

D'un moment a l'altre s'espera que el detingut sigui posat en llibertat.—Havas.

Els Soviets i la República d'Aghestan

Londres, 5.—El «Times» publica un despatx de Constantinoble, dient que el Govern sovietista ha reconegut oficialment la República d'Aghestan. — Havas.

Accident en unes maniobres

Atenes, 5.—El ministeri de Marina ha facilitat una nota oficiosa, en la qual s'afirma que realitzant maniobres la brigada torpedista en el contratorpediner «Leon», va esclatar un projectil, matant 50 dels 60 tripulants que portava el vaixell i ferint-ne molts d'altres.

El vaixell, demés, ha resultat amb greus averies.—Havas.

Retirada bolxevista

Helsingfors, 5.— Es reben notícies assegurant que les tropes carelianes avancen derrotant els bolxevistes. — Havas.

La Veu de Catalunya
DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTICIES
Divendres, 6 de gener de 1922

EL PRIMER TOC

EN l'horitzó polític s'albiren ja les primeres lluïssors de les pròximes eleccions. La ciutat de Barcelona haurà de procedir, un diumenge del vinent mes de febrer, a la renovació del seu Consistori.

Aquestes eleccions són, per a Catalunya, d'una exemplaritat i d'una eficàcia tan nacionalistes com ho puguin ser les de diputats de la Mancomunitat. No cal recordar que el Nacionalisme féu irrupció a la vida política per la portalada de la històrica Sala de Cent.

L'Ajuntament de Barcelona podríem dir que comença tot just la seva actuació en aquest ordre nou, que és el de la nostra catalanitat renovellada. Aquest bienni que s'està escolant és estat el primer de predomini nacionalista a Casa de la Ciutat. Les coses velles hi eren arrelades i espesseïdes. Calia, abans que res, orientar-se i obrir camins i aclarir les bardisses, parant compte de no fer dany en la tasca depuradora. Dos exponents — la cultura i la hisenda — proclamen l'excel·lència d'aquesta labor preliminar.

Ara caldrà convertir en jardí la selva municipal. Cal, per tant, que els ciutadans de Barcelona, conscients de la transcendència de les pròximes eleccions, estiguin amatents, i sentin ja les primeres esgarrifances de la lluita civil.

Anotacions

Temperaments agressius

A França, de fa un quant temps, els Tribunals de justícia no s'entenen de feina, provant de limitar les facultats de la crítica periodística. A Barcelona, on la crítica és la mateixa benvolença, no hi ha pas perill que aquell fet pugui trobar repercussió.

En canvi, sota un altre aspecte, ja no passa el mateix. Ens referim als cartells de cantonada i als anuncis dels diaris.

Entre nosaltres, l'anunciant acostuma a ser un subjecte que no té aturador. El dia que els advocats picaplets s'hi fixin, es pot dir que hauran descobert l'Amèrica.

Si s'anuncia un cafè, s'assegura que és el millor de Barcelona; si es recomana una xocolata, s'afirma que és l'única veritable; si es fa el reclam d'unes sabates, és dóna per segur que tot el que no siguin les de l'anunciant no passa de ser una barreja de draps i cartrons. Naturalment, cada un d'aquests anuncis, congria, de fet, una tempesta de demandes judicials.

Darrerament, ja es va més enllà: del sagrat del comerç, es passa al sagrat de les idees. I així podem veure que, darrera la notícia d'una subscripció per a l'exèrcit, s'amenaça amb el títllat de mal patriota al que no vulgui contribuir-hi; que la fundació d'un partit planteja el dilema d'ingressar-hi o d'ésser tingut per un mal fill de Catalunya, i que la sortida d'una publicació fixa la condició de català honrat.

No, tot això no està bé. Trobem molt natural que es posi el major entusiasme en les empreses, però és injust — i alguna cosa pitjor — que un tal entusiasme s'excedeixi fins al punt de considerar-se amb dret de repartir patents sense solta ni volta.

Es pot donar per cert — i ara ens dirigim especialment als nostres amics — que un temperament agressiu, generalment, no fa pas massa servei a una causa de llibertat.

BLAI

Alemanya i Rússia

Els alemanys, d'alguns mesos ençà, realitzen un esforç extraordinari per tal de conquerir el mercat rus per a llur indústria. Un gran industrial anglès ha declarat recentment a «Pall Mall Gazette», de Londres: «La metal·lúrgia alemanya, les fàbriques de maquinària, totes les altres indústries, treballen febrosament per poder proporcionar als russos tot allò que demanen.»

Al principi, els aliats miraren de mal ull l'esforç alemany per a la conquesta econòmica de la República dels Soviets. Posteriorment, ha guanyat terreny l'opinió que aqueix esforç serà favorable als interessos dels aliats, no sols perquè ajudarà a la necessària reconstitució econòmica d'Alemanya, sinó perquè proporcionarà a aquesta guanys considerables, que poden servir per al pagament de les reparacions. Es a la Gran Bretanya on més s'ha estès aquesta opinió.

Els francesos comenten aqueixos càlculs amb escepticisme. Però no manifesten una gran alarma per la conquesta econòmica de Rússia que Alemanya ha emprès.

No cal creure, però, que hi hagi unanimitat entre els anglesos en jutjar les conseqüències de l'esforç alemany respecte a Rússia. L'industrial britànic a qui havem al·ludit ha exposat les seves temences. «Si Anglaterra — ha dit — permet a Alemanya incrustar-se encara més a Rússia, mai més podrem nosaltres competir amb ella en el mercat rus, que és indispensable a la nostra vida econòmica.»

D'altra part, s'acusa al Govern de Berlín d'encoratjar l'exportació alemanya a Rússia mitjançant subvencions clandestines als industrials exportadors. «Es evident — observa el repetit industrial — que les sumes que esmerça així les pren de les que hauria hagut de destinar al pagament dels termes de les reparacions als aliats.»

Probablement, el parer de l'industrial britànic interviuat per la «Pall Mall Gazette» no coincideix en aquesta qüestió amb el del Govern de Londres. Però en una cosa coincideixen avui els anglesos: i és a examinar els problemes actuals d'Europa i del món des de punts de mira essencialment econòmics, i sobretot des del punt de mira dels interessos de la indústria britànica d'exportació.

A. ROVIRA I VIRGILI

Les Idees i les Imatges

DE SCIL·LA A CARIBDI

Havent perdut l'adulteri gairebé tot el seu ressort dramàtic en l'escena francesa, alguns autors — llegim — es dediquen, ara, a sotmetre les jounes filles a tota mena de riscos morbosos i brutals experiències.

Com a exemple frapant cal esmentar l'estrena recent d'una obra de M. Henri Bataille: «Possession» (Théâtre de Paris).

L'explotació sistemàtica, com a tema recreatiu, de casos íntims en els quals es trossejava una de les institucions cabdals de la humanitat civilitzada — a l'hora altíssim sagrament de l'Església — era ja, de per si, prou absurda i cruenta.

El trossejament de ço que la societat i la literatura serven potser de més delicat i exquisit, ens tapar, com una cosa doblement cruenta i absurda, i, a més a més, per dessobre de tot, inenarrablement grollera.

Pertanyia a M. Henri Bataille el baix honor de fer-s'hi singularment remarcar.

JOSEP MARIA JUNOY.

Polítiques

«COM UN POBLE ES FA LLIURE»

Sobre aquest tema, En Gaietà Coll i Cuchí, president de la Cambra de Diputats de Puerto Rico (aquests dies hoste de Barcelona), dissabte a la nit donarà una conferència a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès.

Per la distingida personalitat que és el conferenciant i pel gran interès que té per a nosaltres el tema, es d'esperar que la concurrència serà extraordinària i omplirà de gom a gom la dita sala.

LA JOVENTUT NACIONALISTA DE BALAGUER

Aquesta Joventut elegí els senyors que han d'exercir càrrec durant l'any 1922:

Junta Directiva: President, Xavier Rubies; vice-president, Josep Angerri; secretari, Joan Sauret; caixer, Artur Pujades; comptador, Joan Graells; vocal-Bibliotecari, Joan Feu.

Esbarjos: President, Manuel Bosch; secretari, Eduard Romeu; caixer, Joan Botines; vocals, Josep Garcia i Antoni Angerri.

Concurs de la Salve Montserratina

El dia 31 de desembre de 1921 quedà tancat el temps de presentació. Les composicions rebudes són les següents, per l'ordre que a Montserrat arribaren.

1, «Salus Infirmorum, ora pro nobis. — 2, Salve Morena, de gràcia plena, llum d'Israel!... — 3, A Vos sospiram, oh Verge. — 4, «Beata Mater, et Intacta Virgo». — 5, «Regina, decor Carmeli». — 6, A Madona de Montserrat. — 7, «Spes nostra». — 8, «Alma Redemptoris Mater». — 9, «Nigra sum, sed formosa». — 10, Guiaunos cap al cèl. — 11, «Vergine Madre, figlia del tuo figlio». — 12, Promesa d'Infant. — 13, Un antic xe-escolà. — 14, A la nostra Patrona. — 15, Recordant!... — 16, Rosa d'abril.

El veredicte es publicarà el dia primer de febrer.

La Societat Econòmica d'Amics del País

RENOVACIO PARCIAL DE JUNTA

El dia 31 de desembre, a la tarda, va celebrar Junta general la Societat Econòmica d'Amics del País, procedint a la renovació reglamentària de la meitat de la Junta. Sols es va presentar una candidatura, que fou votada per unanimitat, resultant elegits els senyors següents:

Vice-president, don Josep Agell i Agell; tresorer, don Alfons Piferrer; secretari, don Edgard Martínez Seriñà; vocals, don Josep Xicoy i Grau, don Ferran de Sagarra i de Castellarnau i don Lluís E. d'Alòs i Mateu.

S'aprovà, demés, el programa del concurs de premis del curs 1921-22, i foren admesos diversos socis nous.

La festa dels Reis

Avui, diada dels Reis, a la tarda, a dos quarts de cinc, tindrà lloc al Foment Autonomista Català, Escola Catalana Mossèn Cinto, una extraordinària festa, especialment dedicada als infants, en la qual pendrà part el cèlebre prestidigitador Sinti Seri, el qual, desenrotllarà una sèrie dels seus inimitables jocs de mans.

També hi pendran part els Petits Ballaires de Sant Just i els Picarols de la Casa de Família, dansant una munió de ballets populars catalans, sota la direcció de N'Aureli Capmany.

Finalitzarà la festa amb els excèntrics musicals «Les Noé», els quals amb llur actuació faran la delícia dels petits i dels grans.

Generalitat

Declaracions del President

Ahir es va reunir el Consell Permanent de la Mancomunitat.

En acabar-se la reunió, el senyor Puig i Cadafalch ha parlat un moment amb els reporters.

El president els va mostrar una fulla del mapa de Catalunya, la primera que ha sortit de la litografia.

Correspon a Vilafranca del Penedès, es calculat a l'1 per 100.000 i limita amb Manresa, Vendrell, Valls i Barcelona, respectivament.

El tiratge és excel·lent.

El President va manifestar que el Consell s'havia assabentat amb satisfacció i agraïment de la campanya que realitzen algunes entitats econòmiques perquè el servei de telèfons sigui traspassat a la Mancomunitat.

Igualment va dir que els concellers s'havien assabentat, i havien aprovat, la informació que la ponència d'Educació Física realitza prop de les societats esportives de Catalunya.

Va explicar el senyor Puig i Cadafalch els treballs que es realitzen per al sanejament del Pont de Vilumara, seguint la campanya que en aquest sentit té iniciada de temps la Mancomunitat.

Això li va donar peu per a parlar de l'actitud dels alcaldes de Catalunya en el problema de les Juntes de sanitat, actitud que va merèixer l'elogi del president.

Per altra part va fer veure el President com aquelles Juntes que es pretén crear no tenen en realitat cap missió, car segons el projecte de reglament presentat, totes les atribucions són purament del director.

Va dir el President que actualment es fa una estadística de tot el material de sanejament per a veure, juntament amb el nostre, amb què comptem i aleshores veurem — va dir — el que podem fer. Des d'ara es pot dir que el nostre servei en aquest ram és almenys tan perfecte com el que es volia crear.

Per últim, va manifestar el President que s'havia acordat fer una instància demanant la modificació del reglament notarial en diversos punts i d'una manera especial pel que toca al coneixement de la llengua i als drets de la dona.

Res més va dir el President, sinó és correspondre al desigs expressat pels repòrters que els Reis li portessin força coses.

Visites

Han complimentat el senyor Puig i Cadafalch els diputats de la Mancomunitat senyors Ràfols i Montserrat.

Viatge

Ha marxat cap a Madrid i cap a Galícia el diputat senyor Pérez de Rozas.

Estudis de literatura

Els dies 10, 12, 14, 16, 18 i 20 del present mes, a les set de la tarda, a l'Institut d'Estudis Catalans, el doctor A. Farinelli, professor a la Universitat de Torí, explicarà les lliçons del curs que sobre els «Aspectes de l'obra de Boccacio» té al seu càrrec en la present sèrie de Cursos Monogràfics de la Mancomunitat.

En les sis lliçons de què constarà aquest curs, el professor donarà a conèixer la complexa personalitat del creador de la prosa artística a Itàlia i en quasi tots els països de nissaga llatina. Els estudis crítics del professor sobre l'obra de Boccació, publicats en 1905 i 1906, han estat ampliats en els anys darrers amb més profundes investigacions i amb la descoberta de nous punts d'obir relatius a la seva influència en la literatura catalana.

La matrícula serà limitada. El preu de la incripció és de cinc pessetes i pot formalitzar-se tots els dies de nou a dos quarts de dues al Departament d'Ensenyament Tècnic i Professional del Consell de Pedagogia (Urgell, 187), i de sis a set de la tarda a l'Institut d'Estudis Catalans.

Comissió Provincial

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció d'Interessos Generals:

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Bagà per a realitzar les obres d'adoquiat que té projectades aquella Corporació municipal.

Recurs d'alçada interposat per don Josep Salva Cirera contra l'acord de l'Ajuntament de Vilada suspenent-lo en el càrrec de secretari d'aquella Corporació municipal.

Renúncia del càrrec de regidor de l'Ajuntament de Malgrat formulada per don Artur Vidal.

Recurs formulat per don Eladi López en reclamació d'havers que li deu l'Ajuntament de Calella.

Amb l'exprés de demà tornarà de Madrid el conseller de Finances de la Mancomunitat En Joan Vallès i Pujals.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció d'Hisenda:

Informe al governador sobre el recurs deduït per donya Mercè Rius vídua Farguell contra un acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, pel qual se li exigeix el pagament de l'arbitri sobre conservació i neteja de la claveguera.

Idem ídem en el recurs deduït per don Josep Ribera Vilalta, pel mateix concepte que l'anterior.

Els telèfons i la Mancomunitat

L'aspiració general

S'ha cursat des de la veïna ciutat de Badalona el següent telegrama, endreçat al President del Consell de Ministres:

«La Unió Patronal de Badalona prega a V. E., atent a l'interès del país, que complagui les gestions que es fan de traspassar el servei de telèfons a la Mancomunitat de Catalunya, interpretant l'opinió general i afavorint els interessos de la indústria i del comerç. — Pere Renom, president.»

En idèntics termes la pròpia corporació s'ha dirigit al ministre de la Governació.

Excursionisme

L'aplec escolar del Club Muntanyenc ha organitzat una excursió d'estudis geològics a Gavà, ermita de Bruguès, Begas, Castell d'Aramprunyà, Vallirana i Molins de Rey, per al diumenge, dia 8.

Sortida: a les 5'30 del Baixador del Passeig de Gràcia. Arribada pel mateix Baixador, a les 6'15.

—

Havent estat ajornada l'excursió familiar que tenia organitzada el Grup Excursionista Minerva de la Barceloneta, per al vinent diumenge, a l'ermita de Sant Ramon, el dit grup ha preparat una visita al Manicomi de Sant Boi, que tindrà lloc el diumenge que ve a la tarda.

Punt de reunió: Parada dels tramvies de Sans, de la Plaça del Palau, a la 1'45 de la tarda, o bé a l'estació de Magòria, a les 2'15

El cas de la Mercè Abelio

La gran actriu viu en un ambient de misèria. - La venda del seu equipatge. - El darrer vestit que li queda... - La seva carrera artística. - Els teatres de veïnat i el de La Unió. - L'Odeon i el Romea. - Paraules de la reina d'Espanya. - La mort d'En Ricard Esteve. - Aquelles anècdotes... - La subvenció d'En Goula

En totes o quasi totes les biografies de l'Ermengol Goula, publicades arran de la mort d'aquell actor popularíssim, es dedicava un record a una actriu eminent, de la qual fa ja uns anys no se sap altra cosa, que la petita anècdota, moltes vegades injusta. Es una de les actrius que va triomfar més sorollosament en el teatre català i una de les que va contribuir més eficaçment a nits de grans emocions artístiques, que recordem encara amb veritable plaer els que ja comptem alguns anys. No cal dir que ens referim a la Mercè Abello.

Ella no hi va pas anar a l'enterrament d'En Goula. Va ésser l'única, entre les actrius catalanes del seu temps, que va mancar a aquell homenatge. La Pallardó i la Carme Parreño, encara varen tenir el consol de posar unes flors sobre les despulles del seu company. La Mercè Abello, la seva companya gloriosa en «Les esposalles de la morta» i en tantes altres obres, ja es troba poc menys que impossibilitada.

—Aquí estic — ens deia ella fa poques hores, en una visita que li hem fet — esperant que em toqui el torn...

I tot parlant, parlant, ens contava anècdotes de la seva vida d'artista, de com va començar a fer comèdia, del seu debut a l'Odeon, de la seva entrada al Romea, i de com aquests darrers anys ha anat de poble en poble, aprofitant els «bolos» que li eren oferts. Ara ja té el convenciment que no tornarà a posar els peus a l'escenari. No pot caminar. L'única cosa que potser és baixar del pis per anar a alguna casa veïna de les que fan menjar si alguna persona caritativa té pietat d'ella; menja; si no, sempre troba una generositat en els amos d'aquells establiments. Ho apuntem.

L'actriu Mercè Abello viu rellogada en un pis humilíssim de la Riera Alta. Té una habitació esquifida, amb uns pocs mobles que reflecteixen la seva situació econòmica, de molta penuria. L'escala que condueix al pis és alta i fosca. L'ambient de la casa revela un estat de misèria esfereïdor.

En un tros de penja-robes que hi ha a la paret s'hi veuen uns vestits de fer comèdia. Són els únics que li queden del seu vestuari. Tots els altres han anat desapareixent, i amb ells tots els records que de la seva carrera conservava. I no és pas que ella no en conegués el valor i no els estimés. Té la Mercè Abello una amor a les coses de teatre com poques actrius l'hagin tingut. Però hi ha hagut molts dies que, de no haver portat al drapaire o als encants algun d'aquells tresors, no hauria pogut dinar.

Tot mostrant-nos aquelles darreres peces del seu equipatge, li espurnegen els ulls en venir-li a les mans un vestit de Reina...

Era el que va lluir el dia de l'estrena de «Batalla de reines», d'En Pitarra. Ella mateixa el va confeccionar i és el que ha portat sempre que ha interpretat aquella famosa producció, amb la particularitat que, fent-hi algunes modificacions, li servia també per a representar la Baronessa de «El ferrer de tall», que era una altra de les seves grans creacions.

—Aquest també tindrà la mateixa fi, — ens diu, tot sanglotant. — Es el darrer cartutx que em queda i em servirà per a menjar el primer dia que no en tingui.

Referint fets de la seva vida, ens conta com va començar a fer comèdia. Ella és filla d'un còmic molt distingit, que havia fet declamació castellana amb En Leandre Lugar, En Ceferí Guerra i altres artistes eminents de la primera meitat del passat segle. Als vuit anys va quedar orfena de pare i mare, i va començar de treballar per guanyar-se la vida. Feia postissos i perruques i el que li donaven per aquell treball li bastava per a poder menjar i vestir decorosament. Però l'ofici no li plaia massa i tot sovint anava a un pis del carrer de la Cadena, on feien comèdia un aplec de nois i noies del veïnat.

La concurrència de veïns a aquelles representacions era cada dia més nombrosa, la qual cosa va obligar a l'amo d'aquest espectacle familiar a tirar un envà a terra i aprofitant el pis de la casa del costat muntar-hi un teatre amb unes certes pretensions. Ella hi va debutar quan tenia deu anys, fent-hi «Flor de un día», que era una de les obres que en aquell temps tenien més acceptació.

Ho devia fer bé quan va ésser contractada pel director d'una companyia d'aficionats que actuava en un teatre, també de veïnat, que hi havia en una taverna del carrer de Sant Antoni. I en el teatre d'aquesta taverna s'hi va presentar fent la primera dama de «Guzmán el Bueno». I li van donar un duro. Aquest va ésser el primer sou que va cobrar.

Aleshores va entrar al Conservatori i va entaular amistat amb En Goula, essent els dos únics artistes professionals del nostre teatre que han passat per aquelles classes, les quals va deixar la nostra actriu per a anar a La Garriga, formant part de la companyia d'aquell gran comediant, que es deia Nicanor Puchol. Aquest va fer debutar, d'una manera formal, la petita actriu amb «Preceptor y su mujer», de l'Hartzemburg, i «La teta gallinaire». L'Abello tenia aleshores catorze anys.

Tota sola i sense altra família que la dels comediants, va acceptar la mà d'espòs que li oferia l'apuntador de la companyia. Als pocs mesos contreia matrimoni a Vich, i juntament amb el seu marit, ingressava a la troupe de «Els quatre bemols», que va gaudir de molta popularitat a tota la terra catalana. Aquells carros que anaven de poble en poble conduint un aplec de persones i bèsties, i aturant-se allà on semblava a l'empresari que s'hi podia espargir un xic d'alegria i s'hi podien fer unes pessetes, van ésser el refugi d'aquell matrimoni jove. I les comèdies que representaven al mig de les places de les nostres poblacions servien a la Mercè Abello per a anar polint les seves facultats d'artista.

En Jarque, que aquest era l'home que dirigia aquella companyia — l'avi de la nostra excel·lent actriu catalana Carme Jarque, que es troba actualment de tournée per terres americanes — quan la Mercè Abello va deixar-lo va sentir-ho profundament, per entendre que perdia un dels millors elements de la troupe.

Aleshores la nostra actriu va debutar al cafè de la Unió (avui convertit en music hall, amb el pompós nom de «Alcàzar Español»), on hi actuava la companyia de l'Ignasi Fabré. Era una companyia més que discreta, que no va deixar de fer comèdia ni un sol dia i en el mateix local, durant uns quaranta anys. Un dia, i durant la representació de «L'esquella de la torratxa», l'Abello va veure com entraven a la sala dos senyors, lluint flamants barrets de copalta, i ella, com tenint el pressentiment que el seu treball podia interessar-los, va representar el seu paper amb una cura especial. En efecte, no es va equivocar. Quan la representació va ésser finida, els dos senyors, la presència dels quals li havia cridat l'atenció, van passar a saludar-la i la van contractar amb dos duros diaris, donant-li un préstec d'un mes. Aquells senyors eren en Gasset i En Pitarra. Quan ella va trobar-se de cop i volta amb tres centes pessetes — mai se les havia vistes — va tenir (encara ho conta amb emoció) una alegria boja. I tot va ésser anar a buscar roba per a fer-se vestits, amb l'objecte de presentar-se amb un cert luxe davant d'aquell públic principal, que en l'esdevenidor havia d'ésser el seu.

El temps que va passar a l'Odeon va ésser poc. L'empresa del Romea, endevinant en ella la gran actriu que havia d'ésser, la va contractar per a fer les dames joves. Al Romea va entrar-hi l'any que es va estrenar «El ferrer de tall», i no va fer altra cosa que obres de repertori; però, a la següent temporada, ja era la primera actriu que el públic preferia, i l'empresa ja li dóna aquesta categoria, amb tots els honors i fins li paga el sou màxim que cobraven en aquell temps llunyà les artistes de més empenta: disset pessetes i mitja. La Paca Soler, és el sou més gros que va cobrar. En Fontova va arribar a cobrar quatre duros.

L'Abello va passar al Romea fins l'any vuitanta, en que va morir el seu marit, i els seus èxits van ésser d'aquells que els que els han presenciat no els obliden fàcilment. A València, on va anar a fer català amb alguns elements de Barcelona, va conquerir també una justa reputació, i l'empresari del Ruzafa la va contractar durant tres temporades seguides, després de les quals, amb la mateixa companyia, va anar a fer una tournée per terres castellanes.

En tornar a Barcelona va triomfar de nou al teatre del carrer de l'Hospital, on té estrenades les grans obres del que avui és repertori clàssic: «Rei i monjo», «Mar i cel», «El monjo negre», «Joan Blancas», «Judes de Keriot», «Senyora i majora», «Les esposalles de la morta», «La filla del marxant», «Pau Claris», etcètera.

Però l'obra en la qual va obtenir l'èxit màxim, i que, en realitat, va donar-li l'alternativa de gran actriu, va ésser «La mà freda», i més tard «Batalla de reines».

Per cert que, interpretant aquesta darrera l'any [illegible], i amb ocasió de trobar-se al teatre la reina d'Espanya, va tenir la nostra actriu un fort altercat amb en Frederic Soler. Aquest havia encarregat a tots els artistes que en sortir en escena no s'oblidessin de fer la salutació acostumada quan es trobaven a la sala persones de la família reial. I l'Abello no va fer cap salutació.

—No era pas — diu la nostra actriu — el meu propòsit. Però en sortir em trobava tan imposada del personatge que feia amb tant d'amor i tenia tanta por de descompondre'l, que vaig mancar a l'ordre de l'empresa. En Pitarra, entre caixes, murmurava indignat, i quan va acabar l'acte va renyar-me tant i tant, que jo li vaig haver de contestar, en justa defensa:

—Jo sóc la reina d'Aragó i ella la d'Espanya. Una reverència hauria resultat impròpia de la meva reialesa.

A En Soler el disgust li va passar ben aviat. La reina Cristina, per mitjà d'una de les persones del seu seguici, va felicitar l'actriu per la interpretació que donava al personatge, afegint que «era una de les poques artistes que no posava en ridícul les pobres reines».

L'any 92, quan En Salvador Mir va emportar-se'n al Novetats les primeres figures del Romea, ella, juntament amb l'Iscle Soler, van ésser els únics que no van anar al carrer de Casp, i que van seguir a l'antiga casa pairal del nostre teatre. La temporada, però, va acabar aviat, i les facultats físiques de l'actriu començaven a minvar d'una manera esglaidora. En la temporada que hi va actuar, l'Abello ja es concretava a fer segones dames, i no pas perquè no fos l'actriu de sempre, sinó perquè la sordera, d'una banda, i de l'altra, una flaquedat a les cames, la impossibilitaven d'aceptar papers de més empenta.

La mort del seu fill, En Ricard Esteve, aquell actoràs que es va revelar com un dels millors galans del nostre temps, fent el «Melchor» de «La Dolores», quan van estrenar la comèdia d'En Feliu i Codina En Tutau i la Mena, va produir a la nostra actriu un cop d'aquells que difícilment es resisteixen I des d'aleshores, carregada d'anys i de penes i de nom, sola al món, la seva vida ha estat tota plena de misèria i tribulacions. Mes, ara la seva situació ja és insostenible. Fins fa poc els «bolos» li produïen unes pessetes a la setmana. Ara, solament la caritat pot lliurar-la de morir-se de fam.

Hem al·ludit, en començar aquestes ratlles, a certes anècdotes que es conten, gens favorables a la pobra i vella actriu. Ella també s'hi ha referit en la conversa que hem tingut.

—Censuren que mengi a les tavernes — ha dit — però és que vivint de caritat puc anar a la fonda o al restaurant? Es que amb el sou que guanyàvem els comediants del meu temps se'm pot fer retret de no tenir un passament, després de tants anys d'estar impossibilitada? Es un pecat, per ventura, el dir versos davant d'uns veïns, per a obtenir una almoina?

I la que va ésser gran artista del nostre teatre, tota compungida, es vindica de la murmuració, gens cristiana, que turmenta, més que la pròpia misèria, els darrers anys de la seva vida..

L'Ajuntament de Barcelona tenia concedida una subvenció a l'Ermengol Goula. Traspassar-la a la Mercè Abello seria un acte de justícia i evitaria la vergonya que representa el cas de la que va ésser primera actriu del nostre teatre.

Joan de VALRA

L'actualitat social

ELS RETIRS OBRERS

A la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, va tenir lloc la reunió del Consell, del Retir Obrer obligatori, sota la presidència de don Josep Monegal, procedint-se a completar el Consell a tenor de com disposa el reglament del Règim de retirs.

El conseller representant de l'Institut Nacional de Previsió, senyor Maluquer, manifestà l'acord recentment adoptat a Madrid, de concedir a les Caixes col·laboradores una representació directa en l'actuació de l'esmentat Institut, donant-los intervenció en el Consell de Patronat, en la Junta de Govern executiva i en les Comissions permanents d'Inversions i Reserves del Retir Obrer.

El senyor Moragas, en representació de la Caixa Col·laboradora de Catalunya i Balears, havia assistit a les esmentades reunions, i exposà la transcendència que oferia el fet de constituir-se una veritable federació d'actuacions regionals autònomes, en la referida funció pública del retir obligatori, i la qual fórmula corporativa compta amb l'apoi del Govern. S'acordà expressar, per tot això, a l'Institut Nacional de Previsió i al Ministeri del Treball la satisfacció del Consell.

* * *

Ha sortit cap a les Illes de Mallorca i Menorca, amb l'objecte d'efectuar el compliment del retir obrer, un dels funcionaris de la inspecció, continuant així mateix les visites d'inspecció a les poblacions de Catalunya.

Ha estat comunicat a la Inspecció Regional, haver-se tramitat al jutjat de primera instància de València tres denúncies per incompliment del règim del retir obrer obligatori, imposant-se als patrons denunciats, el pagament del descobert que fou liquidat per l'inspector i les costes judicials de l'apremi. Al mateix temps se li ha notificat la proposta del Consell de Patronat de l'Institut Nacional de Previsió, de determinar el procediment que ha de seguir-se en aquells casos que la inspecció cregui necessari imposar sancions pecuniàries, per resistència a la mateixa.

LA COMISSIO MIXTA

A tenor del que preveu la R. O. de 13 de desembre últim es fa públic, per a coneixement del comerç d'aquesta ciutat, que a partir d'aquesta data els grans grups en què es considera dividit el dit comerç i els Comitès Paritaris corresponents a cadascun, queden classificats en la següent forma:

Grup primer: Banca.
Grup segon: Assegurances i similars.
Grup tercer: Transports.
Grup quart: Venda a l'engròs.
Grup cinquè: Venda al detall.
Grup sisè: Ram d'alimentació.

VAGA SOLUCIONADA

Ahir va ésser solucionada la vaga que sostenien els obrers de la fàbrica de cables elèctrics del carrer de Borrell, 28, havent entrat tots al treball aquesta tarda.

DE L'ATEMPTAT DEL DIMECRES

Sembla que Marian Sans, víctima de l'atemptat del dimecres al carrer de València, anava acompanyat de dos subjectes. Sobtadament aquests s'ajuntaren i li engegaren alguns trets, l'un apuntant al cap i l'altre al cos.

Posteriorment fou detingut un subjecte per sospites que fos un dels autors de l'atemptat i la guàrdia civil donà una batuda pels contorns del lloc on ocorregué l'atemptat, cercant els autors d'aquest, però sembla que no es detingué a ningú.

El jutge del Nord, senyor Emperador, va anar ahir tarda a l'Hospital Clínic, rebent declaració a Marian Sans, que ha experimentat una lleugera millora en son estat.

Sembla que En Sans ha manifestat que no conegué els seus agressors, que ell suposa pertanyen o han pertangut al sindicalisme, i ha confirmat que fou agredit més d'una vegada

La campanya del Marroc

PER AL SOLDAT D'AFRICA. — INICIATIVA MARICEL.

Obren a les oficines de la Iniciativa, el rebut i forma com han estat distribuïdes les caixes d'objectes trameses al general Fresneda, president de la Junta de Donatius de Melilla.

A tot posseïdor d'un rebut de la Iniciativa, se li posaran de manifest els documents originals, dirigint-se a don Adrià del Rey, Gomis, núm. 36, durant totes les hores feineres.

Les caixes marcades de l'1 al 7, del 13 al 33 i del 40 al 53, han estat distribuïdes entre els cossos de les columnes dels generals Sanjurjo, Fresneda, Berenguer, Neyla i Cabanellas; les 54 i 55, als presoners d'Alhucemas; la 56 al regiment d'Almansa, la 57, al d'Albuera; la 58, a Alcàntara; les 59 i 60 a Intendència; les 61 i 61 bis, que contenien sabó i llustre, es repartiren entre els cossos de la guarnició, a la plaça de Melilla; les màquines d'afeitar, entre Vergara i Alcàntara; les navajes, entre els regiments d'Extremadura, Toledo, Albuera, Wad-Ras, cavalleria de Lusitània, quart lleuger d'Artilleria i tercer i quint, de sapadors minadors.

Les caixes corresponents del número 34 al 38, i les 38 i 39; del 46 al 62, del 79 al 99 i el 122 i 123, als Hospitals; la 37 i 121, a la Comissió d'Higiene; els núms. 100 al 105, 110 al 115 i 63 i 64, als legionaris i equips de la Creu Roja; els núms. 124 i 125, al regiment de la Corona; 126 i 127, a Vergara; la 116, entre els quarters generals; del 65 al 72 i 106 al 109, i totes les que resten per repartir, per ésser de xampany, s'han distribuït entre els hospitals per a l'ús dels soldats en els dies d'operació quirúrgica. Vuit caixes han estat ja distribuïdes únicament i exclusiva entre soldats operats i a totes les que resten se'ls donarà la mateixa destinació.

Tots els paquets individuals han estat tramesos per la superioritat als caps dels cossos perquè siguin repartits entre llurs destinataris.

Totes les expedicions que continguin queviures, convé preparar-les en capsetes de fusta o llauna, a ésser possible, per a evitar que les rates les destrossin, tant al vaixell com als molls

La Diada de la Llengua Catalana

Heu's aquí el programa de la Diada de la Llengua Catalana, que se celebrarà diumenge vinent:

MATI, A LES ONZE:

Aplec patriòtic a la plaça de la Cascata del Parc: **Orfeó Renaixement; Petits Ballaires de Sant Just** i sardanes per la cobla **La Principal de La Escala**. ENTRADA LLIURE.

TARDA, A LES SIS:

Festa d'homenatge a la llengua catalana, al Saló de Cent. Parlaran: **Mossèn Llorenç Riber**, de les Balears; **F. Puig Espert, de València**; **Horaci Chauvet** (regidor de l'Ajuntament de Perpinyà), del Rosselló; **Lluís Duran i Ventosa**, de la Catalunya estricta; **J. Civera i Sormani**, per Nostra Parla. L'ENTRADA SERA PER INVITACIO.

NIT, A LES DEU:

Acte d'Afirmació Nacionalista a la sala d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç. Parlaran: **Lluís Bertran i Pijoan**, Per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; **Martí Esteve**, per la Joventut Nacionalista; **J. Pujol**, per l'Associació Catalana d'Estudiants; **Domènec Carrové**, pel Centre Autonomista de Dependents; **J. Riera i Puntí**, per la Unió Catalanista; **J. Civera i Sormani**, per Nostra Parla. L'ENTRADA SERA LLIURE.

Publicacions rebudes

—«Butlletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana». Número 9.

—«Hormiga de Oro». Il·lustració catòlica. Número 50.

—«Blanco y Negro». Revista il·lustrada. Número 1596.

—«Inteligencia y Voluntad», orgue del Col·legi Acadèmia Torner. Número 1.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Un home ferit

Poc després de mitja nit se sentiren trets al Passeig Nacional, de la Barceloneta.

Acudiren alguns transeùnts i trobaren un home estès a terra davant del núm. 31. El recolliren i el portaren al dispensari d'aquella barriada marítima, on el facultatiu de guàrdia li va apreciar una ferida de bala amb entrada per la regió subclavicular esquerra i sortida per la subescapular del mateix costat, de pronòstic greu.

El ferit va manifestar dir-se Miquel Gonzalez López, de 27 anys, jornaler, habitant al carrer de Sant Miquel, 87, segon, de la mateixa barriada.

De moment tothom creia que es tractava d'un atemptat de caràcter social, però el ferit va declarar que l'agressor havia estat un tal Llorenç Salvà (a) Indalet, i com que aquest nom va ser recordat per algú dels presents com el d'un individu valent de professió, es deduí que tot havia estat qüestió d'una baralla per assumptes particulars.

Vàrem sentir dir que tant el ferit Gonzàlez com l'«Indalet» pertanyen al Sindicat lliure.

En Gonzàlez, després de les manifestacions referides va perdre els sentits. Terminada la primera cura, va ser trasladat a l'Hospital Clínic, on va anar-hi més tard el jutge de guàrdia, qui no va poder pendre declaració al pacient.

Mitja hora abans d'ocórrer la baralla, el Gonzàlez s'havia presentat al dispensari demanant que el metge li curés una ferida que tenia a una mà des de feia 15 dies, ocasionada treballant en el repintat d'un vaixell. Li varen dir que no era hora oportuna per cures d'aquesta mena i que tornés l'endemà. El Gonzàlez, que no semblava estar massa serè, se'n va anar rondinant.

LICEU

GARÍ

Ahir es cantà al Gran Teatre la celebrada obra del mestre Bretón, essent escoltada amb molt gust per la concurrència, la qual va aplaudir tots els actes, fent repetir la popular sardana del quart, en mig d'una forta ovació.

La interpretació, molt afortunada, distingint-se les senyores Llacer i Vergara i els senyors Saludas, Molinari i Torres de Luna.

El mestre La Rotella dirigí l'obra amb molt calor. Tots foren premiats amb vius aplaudiments.

La concurrència, molt selecta i nombrosa, sortí molt satisfeta d'aquesta representació de «Garí», que feia anys que no s'havia cantat a Barcelona.

PENINSULA

LA FERMESA DEL GOVERN

Madrid, 6, 12'30 matinada

S'assegurava aquesta tarda, que el Govern, participant dels optimismes del ministre de la Guerra, amb qui està perfectament solidaritzat, aparenta una gran fermesa.

El senyor Maura, quan li arribin certs rumors absurds, diu, segons persones de la seva intimitat, que se'n riu de molt bona gana i insisteix que està disposat a deixar el lloc als que no deixen governar, per a acabar d'una vegada amb l'equívoc.

El Govern, abans de dimitir els ministres, abans de renunciar ni un sol de llurs càrrecs per consequència de qualsevol imposició, resistirà tota mena de pressions, mantenint el principi d'autoritat i la rigidesa de la disciplina.

Ens consta que aquesta és l'actitud del Govern. Solo dimitiria si li deslligés la confiança de la Corona.

EL MINISTRE DE LA GUERRA

Durant la tarda d'avui, han continuat circulant rumors dels més greus sobre la situació en què es troba el ministre de la Guerra, no obstant els seus optimismes dels quals ja prtès fer participar a tots els que li han parlat.

El moment és de gran espectació i tota l'actualitat política gira al voltant del ministre de la Guerra, el qual ha repetit avui la seva frase:

—Ja tinc dit, que no me n'aniré més que em tregui qui pugui i degui treure'm; però, rendir-me a maniobres polítiques d'uns quants, no. Sobre això hi ha el compliment dels meus deures envers la pàtria.

LA CENSURA

S'ha assegurat aquesta tarda el saló de conferències del Congrés, que havien estat designats sis distingits militars que tenen representació parlamentària per a realitzar prop de..... (La censura interromp la comunicació telefònica.)

L'INSTITUT DE PREVISIO

El president de l'Institut Nàcional de Previsió ha exposat al ministre del Treball l'estat de la tasca de preparació de la conferència que en la de Bilbao es va acordar celebrar, sota el patronat del ministre, a Barcelona, i que es confirmà en la recent reunió del Consell de Patronat per a formular l'ante-projecte de llei d'assegurances d'invalidesa i de malaltia, amb el caràcter ample que és ja norma arrelada en la política social de previsió.

Ha afegit el general Marvà que s'evidenciaria el caràcter expansiu de la conferència, en reunir autoritzats treballs de diversos organismes oficials i completar-los amb l'organització de ponències, a càrrec de representants de les diverses manifestacions de la vida espanyola, i que afecten molt en l'avanç o que prenguin part en el seu estudi, sens perjudici d'establir una secció d'informació pública, com es va iniciar, amb èxit, en la conferència del darrer setembre.

El lloc elegit és Barcelona, per l'atenció que allí es presta tant a la previsió de la malaltia, com de la invalidesa, i l'època elegida el mes d'abril, o sigui, com es digué a Bilbao, després d'haver-se portat a la pràctica les aspiracions generals d'aquella conferència, ço que és garantia de bon èxit per als esmentats projectes.

S'estudiarà la forma gradual d'atendre els distints riscos, segons llur urgència i les possibilitats econòmiques del país.

DE VENEUELA

La Legació de Venezuela en aquesta Cort, comunica a la premsa la següent informació:

«S'han rebut notícies oficials en aquesta Legació de les manifestacions públiques que se celebraren a Caracas amb ocasió de Cap d'Any.

El president, acompanyat dels alts funcionaris, celebrà l'acte que s'acostuma en aquesta data.

Regnà gran entusiasme popular amb motiu del restabliment de la salut del president electe, general Gómez, i de la llibertat dels detinguts polítics, amb la qual cosa el Govern ha segellat la confiança en l'afirmació que amb la pau serà pròsper l'estat de la República.

FRANÇA I ESPANYA

Demà és esperat a Madrid el delegat francès, M. Serruy, que ve a iniciar les negociacions amb el nostre Govern per a concertar un tractat de comerç entre tots dos països.

SEPARAT DE L'EXERCIT

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» ha publicat la següent Reial ordre:

«En virtud del veredicte del tribunal d'honor constituït en aquesta plaça, el dia 14 del mes proppassat per tinents d'infanteria del grup de forces regulars indígenes de Ceuta, número 3, per a jutjar la conducta del del mateix càrrec, arma i destinació, don Marian Redondo Repullés, el Rei (q. D. g), ha tingut a bé aprovar l'esmentat veredicte, per haver-se complert en l'aplicació del mateix, el preceptuat en els articles 720 i següents del Codi de Justícia Militar, i resoldre que el dit tinent causi baixa a l'exèrcit, passant a la situació de separat del servei, conforme al que es prevé en el paràgraf tercer, lletra f) de la base vuitena: «Situació de generals, caps i oficials» de la llei de 29 de juny de 1918.»

L'ASSEMBLEA DE CATEDRATICS D'INSTITUT

A l'aula número 2 de l'Institut del Cardenal Cisneros continuà els seus treballs l'assemblea de catedràtics de Institut, comenant la discussió de la ponència reformant la segona ensenyança.

El criteri defensat a la ponència que és original dels senyors Sànchez (don Rogeli) i Manzanares, és que la segona ensenyança ha d'ésser l'única institució de cultura general de la nació, i com a continuació de la primera haurà d'ésser base obligada per a tota classe de professions o càrrecs que exigeixin majors coneixements.

Per això consideren els ponents que dintre del grau general de cultura que representa dóna satisfacció a totes les necessitats de la vida.

Segons el pla proposat per la ponència, el Batxillerat compendrà 7 cursos en els quals s'estudiaran les següents assignatures:

Castellà, Literatura, Matemàtiques, Llatí i Rudiments de grec, Física, Química, Història Natural, Filosofia, Francès, Religió, Dibuix, Història Universal i d'Espanya, Geografia, Anglès o Alemany, Agricultura i Educació física.

La ponència, encara que procura que el Batxillerat sigui únic, acceptaria, no obstant, una bifurcació, si bé disposant que els batxillers de la secció de Lletres cursessin Matemàtiques en la de Ciències, i que els batxillers de la de Ciències estudiessin la Llengua i Literatura espanyoles en la de Lletres.

En la discussió intervingueren diversos catedràtics.

LES FACULTATS UNIVERSITARIES

Separadament es van reunir ahir les Facultats per a l'estudi del qüestionari i formular un criteri sobre cada un dels temes.

A continuació reproduim els acords de les Facultats de Dret, Farmàcia i Medicina; els de les de Filosofia i Lletres i de Ciències han estat remesos, e lmatí d'avui, al ministeri i pasaràn com els altres, a la comissió de ponències.

Tema I. Mínimum de la durada dels estudis a cada Facultat: Quatre anys, el mateix per als alumnes oficials que per als no oficials (Dret); cinc anys i un any de preparació en un oficina de farmàcia autoritzada per la Facultat (Farmàcia); sis anys (Medicina).

Tema II. Mínimum per a la percepció de matrícules, inscripcions i certificat. Matrícula universitària, 10 pessetes per any, inscripció, 7'50, trasllat de matrícula 5, i certificat d'aptitud 250 (Dret); mínimum de percepció per matrícula, 100 pessetes per curs, qualsevol que sigui el nombre d'assignatures; pràctiques 50 pesetes, per alumne i assignatura (Farmàcia); 300 pessetes englobades, comprenent els drets de matrícula; l'import del tribut professional ingressarà a la caixa de la Facultat, menys 100 pessetes que passaran a l'Estat (Medicina).

Tema III. — Mínimum de prova de suficiència en els ensenyaments professionals.

Es manté com a obligatori el règim d'examen, podent cada Universitat determinar la forma d'aquesta (Dret). Com a mínimum de suficiència s'exigirà l'examen final de conjunt, precedit dels parcials de fi de curs que la Facultat acordi (Farmàcia).

Les proves de suficiència seran com a mínimum:

Primera: Un certificat d'aptitud expedit pel professor de l'assignatura respectiva, sense el qual no podrà l'alumne sol·licitar l'examen de grup. Segona: En exàmens de grup pràctic i teòric, la presentació del quadern escol·lar. Tercera: El nombre de grups queda a l'arbitri de cada Facultat, sense que pugui ésser menys de tres (Medicina).

Tema IV. — Normes a seguir quant al nombre d'ensenyaments complementaris dels professionals que cada Universitat estableixi.

Queden les Facultats obligades a establir ensenyaments complementaris, però en llibertat per a fixar el seu nombre i llur contingut (Dret).

No s'ha de limitar el nombre d'ensenyaments complementaris sinó que ha de quedar a criteri de cada Facultat (Farmàcia). Llibertat quant a l'ensenyament complementari (Medicina).

Tema V. — Supressió o reorganització dels estudis preparatoris.

S'acordà per absoluta unanimitat, la supressió del curs preparatori, podent exigir l'examen d'ingrés.

Les Facultats podran establir com a obligatòris els ensenyaments d'altres facultats de la Universitat, encaminats a conrear l'esperit dels juristes (Dret). Se suprimeix el preparatori. S'establiran exàmens d'ingrés a la facultat (Farmàcia). Supressió del preparatori. Els ensenyaments de Física, Química i Història natural mèdica, podran córrer a càrrec totalment o parcialment de la Facultat de Ciències i amb programa redactat de comú acord amb els de Medicina (Medicina).

Tema VI. — Règim de trasllats i validesa d'estudis.

Només podran fer-se els trasllats al començament de curs, i després, només per causa justificada a juí de la Facultat.

La Facultat qualificarà en cada cas la validesa d'estudis (Dret).

L'alumne tindrà dret a trasladar-se de Facultat, començant sempre els seus estudis a la Universitat on vagi, almenys al principi de l'any econòmic (Farmàcia).

La Facultat de Medicina no ha resolt encara aquest tema ni al següent.

Tema VII.—Criteri de les Universitats en punt al reconeixement de les Associacions escolars.

El reconeixement de les associacions es qüestió que s'ha de resoldre pels diversos Estatuts de la Universitat (Dret).

Perquè la Universitat reconegui com a orgue universitari, l'associació escol·lar, serà precís que compti almenys amb la meitat dels alumnes matriculats en una Universitat o Facultat (Farmàcia).

Al ministeri d'Instrucció pública s'ha reunit avui, a les onze del matí, la segona secció del ple.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El despatx oficial d'aquesta nit diu ço que segueix:

«Comunica l'Alt Comissari, que no hi ha hagut novetat avui al territori de la zona del protectorat.»

ELS MINAIRES D'ASTURIES

Oviedo. — A la conca minera la situació segueix essent la mateixa, regnant, arreu, completa tranquil·litat.

Ha terminat la concentració de la guàrdia civil.

A les mines de Langreo, l'atur és complet, vagant fins els obrers encarregats de treure l'aigua i de la vigilància.

S'ha estès l'atur a les mines de Parrado i altres.

A les mines de Mieres es treballa amb normalitat.

Avui s'ha reunit l'assemblea minera per a discutir l'ordre del dia del Congrés, que se celebrarà el diumenge.

ARRIBADA DE FERITS I MALALTS

Càdiz — A les onze del matí ha arribat el vapor «Alicante», amb una expedició de 371 soldats malalts i ferits, procedents de Ceuta.

Han vingut 17 ferits, entre ells dos oficials, que són el tinent de policia indígena, don Andreu Sàiz i Arruaga, ferit a la mà esquerra, i don Frederic Albors, ferit d'ambdues cames.

Aquests dos oficials han estat hospitalitzats al Militar, fins demà, que marxaran a Madrid per a continuar llur cura.

Els malalts han estat trasladats en la següent forma: 94 a l'Hospital Militar; 100 a l'Hospital Mora, 80 a l'hospital Mora, de la Illa de San Fernando, 25 al de la Creu Roja, i 20 al de Sant Joan de Déu.

Aquests malalats coincideixen que el combat del dia 18 i també el del dia 19, foren renyidíssims.

LA VAGA DE SARAGOSSA

Saragossa. — La vaga d'assaonadors segueix en el mateix estat.

Els patrons visitaran el governador per a dir-li que els era impossible accedir a l'augment de jornal que demanen els obrers.

La vaga de l'esmentat ram és gairebé general.

LA VAGA DE CARRILAIRES

Salamanca. — La vaga d'obrers de la línia de Salamanca a la frontera portuguesa, continua en el mateix estat.

Han arribat nous equips militars, que conduïxen els trens fins a Fuentes de Oñoro i Fregenada.

El moviment de viatgers és el mateix d'abans de la vaga i els trens arriben amb puntualitat.

No s'han fet gestions d'arranjament, essent les impressions pessimistes.

VEROLA

Saragossa. — L'epidèmia de verola a Saragossa millora, tant, que és probable que d'aquí a un parell de dies es pugui donar per completament neta la població.

Està vacunat ja el 85 per cent del cens.

FOC

Granada.—Al poble de Pinos Puente, a la taverna coneguda per Buenavista, s'ha declarat un violent incendi que ha destruït tot el segon pis, i alguns mobles, així com també 900 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya.

Les pèrdues es calculen en 5.000 pessetes.

DOL

Jerez. — Amb motiu de la mort de don Josep Domec, s'han tancat els Casinos de Pagesos i també altres centres, posant domassos negres als balcons.

INCIDENT PERSONAL

Sevilla. — Segons notícies rebudes de Dos Hermanas, en acabar la sessió de l'Ajuntament, ha sorgit una qüestió entre el regidor don Antoni Caraso i el metge don Andreu Dreser.

Aquest agredí al senyor Caraso, produint-li la ruptura de diverses dents.

El senyor Dreser va ésser portat al jutjat de guàrdia.

COMISSIO MALAGUENYA

Màlaga.—Aquesta tarda, si amainа el temporal, sortirà cap a Melilla el vapor «Vicente Puchol», en el qual anirà a l'Africa una comissió d'aquesta ciutat per a repartir diversos obsequis entre els soldats pertanyents a aquesta guarnició.

SINISTRE MARÍTIM

Alger. — La goleta espanyola «Isabel», de la matrícula de Villojoyosa, que va marxar fa pocs dies del port d'Aguilas, amb direcció a Orán, va ésser sorpresa per un temporal a les costes d'Algèria, i hagué d'arribar a la costa de Sidi-Feru amb la vela desarborada.

La tripulació, composta de sis homes, davant la imminència del perill, intentà guanyar la platja, a bord d'un bot, però la violència de les onades va impedir que arribessin a terra.

Segons els diaris, només se salvà un dels tripulants de la «Isabel», al qual prodigaren immediatament l'assistència necessària.

Es va aconseguir fer-lo retornar.

Dels altres cinc tripulants no se'n té cap notícia, ni els seus cadàvers, d'haver-se ofegat, han estat encara trobats.

TEATRAL

Madrid, 6, 2 matinada.

Al Teatre de la Princesa, la Companyia Guerrero-Mendoza ha posat en escena aquesta nit el drama en vers, d'Eduard Marquina, «Evora», estrenat amb gran èxit a Buenos Aires.

El públic de Madrid ha sancionat també amb el més feliç èxit aquesta producció del poeta català, en la qual resplendeix en molts dels seus passatges, l'arravatadora mestria d'En Marquina.

Un ardit cant al riu Ebre, admirament declamat per Maria Guerrero, ha estat acollit amb una sorollosa ovació.

Els intèrprets, amb l'autor, han sortit repetidament a escena, compartint els aplaudiments l'escenògraf senyor Alarma, el decorat del qual ha estat molt elogiat.

CONGRES D'ACCIDENTS DEL TREBALL

Saragossa. — S'està enllestint el programa del primer Congrés Nacional d'Accidents del Treball, que se celebrarà del 15 al 18 de l'actual i serà inaugurat pel ministre del Treball.

A la sessió de clausura serà invitat el Rei.

ELS MINAIRES DE BILBAO

Bilbao. — A les mines de la zona de Musques han abandonat avui el treball 270 obrers per diferències amb el contractista.

També s'han declarat en vaga 200 obrers de la mina Lorenza Patronila, per negar-se a accedir a la reducció de 1'40 pessetes en el jornal, com proposaven els patrons.

DE CADIZ

Càdiz. — Enel vapor «Isla de Menorca» ha estat embarcat important material i mòlts matxos amb destinació a Larraix.

El vapor hospital Alicante» ha sortit cap a Ceuta i Melilla, amb l'objecte de recollir més malalts, portant caixes d'estrenes per als soldats.

Els cavallers de la Creu Roja han recorregut els hospitals repartint entre els malalts les estrenes destinades als soldats d'Africa.

Els Pomells de Joventut

ELS DE SABADELL

Des de començaments d'any, els Pomells d'aquesta ciutat tenen les següents presidències:

Roses de Jericó: Senyoreta Maria Quer.

Llesamí florit: Senyoreta Joaquima Llobet.

Pleta de Maria: Senyoreta Rosa Lacasa.

Melangia: El presideix interinament el que n'és secretari, don Armand Obiols.

Verge de la Salut: Senyoreta Montserrat Llonch.

Llengua Catalana: Senyoreta Angela Molins.

Jardí de Nazaret: Senyoreta Teresa Bracons.

Poncellines: Senyoreta Rosa Gambús.

Voliaines: Senyoreta Rosa Canals.

Poncelles: Senyoreta Rosa Tarruell.

Rosada del Cel: Senyoreta Rosa Casas.

Ovelletes del Bon Jesús: Senyoreta Mercè Viñas.

Roses en esclat: Senyoreta Teresa Figueras.

Obrers de nostra Pàtria: Senyor Pare Casals.

Cèlica llum: Senyor Pere Comas.

Girassol: Senyor Jaume Tiana.

Bocins de nostra Pàtria: Senyor Ramon Burgarolas.

Flor de ginesta: Senyor Vicens Tatxer.

Sempreviva: Senyor Miquel Torrella.

Torns eucarístics: Senyor Quirse Estop.

Clavells de primavera: Senyor Joaquim Arimon.

Llir de la vall: Senyor Antoni Llobet.

Al-leluia: Senyor Josep Vila.

Flors de tot l'any: Senyor Antoni Sastre Regàs.

Ram d'olivera: Senyoreta Elena Pont.

Violetes del bosc: Senyor Francesc Enric.

Flor del Vallès: Senyor Sebastià Arderius.

Arrabona: Senyor Carles Llonch.

Sardà i Salvany: Senyor J. Padró.

Obreres de Catalunya: Senyoreta Mercè Guerrero.

El dia dels Reis, a la tarda, tindrà lloc a l'Ateneu Obrer Català del Clot la festa inaugural del Pomell de Joventut «Canonge Rodó», integrat per 120 joves, molts d'ells obrers, de la dita barriada, amb l'assistència del tinent d'alcalde don Lluís Masoet i del fundador dels Pomells de Joventut En Josep Maria Folch i Torres.

—

El diumenge tindrà lloc la festa inaugural del Pomell de Joventut «Flor de Neu», de Valls.

El dia 15 se celebrarà a Molins de Rei la festa de descobriment del rètol del nou carrer dels Pomells de Joventut, amb assistència del fundador de la institució.

Al mateix temps els Pomells de Joventut de la dita vila commemoraran amb solemnitats religioses i cíviques l'aniversari de la benedicció de llur senyera.

—

El diumenge dia 22 s'efectuarà la solemne festa inaugural dels 42 Pomells de Joventut fundats recentment a Santa Sulàlia de Provençana, assistint-hi En Josep Maria Folch i Torres.

—

El dia 29 tindrà lloc a la ciutat de Figueres un gran festival organitzat pels Pomells de Joventut figuerencs com a inauguració oficial de llurs tasques, al qual assistirà així mateix el president del Directori dels Pomells de Joventut de Catalunya.

—

Per al pròxim mes de febrer s'anuncien les festes inaugurals dels Pomells de Joventut de Capellades, Canet de Mar i Badalona.

—

El pomell «Poncelles d'or», un dels dels més nombrosos, davant l'increment de pomellistes, ha trasladat el seu local al Casal Democràtic Nacionalista, Sant Honorat, 7, proseguint-se allí las classes habituals de balleta, sota la direcció de les senyoretes Maria i Mercè Vilà; de sardanes (dijous, de vuit a nou) i de cants populars (diumenges, d'onze a una). Demés, en las reunions dominicals tindran lloc assaigs de sardanes i ballets. Es plaent a la Directiva del pomell oferir als seus companys d'altres pomells el local nou i les seves institucions.

Aquest mes farà la seva diada mensual diumenge que ve, dia 8. Al matí, hi haurà la Comunió general, a les vuit, a l'església del Carme. A les onze, junta ordinària, d'intercanvi d'impressions. A la tarda, a les cinc en punt, al carrer Baix de Sant Pere, núm. 55 (Casa pairal), es farà una vetlla íntima d'esplai familiar, amb elements del Pomell exclusivament. La secció de cançons amb gestos estrenarà canons, noves a la secció; els dansaires del Pomell, vestits típicament, dansaran «L'Espunyolet», «Galop de cortesia» i altres ballets clàssics. Demés, integraran la vetlla cants populars, declamació de poesies, etc.

Els esports

FUTBOL

EL PARTIT D'AVUI

Si avui juguen els quatre «asos» del Barcelona amb els valuosos elements que componen l'equip blaugrana, en front dels danesos, i aquest, com sembla, reforça les seves línies amb els seus millors jugadors, és d'esperar que els Reis ens portin com ofrena una nova i ressonant victòria per al nostre equip a l'Estadi Català.

Els jugadors del Boldklubben estan molt satisfets de llur estada a Barcelona, de la simpatia amb que els ha tractat la premsa sense distincions i dels obsequis i atencions que els dispensa la directiva del Club Barcelona, els seus «equipiers» i socis del Club.

El partit decisiu entre danesos i catalans està cridat a consolidar l'estreta amistat entaulada entre els simpàtics representants del Boldklubben i de tot Barcelona.

BOLDKLUBBEN-BARCELONA

Avui, divendres, es jugarà a l'Estadi Català, l'últim partit entre els danesos i el nostre campió, el qual promet ésser interessantíssim, ja que uns i altres han d'intentar millorar els resultats obtinguts en els anteriors partits.

Quasi ja restablerts Sàncho i Alcàntara, l'equip del Barcelona es presentarà avui i diumenge contra el Unió Ziscov, Club qualificat en segon lloc del Campionat de Txeco-Eslovaquia, en la següentsh forma.

Zamora, Planas, Martínez Surroca, Torralba, Sàncho, Samitier, Cella, Piera, Gràcia, Alcàntara i Sagi Barba.

JUNTA

El Comitè de Vela del Reial Club Marítim de Barcelona celebrarà, a les cinc de la tarda del dia 8 del mes en curs, Junta particular ordinària de segona i última convocatòria per a tractar d'assumptes reglamentaris i renovació de càrrecs.

Aplec nadalenc a Betlem

Per la diada de Reis, se celebrará, seguint la tradició, la festa que tots els anys té lloc a la casa de repòs del benèfic Hospital de la Santa Creu, al vessant del Tibidabo, i que de fa alguns anys, és bellament renovellada la consuetut, gràcies a l'escaient organització de l'agrupació nacionalista Els Montserratins, donant a aquest acte de pietat el millor sentiment catalanesc.

Així, enguany, com sempre, la flor de la ciutat, l'estol de la jovenesa arborada dels alts ideals, pujarà en aquell recer de la serra, que en aquell jorn apareix com l'estela de Barcelona, per flectar-s'hi, i en humil adoració, besar el Nin-Jesús, pregant-li per la joia del nostre poble, en perpètua nadala.

I aquesta joia és la que omplena tots els qui han pujat a l'hertatge, i dins l'esglesiola han oït, en la més pregona devoció, la Missa major, tota ella un càntic de glorificació del bon Déu fet infant, cant d'ànima catalana, d'aquella ànima pura de les soliues muntanyes de la vall de Núria, feliç troballa de mossèn Romeu, com expressió perfecta de la pietat nostrada.

A la sortida de l'Ofici, en el bell esguard de la ciutat i de la mar, la tenora fendirà l'espai, la cançó vibrarà pels cims, i la sardana aplegarà en un mateix ritme a la germanó que, donant-se les mans germanivolament, també canta com tota la terra quan va passar-hi el Déu que beneeix l'esclat de la Pàtria. Es d'esperar, doncs, què en aquesta festa els excursionistes i els pomellistes hauran una diada formosa pels ideals germinadors de la benaurada Catalunya.

Municipi

ALLARGAMENT DE LA GRANVIA DE LES CORTS CATALANES

Dilluns, al matí, l'alcalde prengué possessió de la part de la finca de «Can Cuyàs», propietat de don Manuel Raventós, afectada per l'obriment del carrer de Les Corts. Amb la dita ocupació podrà continuar-se la col·lectora del carrer de la Indústria, artèria de desgüàs que tant necessiten les barriades de Sans, Hostafranchs i Les Corts.

Assistiren al dit acte el tinent d'alcalde del districte, don Josep Caraben, els regidors senyor Tomàs, Gabarró i Marial, el diputat don Josep Grané, el cap de la Secció municipal de Foment, habilitat de secretari, don Francesc Tenas; el president del Casino de Propietaris de la Bordeta, don Josep Cuyàs, i don Antoni Piera, contractista de les obres.

LA LLUM DE LES DEPENDENCIES MUNICIPALS

La Comissió de Foment ha acordat per al degut compliment de la regla dels acords complementaris del pressupost, referent a les reduccions en la llum de les dependències municipals, encarregar al cap de la Secció de la llum que formuli un qüesitonari a fi que els caps de les dependències municipals manifestin el nombre de llums de cada una i hores que han d'estar enceses, a fi que la Comissió pugui fixar el consum probable de fluid.

MOCIONS

Davant la pròpia Comissió han estat formulades les següents mocions: del senyor Matons, perquè es destinin 2.000 pessetes a les obres de desmunt del carrer de García Mariño, des del de Víctor Hugo al de Lleó XIII.

Que per la Secció facultativa corresponent s'assenyalin les rasants del carrer Font del Coll i es practiqui el replanteig del carrer del Dr. Bobé, des de la barriada del Carmel fins a Horta; que s'assenyalin les rasants definitives del Passeig de la Verge del Coll, des del pont de Vallcarca fins al carrer del Santuari.

Del senyor Nonell: perquè es practiqui una visita d'inspecció als xanfrans dels carrers Reina Victòria, Vallmajor i els contorns, informantse a la Comissió respecte al que s'observi i es cregui oportú indicar.

Dels senyors Maynés i Nonell: perquè es formuli el projecte de rasants del carrer de la Murtra.

Dels senyors Viñas i Iglesias: que es destinin 2.000 pessetes a l'adob de la Riera d'Horta, en el trajecte entre el carrer de Santa Coloma i el camí veinal de l'Aigua Cuit.

Del senyor Carrasco: perquè es destinin 2.000 pessetes a l'adob del ferm del carrer de Tabern, entre els de Carril i Descartes, i altres 2.000 per al ferm del carrer de Descartes en la seva confluència amb el de Muntaner.

Del senyor Matons: perquè es procedeixi a tancar els terrenys sobrants de la finca anomenada «Can Verdura», adquirit per l'Ajuntament amb destinació a via pública en sa major part, i s'assenyali aquesta amb voreres.

EL KAID ABD-EL-KADER A L'ALCALDE DE BARCELONA

Entre les molitíssimes felicitacions que amb motiu de l'Any Nou ha rebut l'alcalde, figura la del Kaid de Beni-Sicar, Abd-El-Kader Bel Hach Fieb, que també la fa extensiva al poble de Barcelona.

DELEGACIO

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Bordas per a la festa religiosa que se celebrarà avui, diada dels Reis a la parròquia del Pi.

Gabardines
Impermeables
Capetes noi
Corbates per a regal
Mitges irrompibles
Rodríguez y Ferrer
BOQUERIA, 38

DIADA DE LA LLENGUA CATALANA

El president de la Comissió organitzadora de la Festa de la Diada de la Llengua Catalana que se celebrarà el pròxim diumenge al Saló de Cent, don Joaquim Civera, ha visitat el senyor alcalde, invitant-lo a l'acte.

L'ALCALDE, LA CRIDA CONTRA LA VELOCITAT DELS AUTOMOBILS I EL PUBLIC

L'alcalde, amb motiu de la crida que fa referència a la velocitat dels automòbils, en la qual tan considerables sancions s'imposen a llurs contraventors, ha de recomanar al públic que no creui les vies distret i que no baixi dels vehicles en general i dels tramvies en particular, pels costats no permesos. Pel que es refereix als tramvies s'ha dirigit a la Companyia ordenant-li que aquells portin tancades les ballestes que corresponguin, i així el passatger sols pugui baixar pel costat lliure de perill, o sia, el dels andens o passeigs destinats a peatons i plataforma deguda.

Molt especialment recomana als pares o tutors de vigilar molt els menors, als quals, amb perill manifest, toleren el jugar i el córrer massa lliurement pels carrers i places de la ciutat.

Totes aquelles persones que prèvia justificació no observin les degudes precaucions en aquestes ordres, seran denunciades a la corresponent jurisdicció perquè se'ls apliqui la sanció deguda.

UNA SUBHASTA

S'ha assenyalat el dia 11 de l'actual per a celebrar al Saló Nou del Consistori la subhasta de dues tartanes i cinc carretons de mà dipositats als tallers municipals, on podran ésser examinats pels que desitgin pendre part a la subhasta. El tipus és en conjunt de 600 pessetes. Les bases que la regularan estan de manifest al Negociat municipal d'Obres públiques.

DEMOGRAFIA

Segons estadística facilitada per l'Institut municipal de Demografia, el número de famílies assistides per la beneficència municipal durant el passat mes de desembre ascendiren a 547, classificades en la següent forma: barcelonines, 83, de la resta de la regió, 76; valencians, 88; murcians, 159; aragonesos, 51; balears, 4; bètico-extremenys, 28; castellà-lleonesos, 42; gallecs, 5; bascos, 4; estrangers, 7.

VISITES

Ha complimentat a l'alcalde el bisbe de la diòcesi doctor Guillamet.

Han visitat a l'alcalde el reverend rector de l'església de Sant Miquel del Port de la Barceloneta i una comissió del patronat obrer de la dita barriada per a invitar-lo a la inauguració de les Escoles gratuïtes nocturnes que sosté el dit patronat i que se celebrarà el diumenge vinent.

D'espectacles

Dimecres a la nit, al Goya es va celebrar una funció dedicada a l'Assemblea del Professorat d'Escoles Industrials i Belles Arts.

El teatre va omplir-se de gom a gom, i les obres que es varen representar, «La prisa» i «A la luz de la luna», foren rebudes amb aplaudiments.

—

Demà, dissabte, tindrà lloc, al Teatre Escola, una funció organitzada per l'Agrupació Club Solters, a profit del soci d'aquesta don Salvador Mateos, que lluita al Marroc.

S'hi farà la comèdia de l'Aveli Artís «La llum dels ulls», i acabarà la festa amb algunes atraccions.

—

Aviat s'estrenarà al Teatre Romea una nova comèdia del senyor Puig i Ferreter, que porta per títol «L'escola dels promesos»

—

La companyia de don Enric Borràs debutarà a Novetats el Dissabte de Glòria.

—

Al Teatre Fontova s'hi ha celebrat el cinquè aniversari de la fundació de la societat choral «El Pensament de Clavé», amb un escollit concert i una representació teatral, en la qual s'han distingit les senyoretes Joaneta Bosch i Carme Buxedós, i els senyors Bosch, Díaz i Camps.

—

A Novetats, acabada la temporada de circ eqüestre, que ha de començar un d'aquests dies, hi debutarà la companyia d'opereta italiana Bianca Estela que actualment treballa a Gènova.

Dels Mossos d'Esquadra

Els de Montcada comuniquen que prestant servei de vigilància per la carretera de Sant Adrià a La Roca, en el lloc conegut per «Pujades de Layano», terme municipal de Santa Coloma de Gramanet, trobaren cremant un camió de la matrícula d'aquesta ciutat, propietat de don Josep Basols mena pel xofer Jaume Casals, essent la causa del sinistre l'haver-se encès el dipòsit de benzina, propagant-se el foc a les mercaderies que duia, que eren 17 bales de coto, quedant el dit vehicle reduït a cendres, malgrat els esforços que es van fer.

Es calculen les pèrdues en unes 80.000 pessetes.

El trànsit quedà interromput prop de dues hores, ocasionant el dit incendi diversos desperfectes a les línies telefoniques de la Mancomunitat.

Avisat el Jutjat competent, es personà al lloc del succès, instruint les diligències pertinents, auxiliat de la dita força.

—Els de Pobla de Lillet, en unió de la gurdia civil, després d'algunes hores d'incessants treballs, apagaren un incendi que es va declarar a un bosc del terme de Castellar de N'Huch, propietat de Guillem Puig i Companyia, cremant-se unes tres hectarees de bosc i una quantitat de fusta treballada, calculant-se les pèrdues materials en unes 6.000 pessetes; practicant la força diligències per comprovar si l'incendi ha estat casual o intencionat.

També denunciaren un subjecte per tallar i robar llenya d'un bosc d'aquell terme.

—Els de Borredà, en unió de les autoritats i veïnat, després de cinc hores d'esforços, van poder dominar un incendi que es creu casual, declarat en un paller de la casa de pagès anomenada «Les Eres», del terme de Vilada, propietat de don Francesc Picas Puigdevall, essent les pèrdues de molta importància.

—Els d'aquesta capital han posat a disposició del Jutjat d'Instrucció de guàrdia el subjecte Paulí Espona Graells, veí d'aquesta ciutat, per haver-li ocupat una cortina de lona que digué havia comprat a un desconegut, la qual fou robada, en unió d'altres sis, del domicili de Joan Giralt Miró

També han posat a disposició del Jutjat d'Instrucció del districte del Nord d'aquesta capital, que el reclamava en causa sobre contraban de tabac, el subjecte Pasqual Palacios Duero, veí d'aquesta ciutat.

—Els de Vilatorta posaren a disposició del Jutjat municipal de la localitat els veïns Alfons Casas, Ramon Alsina Generó i Josep Buizases Viladegut, de 20, 24 i 21 anys, respectivament, com a presumptes autors d'haver pres, al vespre, un carro del pati de la casa d'un conveí que deixaren abandonat amb desperfectes en un torrent d'aquell terme.

—Els de Vilassar de Mar detingueren el subjecte veí del mateix, Francesc Buch Roig, de 58 anys, el qual intentà agredir amb una destral la seva esposa Teresa Sadurní, per haver-lo renyat dels insults i amenaces de què era objecte amb freqüència. Havent sortit en defensa de la mare la seva filla Francisca Buch Sadurní, de 24 nys, en intentar pendre la destral de les mans del seu pare, es va produir una ferida a la mà, de pronòstic reservat.

El dit subjecte, en unió de la destral, ha estat posat a disposició del Jutjat.

—Els de Prats del Rei denunciaren al Jutjat dos subjectes per furt de llenya.

—Els de Rubí denunciaren un subjecte per danys a la propietat.

—Els de Sallent han denunciat un veí per tallar i robar llenya d'un bosc d'aquell terme.

—Els de Pineda denunciaren un subjecte per danys a la propietat.

Pomellistes! Patufistes!

Compreu els llibres de la Col·lecció Garba d'Or. Els millors contes i històries de la literatura universal. Bells dibuixos a tres colors.

Cada conte: 10 céntims

Sant Nom de Jesús

Quan el poniol havia florit entorn del pessebre i els àngels com papallones hi davallaven a voliors, la Verge estrenyia com una arpa de coral el diví Infant entre sos braços i li deia taral·lejant tendres balades d'amor:

—Com t'he d'anomenar, fruit de ma vida? Quin nom t'escaurà bé? Et diré Criador?

Oh! jo veig que no tens tu ço que té la més petita criatura.

Jo veig com els ocells tenen una branca onréposar i cantar llurs trobes amoroses.

Jo veig com l'oronell troba un gòtic finestral on penjar son niu d'argila.

Jo veig com la papallona perduda, troba per fi una flor que li obre son calze com dient-li: corre, vina.

Jo veig com el cigne de la mar, cansat de saltar sobre les ones, troba per fi una vela que l'empara, que el deixa reposar.

I, et diria jo Criador a tu, fillet meu, quan no he trobat a tot Betlem ni una sola casa que et volgués acollir fora d'aqueixa runosa establia?

Com t'he d'anomenar, fruit de ma vida? Quin nom et posaré? Et posaré nom de mortal? Oh! no, que ets concebut per obra divina. T'anomenaré Déu, humiliant el meu front fins a la terra? Oh! que si ets Déu, jo veig que tens un cos humà.

Mans tornejades, coll de marfil, ulls de celistia, peus d'alabastre, galtes en flor, si ja no tinguéssis res més, per la rara formosor se't distingiria dels altres infants.

Més... oh! deixa que et digui mon fill, mon goig, mon amor, ma vida, ma glòria, mon tot, mentre el Pare Etern et baixa del cel aquell nom dolcíssim que ressona com una cascata de plata lliscant en els llavis dels àngels que el pronuncien cantant: «Jesús! Jesús!».

Aquest és el nom que ha d'exalçar al Fill de Déu sobre la terra i amb el qual el Messies ha de començar son ofici de Salvador.

Jesús! Aquest és el nom que és música a l'orella, dolçor al llavi i delícia al cor. Nom amb el qual desapareix l'Antic Testament amb totes ses figures, i resplendeix el Nou, amb totes ses misericòrdies i prometences acomplertes.

Jesús! nom dolcíssim amb el qual fineix la glòria de la carn i ressucita la glòria de l'esperit i amb el qual comença a descobrir-se la formosor i puresa de l'Evangeli.

Nom que comprèn tots els noms grans com tots els sabors estàn compresos en el mannà i tots els colors en l'ars iris.

Nom que vol dir Salvador, no d'un poble, com aquell virrei d'Egipte, sinó de tot el món.

Com tota l'aigua dels rius vé de les fonts, com tots els raigs de llum venen del sol, com tot els braços de mar vénen de l'Oceà, com tota la frescor d'un arbre, en sa soca, en ses branques, com en ses fulles i sos fruits, vé de la virtut i saba de la seva arrel, així tota la fecunditat i bellesa de l'Església militant i triomfant vé del nom dolcíssim de nostre Diví Salvador.

Tot just ressona aquest nom de Jesús després de la circumcisió, i l'Església s'aixeca com fènix d'entre les runes de l'antiguitat pagana, i és aquest nom com la primera pedra del gran edifici de la nostra religió, d'aquest colós dels segles.

Arriba aquest nom a l'oïda dels mortals, i els oracles emmudeixen, i Herodes tremola, i els ídols cauen i els faritzeus s'amaguen.

Senten un dia els Apòstols el màgic ressò d'aquest nom, i com atrets per un iman, canvien la canya de pescar per un gaiato i ja no se'ls troba sinó seguint les petjades de Crist.

Per tot arreu se sent: Jesús! Jesús! i els orbs hi veuen, i els muts parlen, i els sords h isenten, i els coixos salten, i els tulits caminen. Ressona un dia aquest nom pels carrers de Jerusàlem i per les fondalades del Gòlgota, i tot l'infern braceja i s'extremeix per a ofegar-lo en la gola dels que l'anomenen i esborrar-lo de la memòria dels que l'ovacionen.

Apareix aquest nom escrit «Jesús Rex Judeorum» al cap d'una creu, al cim de la muntanya de les Calaveres, i el sol i la lluna i la naturalesa tota el saluden, i els esperits celestials amb un crit de victòria el publiquen, i els monstres infernals amb un udol de derrota es retiren... «ut in nomine ejus omne genu flectatur caelestium, terrestrium et infernorum», com per a complir-se que davant d'aquest nom han de postrar-se els cels, la terra, i els mateixos inferns.

Fins que aquest nom va pronunciar-se a Betlem i va repetir-se per tota la terra no vàrem sortir de l'esclavatge del pecat.

Fins que aquest nom ha ressonat dintre dels pobles i entre les races, en el món vell i en el món nou, no hi ha pas entrat la veritable civilització.

Oh nom poderós, nom dolcíssim! El primer que posen als nostres llavis les mares catalanes i l'últim amb què ens despedim en les agonies de la mort. El primer que prediquen en totes parts els missatgers de l'Evangeli i l'últim que esborra de la seva ànima en mig de ses aberracions el desventurat pecador.

Nostres avis l'escrivien en les cobertes de cada llibre i en el començament de cada carta, i més encara el duien escrit a la seva boca i al seu cor. Per què no ho hem de fer nosaltres? Oh! jo el voldria veure gravat, aquest nom, a la penya de cada muntanya i a cada onada de la mar i a la soca de cada arbre i al frontis de cada casal i a cada mig pam de terra; perquè per tot on girés els ulls, a cap hora de la vida oblidés ma aquell Nom que significa i vol dir sempre Salvador.

Per ell s'agermanaren dos móns; la justícia i la pau s'abraçaren; moria l'esclavitud i el repudi, i s'acabaven les diferències entre l'esclau i el senyor, entre el pobre i el ric, entre el savi i l'ignorant, que davant de Jesús tots són iguals; car per tots ha volgut ésser Salvador.

Per això amb el mateix nom es beneeix el noi que neix i el vell que mor, el rei que empunya el ceptre i el soldat que maneja l'espasa; el navegant que travessa les mars i l'obrer que amb suor rega la terra; la verge que es consagra a Déu i el jove que entra al Santuari; el togat que advoca pel pobre i el magistrat que defensa la justícia; els esposos que es juren fidelitat i els fills tots de la gran família cristiana, perquè el que havia promès donar la llibertat al món sense distinció de sexes ni de classes, havia de tenir un nom que signifiqués ço que Ell és per a tots: Jesús-Salvador; fora del qual no hi ha sinó ruines i desolació, com bon exemple en tenim, per desgràcia, amb les generacions descregudes dels nostres dies, que corrent adalerades darrera d'altres que es diuen salvadors, com no són ço que s'anomene, troben la mort en lloc de la vida, esclavitud en lloc de llibertat; volent fugir del món de les víctimes, cauen en mans dels botxins, havent ensenyat la filosofia dels fets, que no hi ha sinó una doctrina de pau i d'amor sobre la terra: la d'Aquell que en venir al món feia sentir pels aires el càntic nou de «pax hominibus bonae voluntatis», de pau als homes de bona voluntat.

Oh vosaltres, doncs, els que espereu redempció! Jesús és nat, veniu, adorem-lo. Ell és el redemptor de tots els homes, de tots els pobles i de totes les races.

Oh vosaltres, tots els que busqueu salvació! Jesús és circumcidat, veniu, adorem-lo. Ell és l'únic Salvador en totes les crisis, en totes les lluites i en tots els segles. Ningú sinó Ell es lliurà a gratcient com mansoi anyell fins a vessar sa sang per la salut del poble.

Jesús es fa víctima per a donar la llibertat al món: veniu, adorem-lo.

MN. JOSEP CARDONA

De Societat

INFORMACIONS DEL MAJESTIC HOTEL INGLATERRA

La Festa de Reis que se celebrarà avui, organitzada per la Reial Associació de l'Arbre de Noel, amb assistència de les autoritats, serà una de les més brillants a que donarà lloc aquest any tal festivitat.

Els tickets per a la festa, el preu dels quals és de 3 pessetes, estan quasi agotats.

Els nois de certa edat no precisen ticket.

—

El Guarda-robes Calasanci repartirà avui, festa dels Reis, joguines i roba de vestir als nois de les Escoles Dominicals.

Amb tal ocasió se celebrarà al saló d'actes de les Escoles Pies de Sant Anton una formosa vetllada en obsequi de les dames i senyoretes del dit Guarda-robes.

Concurs-exposició d'obres d'art de l'Associació Catalana d'Estudiants

CARTELL

L'Associació Catalana d'Estudiants es complau a convidar els artistes estudiants a pendre part en el Concurs-exposició d'obres d'art, que ha organitzat, a fi de manifestar l'esperit i les valors de la nostra joventut escolar.

L'exposició serà oberta a les Galeries Dalmau (Portaferrissa, número 18), des de les sis de la tarda del di 16 del corrent, fins al 31 del mateix mes, fallant dintre d'aquest temps el Jurat qualificador.

S'han ofert els següents premis:

Premi d'honor de la Mancomunitat de Catalunya.

Primer premi. De l'Associació Catalana d'Estudiants.

Segon premi. Del Circol de Sant Lluc.

Tercer premi. Del rector de la Universitat.

CONDICIONS

Podran pendre part a l'esmentat concurs-exposició tots els artistes que estudiïn a la Universitat de Barcelona, o bé en qualsevol Institut o Escola de Catalunya, siguin o no socis de l'A. C. d'E.

Els concursants podran ésser nacionals o estrangers, mentre estudiïn i resideixin a Catalunya.

Els originals hauran d'ésser tramesos a les Galeries Dalmau, a nom del secretari del Jurat, del 5 al 15 de gener, al migdia, devent els autors signar els seus treballs.

La inscripció serà franca per als socis de l'A. C. d'E., i de cinc pessetes per als no socis.

Totes les obres exposades poden posar-se a la venda, a benefici dels respectius autors.

Formen el Jurat qualificador: En Joan Llimona, president; En Lluís Nicolau d'Olwer, En Joaquim Sunyer, En Climent Maynés, vocals; i En C. Fages de Climent, secretari.

KOROLENKO

Korolenko, l'escriptor rus, és mort. Havia nascut a Jitomir, l'any 1853. Korolenko era fill d'un jutge que gaudia de sòlida i llegendària reputació. Li fou en diverses ocasions dificilíssim el resistir la gratitud d'aquelles persones que volien recompensar-lo amb presents. Una vegada un comerciant al qual havia fet guanyar un procés, li trameté un carruatge ple de diversos objectes, entre els quals hi havia una preciosa nina. En veure-la, una filla del jutge, se l'apropià immediatament. Aquest, en tenir notícia de ço que havia esdevingut, ordenà que se li tornessin els presents, però davant la desesperació de la noia, hagué de desistir de tornar la nina.

En aquest recte i auster ambient va créixer i s'educà Korolenko. A la mort del seu pare, quedaren en aquella llar una família composta de la vídua, sis fills de curta edat i sense cap classe de recursos. L'any 1870, Korolenko, ingressà a l'Institut de Petrograd, on passà dos anys d'angoixosa situació. Guanyava el seu sosteniment i el dels seus, donant lliçons a preus mòdics, i traient còpies dels apunts de classe. Durant aquest temps, els seus àpats es componien de pa, te, salsitxes i patates.

En 1872, Korolenko fou expulsat de l'Acadèmia Agrícola, per haver pres part en algunes manifestacions i avalots estudiantils. Més tard fou corrector de proves en una impremta i l'any 1879 fou empresonat i deportat a la Sibèria.

En aquell presiri va escriure «El somni de Makar», llibre l'originalitat i força del qual elogià la crítica mundial. A aquest volum seguiren «Esbossos siberians», «En mala companyia», «La selva murmura», «Místic cec», «L'Institut» (poema en prosa), «En marxa» i les notes d'un publicista condemnat a mort, que titulà «Costums actuals».

En l'obra de Korolenko, és en la consciència dels seus personages on es desenrotlla el drama essencial.

Korolenco ha estat un dels escriptors preferits dels intellectuals russos.

Catalunya a l'estranger

A Itàlia

Gherardo Marone ha traduït en versos italians i publicat suara a l'excel·lent revista «Poesia ed Arte», que dirigeix Giuseppe Ravegnani, tres poesies de Guerau de Liost, que titula «Il faggio e l'abete», «Principio di sera» i «Chiaro de luna». Les traduccions van acompanyades d'un «commento essenziale», on el traductor i crític parla de Bofill i Matas, com del «più profondamente e intimamente pànico e naturista», «fra i poeti catalani», i adverteix que «nelle ultime cose di lui, l'equilibrio di fantasia e sentimento, miracolo di sintesi lírica, ch'è l'essenza di ogni poesia, appare in forma sempre più nuova e sensibile, agitato e spostato». El Marone anuncia que tornarà sobre aquest poeta, per a oferir als lectors italians alguns assaigs més vius i diversos de la nova forma de Guerau de Liost.

—Una nova revista ha sortit a Nàpols: «Nuova Cultura», sòlida revista d'erudició i de crítica, que dirigeixen els professors La Terza i Bartoli, de la Universitat napoletana. El número 2-3 porta un extens estudi — quinze pàgines atapeïdes de Alfredo Giannini, a propòsit de «Il catalanismo letterario», on l'autor passa cordialment revista a tots els autors de la nostra renaixença i fa esment especial dels contemporanis. Hi ha encara algunes desproporcions i omissions, però la visió de conjunt és exactament part d'aquest estudi del qual se n'ha fet tiratge a part —està dedicat especialment a la Víctor Català.

—Trobem en «Il Giornale d'Italia» un bell article de Ruggero Palmieri, titulat «Il sorriso di Cervantes in uno scrittore monermo», on es parla extensament de l'obra d'En Santiago Rusiñol, i on es posa de relleu la valor de la literatura catalana moderna, amb Verdaguer, Costa i Llobera, Maragall i Josep Carner.

—Mario Garea, en «Il Corriere delle Puglie», de Bari, tradueix «La campana del diavolo», d'Alfons Maseras, amb una introducció sobre la personalitat de l'autor. Traduït també per Garea, «Fantasma», de Nàpols, ha publicat «Calitarco», conte del mateix Maseras.

—Assenyalem en el mateix diari de Bari unes notes crítiques del poeta Mario Garea, a propòsit de «Per la valoració de Catalunya», de Joan Estelrich, «tutto un programma per rivendicare il propio popolo a libertà», i de «A la deriva», d'Alfons Maseras, «libro d'una originalità proprio impressionante».

—La fulla de combat «Scintilla...», que dirigeix, a Nàpols, Roberto Marvasi, dedica calorosos elogis al novel·lista Pin i Soler, reproduint el retrat que Ramon Casas féu del gran escriptor català, de la labor del qual remarca les acurades traduccions catalanes del Machiavel.

—A la «Rassegna Internationale», «Cahiers internationnaux», que es publiquen a Roma, amb la col·laboració dels més insignes internacionalistes, trobem una informació sobre «La Catalogne», molt favorable als nostres ideals, tramesa pel «Bureau International du Droit des Peuples».

NOTES DIVERSES

Assenyalem en el Suplement literari del «Times» unes notes crítiques sobre «L'alta llibertat», de Clementina Arderiu.

—La mateixa revista dedica un extens article als nacionalismes ibèrics a propòsit de la «Teoria del Nacionalisme Gallec», per Vicens Risco, i «La Valoració internacional de Catalunya», per Joan Estelrich.

—Encara, en el suplement literari del «Times», unes notes sobre «L'oreig entre les canyes», d'En Carner; «Aquilles», de Guillem Colom, i «La collita en la boira», de Marian Manent.

—A la secció bibliogràfica de la revista «Cuba Contemporánea», trobem una crítica del llibre de Conangla Fontanilles «El meu pare, que al cel sia», per E. Gay Calbó.

—Ha estat editada, en fullet, la correspondència «Camino de perdición», que J. Roca i Roca publicà en el diari «La Nación», de Buenos Aires, sobre la qüestió catalana. Aquest fullet està destinat a la nostra propaganda per Amèrica.

—Assenyalem, en els darrers números de la revista «Nosotros», de Buenos Aires, unes «Pàgines inèdites» de Pompeu Gener, i una extensa crítica de la filosofia de Xenius.

—A «La Noche», diari de L'Havana, un article titulat: «Un país irredento. La Cataluña futura», glossant uns mots de Puig i Cadafalch.

—A «La Gaseta», de Nova York, un article de Miquel de Zarraga, sobre «Los catalanes en América».

—A «La Capital», rotatiu de Rosario de Santa Fe (Argentina), una biografia d'E. d'Ors.

—A «La Mañana», de Montevideo, un bon article sobre «El teatro en Cataluña: su evolución y su estado actual».

—Al «Diario de la Marina», de La Havana, una interessant «Correspondencia de España» — atribuïble a Gabriel Maura i Gamazo — especialment dedicada, amb grans elogis, a En Cambó.

La festa de «Reis del Nen Pobre»

Aquest matí, a les nou en punt, començarà el repartiment de 2.500 lots de joguines als infants desvalguts a les Escoles Catalanes Verdaguer, Aragó, 359.

A l'acte hi estan convidats el senyor alcalde i l'Ajuntament.

La festa començarà amb tota puntualitat, donat el gran nombre de lots a repartir.

Cal que cada infant porti el seu corresponent tiquet.

—

Més donatius rebuts:

R. Morató, 100 pessetes; J. Planell, 50; J. Cardona, joguines; A. Tutusaus, llibres; R. Domènech, 50 pessetes; A. Torrella, 25; N. Sandiumenge, 50; B. Riera, 25; J. Riudor, 50.

—

La Joventut Nacionalista Obrera del Poblet, que ha cooperat entusiàsticament en tots els treballs d'organització del «Nadal i Reis del Nen Pobre», també assistirà a l'esmentat repartiment, per ajudar en les seves tasques al Consell Directiu de les Escoles Catalanes Verdaguer.

També hi posaran el seu concurs distingides damissel·les nacionalistes.

Tribunals

Ahir al matí només es va celebrar, a la Secció I, el judici contra un adroguer del carrer Nou, acusat d'estafa, perquè uns inspectors de policia trobaren les balances defectuoses. El judici va acabar inhibint-se el Tribunal a favor del jutjat municipal.

AVUI, FESTA

Per raó de la diada, avui no hi haurà judicis.

Ahir va sortir el de l'Oest, secretaria Alemany, havent fet 33 diligències i 6 detencions.

L'ha substituït el del Nord, secretaria Salvà.

DENUNCIA

Don Guillem Rendel ha denunciat un comerciant del carrer de les Corts Catalanes, acusant-lo d'haver desaparegut sense pagar-li 10.022 pessetes import de 13.360 quilos de paper.

FURT EN UNA ESGLÉSIA

Trobant-se resant a l'església de Sant Jaume Antònia Jaries, li fou furtat un moneder amb 45 pessetes i unes claus. Fou detinguda una altra devota i alliberada per no resultar culpable.

«TIMO»

Han estat detinguts Vicens Castañer i Joan Rabau, per haver timat 550 pesseles a Francesc Abon. Encara que un xic tard, foren recuperades les 550 pessetes i detinguts els timadors.

Artístiques

Per a fallar el concurs fotogràfic convocat amb motiu de la festa del Montjuich celebrada des del dia 20 del novembre passat, ha estat designat un Jurat compost de don Marian Fuster, President del Circol Artístic, com a president; don Josep Thomas, don Miquel Renom, don Rafel Arañas i don Oleguer Junyet.

Aquest jurat començarà seguidament l'examen dels treballs presentats.

LES TERRES CATALANES

PERPINYÀ

Incendi. — El passat dimecres un incendi va esclatar al paller de la remisa d'En Cot, a les Varietats.

Tot perill semblava descartat quan es va enfonsar una part del sostre, ferint a Joan Garcia, de 18 anys, mosso de can Batista.

Estemordit pel cop. En Garcia fou auxiliat de seguida: les contusions rebudes són de poca gravetat.

La conferència del professor Grammont. La poesia lírica. — Com a ofrena de cap d'any, el professor Grammont, que ja ens havia parlat del «Sentit de poesia», ens va guardar un parell d'hores sota el prestigi encisador de la seva paraula, parlant-nos, aquesta vegada, de la poesia lírica ,de les seves primeres manifestacions fins avui.

Va analitar l'obra de Pindar, tan bella com criticada; revisorà el tribut dels llatins, on Horaci es distingeix, i arribant per fi a la lírica moderna, va estudiar el valor de la poesia d'Alfred de Musset, el més gran líric mundial de l'època.

Fou l'obra deliciosa «Rolla», que va servir d'estudi analític a l'eminent catedràtic, que ens va mostrar com les ficcions i les suggestions, punts característics de la forma lírica es desenrotllen magnificament i sense transició en l'art inspirat de Musset.

Una grandiosa ovació va saludar l'il·lustre catedràtic en acabar la seva admirable conferència.

—L'Associació Politècnica anuncia, per al dia 8 de gener, una conferència del professor Picavet, de la Facultat de Montpeller, amb el rètol següent: «Els soldats de la primera República i de l'Exèrcit Gran dintre la Poesia i la Novella».

—Per al dia 15 de gener, conferència del nostre apreciat poeta rossellonès Josep Sebastià Pons, catedràtic del Liceu de Montpeller: «Els misteris dintre el Teatre català dels segles XVII i XVIII».

Caceres. — La clausura general de la caça és fixada, per manament prefectoral, per al dia 8 de gener.

No es podran caçar fins al març més que peces d'aigua.

Els Cantaires Catalans a Ceret. — De retorn d'una alegre caragolada a la font dels Boixos d'Arlès, l'entitat choral Els Cantaires Catalans, dirigida amb tanta mestria pel bon català A. Batlle, va voler fer als ceretenes la sorpresa d'una audició de la nova composició rossellonesa «Sota el pont de Ceret», que havia assolit gran èxit a Perpinyà, a l'estrenar-la al Teatre.

La jolosa fantasia choral d'En Grando i d'En Batlle fou triomfalment aplaudida, veient-se els Cantaires Catalans obligats a repetir-la al café Justafré.

Foren igualment ovacionades les obres «Rosselló», de Joan Amade, fill de Ceret, i de J. de Noell, i «Victòria», de A. Batlle.

El fort Lagarde. — Aquest fort històric, que domina Prats de Molló, comprat fa pocs dies pel coronel català Pagès-Xatart, serà transformat en estació d'altitud.

Ens n'alegrem.

Al Teatre. — L'anomenada companyia de la Porta Sant Martí, de París, donarà dos espectacles escollits els dies 5 i 9 de gener al Teatre Municipal.

Per al 5, «Madame Sans-Géne», de V. Sardou, assolirà, per cert, l'èxit acostumat.

Per al 9, gran vetllada de gala, amb l'obra magna de Rostand: «Cyrano de Bergerac», amb una interpretació de primera.

Companyia Baret. — Per al 7 de gener l'aplaudida comèdia de Rivoire i Mirande: «Pour vivre heureux».

Inauguració del Casal Català. — El primer de gener, al vespre, va ésser oficialment inaugurat el nou local del Casal Català, traslladat al passeig dels Plátans, a l'establiment conegut sota el nom de Café des Platanes.

La sala era magnificament decorada amb les colors franceses i catalanes; i les quatre barres onejaven a l'entrada, convertida en agradable miranda.

A la presidència hi havia els senyors Izquierdo, president del Casal; Carles Grando, de la Societat d'Estudis Catalans i redactor corresponsal de LA VEU DE CATALUNYA; Miquel Robert, Antoni Batlle, Abanco, Nat, Estarriol, Tardà.

El senyor Miquel Robert va pronunciar un sentit discurs i el poeta rossellonès C. Grando, després d'haver excusat l'absència del bon literat Jull Pastre, va llegir algunes de les seves poesies, essent vigorosament aplaudit.

En Tardà va presentar la salutació del Casal a tots els assistents, i el Chor Català fou ovacionat quan va atacar la sardana «Empordà», del mestre Morera, bellament interpretada.

«Els Segadors» foren cantats per l'assistència, entusiasmada.

La senyora Marquet, al piano; el nen Robert, dins la seva interpretació de «Les braves gens», de V. Hugo; Albert Janicot, dins els seus assaigs literaris, d'una bona voluntat meritòria, es distingiren i mereixen felicitacions.

Després de l'acte, un ball lluït va omplir la sala de flors i de fresques papellones; es puntejàren sardanes fins al matí, units en la mateixa cadena, empordanesos, rossellonesos i barcelonins.

Rugby. — A París, l'equip primer, on fallaren cinc jugadors, llestats per l'equip de França, fa partit fallat contra l'Olímpic; els perpinyanesos, després d'un viatge de 25 hores, degut a un accident del tren, arribaren a París, sense descansar, una hora i mitja abans del partit.

Almanac de la Veu del Canigó, per 1922. (Imp. Comet, Perpinyà, 2'30 f.)

La primera particularitat que notem, en obrir l'Almanac Català-Rossellonès d'enguany, és, ultra la seva luxosa presentació, el variat conjunt de textos literaris inèdits, espellits en les seves planes amb ingènua florida primaveral.

I guardem, fullejant-lo, la il·lusió dolça d'un fresc paisatge al matí, que el fus d'or de l'aurora engalana de pedreries; i evoca igualment al nostre esperit falaguer un joiós record d'albada, esgranada sota la miranda de les seves amors per la «Colla» dels amants de la llengua rossellonesa, ben afinades les veus i les eines.

Mireu quin relleu folk-lòric tan encertat de reproverbis, i dites, i acudits, i conjurs, i senyadores, i endevinalles; i com vos canten a cau d'orella les tornades enyorades dels avis: és la veu de la Tradició, que arriba fins a nosaltres, en l'encisadora melopea dels vells records.

El lletraferit, de judicis analítics, hi descobrirà potser un assaig d'antologia; fora un mèrit assenyalat, per a un humil almanac del Rosselló, de pujar un parell de lleixes en l'escala de les classificacions literàries; i ben remirat, ja hi tenim arreplegades vint-i-tres firmes del cap del brot; cap publicació rossellonesa no havia fet, fins avui, una tan bona espigolada.

Felicitarem, a cor obert, N'Horaci Chauvet, per haver emprès hi realitzat aquesta obra de renovació, del tot mereixedora, i haver facilitat i aprofitat a la vegada iniciatives lloables i orientacions prometedores.

Una d'aquestes iniciatives és la unitat aconseguida en la presentació morfològica. El sacrifici mutual dels punts de vista particulars, acceptats per cada autor, per a assolir una unificació tan desitjada, sobretot en l'ortografia, és molt meritòria; si fessin així els nostres germans de Barcelona, com més ens els estimaríem i els admiraríem!

Ara ja no tenim pretensions d'afirmar que tot ço que ens ofereix l'Almanac és d'una puresa clàssica o d'un art enciser. Ja no seria un Almanac si resultés així. Mes que lluny marxem, avui dia, de les petjades de la primera renaixença rossellonesa; i quin camí tan florit i perfumat s'obre damunt dels nostres caps de colla!

Carles GRANDO

GAVANYS CONFECCIONATS
per a noi
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Ahir, l'Ajuntament celebrà sessió de primera convocatòria, acordant, entre altres coses: Dirigir a la superioritat, una instància sol·licitant que s'obligui a la Companyia del Nord a què els passatgers hagin d'anar a agafar el tren a Vilanoveta; facultar al regidor senyor Moret, el qual ha d'anar a Madrid, perquè s'entrevisti amb el diputat a Corts, senyor Canals, perquè defensi les gestions de la Junta de la Carretera de Balaguer a la Frontera, perquè li sigui encarregada la construcció de les carreteres de Lleyda a Pont de Suert, de Pont de Suert a Viella, i de l'esmentat Pont de Suert a Pobla de Segur, facilitant l'encreuament de la part alta d'Hosca amb la de Lleyda i donant més camp i més radi comercial d'acció a la nostra capital.

—Està vacant la Secretaria municipal d'Ager, dotada amb 2.500 pessetes, podent-se sol·licitar dins del termini de trenta dies.

—Demà se celebrarà una festa popular a la Bordeta, amb balls amenitzats per una reputada banda. Per a facilitar l'assistència, sortiran del Pont, autos cada cinc minuts a preu econòmic.

—Demà, el Club Esportiu Lleydatà, anirà a jugar a Cervera amb el Club Cerverí.

Avui ha començat a Sant Llorenç la novena del Sant Crist trobat.

—El Butlleti Oficial avisa als Ajuntaments que no tenen remesa la relació de deutors i creditors resultants del Pressupost de 1921, perquè ho efectuïn dins l'improrrogable termini de quinze dies, sinó, se'ls aplicaran les multes que prescriu l'article 184 de la Llei Municipal.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Aquesta nit ha sortit la cavalcada dels Reis. Les Rambles estaven curulles de gent menuda amb fanalets de colors. L'Associació de Periodistes ha celebrat un concurs per a premiar els que s'han distingit per llur bon gust artístic.

—Per R. O. ha estat canviat el nom del poble parròquia de Ripoll pel de Sant Ferriol de Ripoll.

—Ha estat ajornada fins al dia 22 la festa dels Pomells de Joventut, havent-se invitat al senyor Folch i Torres, el qual ha promès d'assistir-hi.

—El dia dels Reis, el Pomell «Crit de Pàtria» celebrarà una llegida de poesies originals de Camil Geis i de proses originals d'Ignasi Rodríguez Grahit, a l'escola de nenes de donya Carme Huguet.

—Diumenge, tindrà lloc, a les onze del matí, la revista de Sometent.

—La sessió de l'Ajuntament, ha estat celebrada sota la presidència de l'alcalde accidental, senyor Rahola, sense tractar-s'hi assumptes d'interès.

SABADELL

—Dimecres es formalitzà el prometatge dels germans Josep i Jaume Feliubadaló, molt coneguts i apreciats en el comerç de Sabadell, amb les distingides senyoretes Maria Ustrell i Olga Marinello, respectivament.

Rebin els interessats i llurs famílies la nostra enhorabona, acompanyada amb els millors auguris per tan agradable esdeveniment.

—El vinent diumenge es clausurarà l'excellent exposició de pintures que tenia a l'Academia de Belles Arts En Joan Vila Cinca, havent estat molt visitada.

Sabem que En Vila farà una exhibició de les seves últimes obres, en més quantitat de quadros que ara, a la Sala Parés de Barcelona, pel mes de març, exposant una quarantena de composicions, entre aquarelles i olis, algunes d'elles havent aconseguit aquests dies unànimes elogis a la nostra ciutat.

—El dimecres, a la tarda, l'Associació de Fabricants de Teixits de Llana», de Sabadell, celebrà assemblea ordinària corresponent al mes de gener, en la qual quedà elegit president don Ernest Abelló Vivé, de la casa «D. i C. Sallarés, S. C.»

—En les edicions corresponents a dilluns nit i dimarts matí es parlava en aquesta secció d'un ball donat a la Lliga Regionalista i d'una representació teatral efectuada al Centre Moral.

Com que el dit ball no ha tingut lloc ni l'anomenat Centre Moral existeix a Sabadell, hem de fer constar que les esmentades noves pertanyen a la correspondència d'una altra població i que per equivocació, en confeccionar aquesta pàgina, varen ésser incloses entre les notícies sabadellenques.

El ferrocarril Noguera Pallaresa

Les obres que afecten al ferrocarril de referència, han entrat en un període de gran activitat; ha estat aprovat pel ministeri de Foment el projecte de la secció de Sant Llorenç a Santa Linya, i informats favorablement pel d'Hisenda els expedients que afecten a les subhastes de les estacions de Vilanova de la Barca, Alcoletge, Vallfogona i Termens, corresponents a la primera secció, i la construcció de les quals es farà aviat.

Demés, el Consell de ministres ha autoritzat al de Foment, perquè procedeixi, per gestió directa, a adquirir el material mòbil necessari, esperant-se que per al vinent abril estarà adquirit tot el de la secció de Lleyda a Balaguer.

Es gestiona de la Companyia del Nord perquè autoritzi la sortida dels trens de la nova línia des de l'estació de Lleyda, mentre es resolgui on s'ha de construir la del Noguera-Pallaresa en aquesta capital.

La inauguració de la secció de Lleyda a Balaguer, la via de la qual està ja acabada, se celebrarà dintre un termini no llunyà.

També es troba acabat l'estudi del projecte de pont sobre el riu Segre a Lleyda, la construcció del qual es farà aviat, mitjançant l'oportuna subhasta.

Amb les dades apuntades anteriorment es pot assegurar que el ferrocarril del Noguera-Pallaresa, no sofrirà cap interrupció en la seva construcció fins a la Pobla de Segur i Sort.

Pla de Bages

AVINYÓ. — Els diumenges, dies 15 i 22 del present mes, les esglésies d'Avinyó i d'Artés s'aplegaran, el primer dia, a la primera d'aquestes poblacions, i el segon, a l'altra, en cordial fusió, per a practicar la fe comuna.

Serà una festa d'edificació mútua i una viva i joiosa expressió d'unitat i germanor cristiana, per a més estímul de la pietat i perfeccionament de la vida.

La festa tindrà sentor popular. Els càntics a l'Infant Jesús, a la tarda, expressaran la devota alegria de les diades nadalenques.

Serà, finalment, una expansió honesta l'enfilall de cançons i de versos que clourà la jornada, mesclant amb la bellesa de les rimes la formosor dels cants de la terra.

L'ordre de la festa serà així:

A les vuit del matí, Missa de Comunió, amb cants eucarístics llatins i catalans.

A les deu, Missa solemne, la qual serà celebrada per un sacerdot de la respectiva parròquia, en la qual es cantarà la «Missa de la Mare de Déu de Núria», de mossèn Lluís Romeu, prevere, organista de la Catedral de Vich.

A les tres de la tarda, visita i adoració de l'Infant Jesús.

A les quatre, festa recreativa, amb recital de cançons i poesies i representacions escèniques, que se celebraran a Artés, al Centre Católic, i a Avinyó, a la sala-teatre de Jaume Sistach, ofert espontàniament per l'empresa del mateix.

ABRIGS CONFECCIONATS
per a senyora
MAGATZEMS
SANTA EULALIA

TARRAGONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

La Cambra de Comerç està fent actives, i per ara infructuoses gestions perquè les companyies carrileres trametin més vagons a Tarragona, per a despatxar bocois, puix els que estan agombolats als molls estan dificultant inclòs l'embarcament de les altres mercaderies.

—A les sis d'aquesta tarda ha sortit la Cavalcada dels Reis, la qual ha estat esplèndida. Corrues de nois, amb fanalets de colors, anaven davant de 12 cavallers vestits de soldats d'acavall romans, als quals seguien els Reis, luxosament vestits i un elefant colossal, carregat de joguines. Tancava el seguici una llarga corrua d'autos. Tots els carrers per on ha passat la cavalcada estaven curulls de gent, especialment les Rambles. Pot dir-se que aquesta ha esdevingut la festa més popular de Tarragona.

—Bon nombre de joves de Tarragona, assistiran a la Festa de la Llengua Catalana, que se celebrarà demà, a Reus.

—Per a poder celebrar la jura de la bandera dels reclutes del regiment d'Almansa, que són a Tortosa, ha estat portada allí la bandera del regiment de Luchana, a la qual acompanyava el coronel del regiment. Han tornat amb el correu de València.

—L'equip infantil del Club Gimnàstic jugarà demà amb el dels Pomells. Tots dos tenen moltes ganes de guanyar, el primer, en revenja de la derrota de l'altre dia, i el segon, per a conservar el llorer guanyat.

—Al lloc conegut per Salt del Sutil, del terme d'Horta, un caçador ha trobat el cadàver d'un home pobrament vestit, d'uns 50 anys d'edat. No se li ha trobat cap document. Només un rossinyol d'obrir portes Hom creu que fa un mes que va caure al mateix lloc, morint.

Costes de Garraf

VILANOVA i GELTRU. — Amb greu recança ens assabentem que la distingida esposa del nostre estimat amic En Josep M. Urgell ha sofert una sensible recaiguda en la malaltia que sofreix.

No cal dir com desitgem una ràpida i total millora, que ens plauria infinit de comunicar ben aviat.

—Ens assabentem, condolguts, que ha passat a millor vida el qui fou exemplar compatrici don Joan Pagès Cufís (A. C. S.), bondadós pare del nostre dilecte amic el reverend Pare Pompili Maria Pagès, de les Escoles Pies.

A les nombroses manifestacions de sentit condol que ha rebut l'apenada família amb tan trist esdeveniment, hi afegim la nostra ben sincera, que expressem molt particularment al Pare Pompili.

—També ha mort, d'un atac cardíac, la senyora Baldomera Raudé (A. C. S.,), mare de l'acreditat industrial En Nicolau Barquet, de l'Agència de transports i comissionista de la Companyia del Carril de M. S. i A.

Vagi el nostre més sentit pésam.

—S'està muntant una nova i magnífica bàscula per al servei de l'administració de consums i arbitris del municipi.

Hem vist també que s'han començat els treballs per a la construcció d'aceres, de metre i mig, amb llosetes de ciment, que s'han de construir a totes les vies laterals dels carrers de la Llibertat i de la Immaculada.

Mereix un elogi la Comissió de Foment del nostre municipi, per l'ampliació de la il·luminació pública, procedint a la reinstal·lació dels antics fanals de gas, desitjant que sigui un fet el propòsit de la dita Comissió de reposar tots els fanals que cremaven abans de la guerra ,no solament per ésser del tot necessari, sinó també perquè posa la nostra vila com una de les més ateses de Catalunya en tan important servei públic.

—La Congregació Mariana ha començat de celebrar els seus importants actes dominicals, a les vuit del matí tots els diumenges, a l'església parroquial de Sant Antoni, veient-se molt concorregut de joves.

—La conferència que té anunciada el doctor Calvet sobre «Radiotelegrafia i telefonia» se celebrarà a la sala d'actes de l'Ateneu, el dia 11.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Prot el dia 5

—

VAIXELLS ENTRATS:

Pailebot espanyol «Joven Paquito» de Palamós, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Capità Revuelta», de Sevilla, amb càrrega general i 17 passatgers.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 40 passatgers.

Pailebot espanyol «Salvador», de Sant Feliu, en llast.

Vapor americà «West-Ibis», de Manila, amb copra.

Vapor espanyol «Mercurio», de Cartagena, amb carbó.

Vapor espanyol «Sotileza», d'Alacant, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena, amb càrrega general i bestiar i 20 passatgers.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «La Sabinosa», amb càrrega general ,cap a Roses i escales.

Vapor noruec «Rein», de trànsit, cap a Castelló.

Vapor espanyol «Catalina», amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escales.

Pailebot espanyol «Júpiter», amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor espanyol «Mari Tere», amb càrrega general, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Cabo Prior», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Berganti goleta italià «Alberto», en llast, cap a La Saine.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor alemany «Castorp», amb càrrega general i de trànsit, cap a Bona.

Vapor espanyol «Mont-Sant», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor anglès «Rocío», en llast, cap a Barry Roads.

Vapor anglès «Leicester», en llast, cap a Barry.

Vapor francès «Marechal Lyautey», amb càrrega general, cap a Nova York i escales.

Vapor anglès «Gibel-Harman», de trànsit, cap a Gibraltar.

L'IMPOST D'UTILITATS

L'Agrupació de Societats Col·lectives i Comanditàries sense accions del Foment del Treball Nacional ha fet present, per a evitar a les expressades Societats complicacions i responsabilitats, que les quotes relatives a la Tarifa segona, o sigui les corresponents al repartiment de beneficis als socis, interessos de préstecs en compte corrent i anàlogues, han de ser retingudes per les societats i ingressades al Tresor dins dels 30 dies directament, sense previ avís en la forma que a les oficines d'Hisenda els serà indicada, incorrent en els recàrrecs autoritzats si no ho efectuessin.

MERCAT DE TARREGA

Dia 2 de gener de 1922.

Blats blancs, a 45 pessetes els 100 quilos; idem roig de força, a 46.

Ordi, a 28 pessetes els 100 quilos.

Moresc, a 30 pessetes els 100 quilos.

Favons, a 60 pessetes els 100 quilos.

Alfals, de 18 a 19 pessetes els 100 quilos.

Vins del país, de 26 a 30 pessetes els 100 litres; idem d'Aragó, de 32 a 38 pessetes.

Alcohol, de 225 a 260 pessetes els 100 litres.

Misteles, de 85 a 95 pessetes els 100 litres.

Anissats, de 120 a 300 pessetes els 100 litres

Oli, de 9'50 a 10 pessetes el quartà.

Ous, de 3'25 a 3'50 pessetes la dotzena.

Anuncis oficials

La Delegació Règia per a la repressió del contraban a Catalunya, creada per R. D. de 20 de desembre últim, instal·la provisionalment les seves oficines al Govern civil de Barcelona.

El Sr. Delegat Regi rebrà, en el seu despatx oficial, de les onze a la una, i al seu domicili particular, Gomis, 41 (Vallcarca), de nou a onze, les persones que desitgin comunicar-li notícies que interessin als fins de la Delegació Règia i s'acullin a les disposicions contingudes en la R. O. de 22 de desembre, publicada a la «Gaceta» del dia 23 següent.

BORSA DE BARCELONA

5 gener de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'10 a 58'85; d'Alacants a 56'45, i d'Accions Càceres a 7'00.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 58'70 a 58'60 i a 59'20; d'Alacants de 56'25 a 56'55 i a 56'50; Andalusos de 45'70 a 45'85; Andalusos variable a 30'00; Filipines a 146'50, i Doca a 19'10 i a 19'05.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6 %, * a 96'50.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, * a 102'25.
Barcelonesa de Navegació 6 %, * a 76'75.
Obligacions Espanyola Colonització 6 %, * a 94'00.
Elèctrica del Cinca 6 %, * a 75'00.
Asfalts i Porlands «Asland» 7 %, * a 101'50.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 90'00.
Ferrocarrils Catalans 6 %, * a 89'50.
Acers Sant Martí 7 %, * a 97'50.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec, publicat	53'75
Londres, xec publicat	26 31
Berlín, xec.	3 60
Viena.	0'30
Roma, xec.	28 75
Gènova, xec.	00'00
Zuric, xec.	130 40
Nova York, xec.	6 76
Corones sueques, París.	305 50
Corones sueques, Londr.	166 15

Deutes Estat

Interior	A.	69'00
»	B.	68'95
»	C.	66'80
»	D.	67'15
»	E.	68'50
»	F.	68'40
» G. i	H.	* 68'75
Exterior	A.	84'00
»	B.	83'90
»	C.	82'90
»	D.	83'00
»	E.	81'80
»	F.	81'80
» G. i	H.	83'00
Amortit. 4 %	A.	92'50
»	B.	91'00
»	C.	90'90
»	D.	* 90'40
»	E.	* 89'15
»	F.	* 89'85
Amortit. 5 %	A.	91'60
»	B.	90'85
»	C.	* 90'65
»	D.	* 90 75
»	E.	* 90 50
»	F.	* 90'50
C. de Emis 5 %		77 65

Ajuntaments i Diputacions

Municipi	1903	* 75'00
»	1904	* 75'00
»	1905	* 75'00
»	1906 A.	* 77'00
»	1906 B.	76'25
»	1906 C.	* 76'25
»	1907 D.	* 75'50
»	1912 B.	* 75'50
»	1912 C.	* 71'00
»	1912 F.	* 70'75
»	1913 B.	* 74'50
»	1916 B.	* 75'50
»	1917 B.	74'25
»	1918 B.	74'50
»	1919 B.	74'25
Eixample	1859	94'00
»	1907	87'00
»	1913	81'50
Bonos Reforma		73'85
Diputació	A.	* 76'00
»	B.	* 74'25
»	C.	* 73'00
Mancomunitat C.		70'00
Caixa Crèdit Com.		* 70'25

Obligacions

Port de Barc 1905	* 87 75
» » 1909.	87'25
» de Melilla.	* 100'85
Port de Sevilla.	* 32'25
Port Gijón Muss.	* 93'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Esp. 1.ª s.	58'25
» » 2.ª s.	56'85
Pamplona nac.	58'35
Prioritat tit. nac.	* 60'00
Astúries, 3.ª hip.	69'00
» Lleida Reus	* 58'75
» Segòvia	70'00
Almansa E	72'00
» Almansa ad.	59'50
» » no ad.	* 47'85
» Sant Joan.	62'75
» Alsasua.	* 77'00
» Osca a F.	72'00
Alacant 1.ª hipot.	53'00
» A.	* 89'00
» B.	75'00
» C.	* 68'75
» D.	* 78'25
» E.	* 74'50
» F.	81'50
» França 1864	* 47'50
» » 1878	* 45'50
» Directes	* 41'25
Orense A. B. C.	* 27'50
» G i H. prior.	* 58'00
M.-Càc. i Portugal	* 81 00
Olot a Girona.	* 65 00
» » 2.ª hip.ª	* 86'00
Andalusos. 1.ª 3 %	* 29 00
» 2.ª 3 %	* 26'00
Aux. F.-C. Besòs	* 85'75
Gral. Tramvies 4 %	* 74'00
» » 5 %	* 95'00
Tramv. St. Andreu	* 74'00
F.-C. Sarrià, 6 %	* 101'00
F.-C. Catal. 5 %	80'00

Aigua, Gas i Electricitat

B.ª Elect. 1900,	* 95'75
» 1907,	* 77'00
» 1912,	* 82'00
» 1913,	80'75
» 6 %	* 88'50
Aigües Barna. 5 %	* 79'50
Catalana Gas E.	63'00
Catalana Gas F.	61'50
» » Bonos	* 76'00
Mal orquin	* 98'00
Energia Elèct. 5 %	80'75
» » 6 %	90'25
Bonos E.ª » 6 %	91'00
Produ. Forces M.	* 76'00
Reg. Llevant 6 %	87'75
Hisp. Amer. d'E. 6 %	88'00
» » Bonos	67'50

Varies

Trasatlàntica 4 %.	* 80'50
Canal Urgell.	* 62'75
T. Filipines 1902	* 100'50
» 1903	* 100'00
Asland 6 %.	* 82'50
Foment d'Obres.	* 81'75
Unió Vidrera.	* 99 00
Carbons Berga.	* 82'00
L. Regants Sobre.	* 82'75
Const. Naval 6 %	* 96'00
Const. i Pavi. 6 %	77'25
Ast. Cardona 6 %	* 71'00
G. Regadius 6 %	* 81'00
Mecànica Velutera 6 %	* 94'00
A. Forns Andalu is 6 %	98'00

Accions Bancs

Banc Barcelona, pts.	* 50'00
Banc d'Espanya,	* 517'00
Banc de Terrassa,	* 10'00
Crèdit i Docks,	* 190 00
Banc Hisp. Colonial	* 305'00

Varies

F.-C. Nord ptes.	* 290'00
» Alacant ptes.	* 280'00
» Andalusos,	* 46'00
Hull.ª Espanyola,	* 157 00
» A. Aragó, ord.	* 200'00
» » pref.	* 99'00
Espanya Industrial	* 92'75
General Telèfons,	* 92'00
Peninsular Telèfons	87'75

Estrangeres

Banc E. Rio Plata.	* 250'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 53'70; **suïssos,** 130'40; **belgues,** 51 50; **lliures,** 28'28; **lires,** 28'75; **dòlars,** 6'76; **marcs,** 3'60 i **corones,** 0'30.

DARRERA SSESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'00 a 58'90.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa a 0'25 de Nords.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'05 de Nords.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA 4

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	11.15	00.00	00.00			00.00
Futurs:						
Gener	11.22	11.29	00.00			00.00
Març	11.15	11.22	00.00			00.00
Maig	11.02	11.12	00.00			00.00
Juliol	10.82	10.92	00.00			00.00
Octubre	10.22	N.	00.00			00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs			Gener	20.55	00.00	00.00
»			Març	20.90	00.00	00.00
»						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	19.05	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	18.74	18.60	00.00	00.00
Març	18.62	18.52	00.00	00.00
Maig	18.15	18.01	00.00	00.00
Juliol	17.65	17.47	00.00	00.00
Octubre	16.80	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	17.90			00.00
Futurs:				
Gener	17 68			00.00
Març	17.71			00.00
Maig	17.59			00.00
Juliol	17.15			00.00
Octubre	16.35			00.00

Barcelona, 5 de gener de 1922

SOCIETAT ESPANYOLA DE CONSTRUCCIONS ELECTRIQUES

Amortització d'obligacions

En virtut del sorteig celebrat el dia 31 de desembre últim, amb intervenció del notari don Antoni Gallardo, correspon ser amortitzades les 127 següents obligacions de les emeses per aquesta companyia en 19 de maig de 1919.

(Numeració

811 a 820, 1001 a 1010, 1581 a 1590, 1941 a 1950, 2441 a 2450, 3521 a 3530, 3901 a 3910, 4241 a 4250, 4451 a 4457, 4681 a 4690, 5011 a 5020, 5511 a 5520, i 6251 a 6260.

Per al cobrament del valor nominal d'aquestes obligacions (i import del cupó vençut el 31 de desembre últim) podran presentar-les llurs posseïdors a la Caixa Social de Cooperativa de Fluid Elèctric, plaça de Catalunya, 9, primer, a partir del dia 15 del corrent.

Barcelona, primer de gener de 1922.

SOCIETAT D'ASSEGURANCES MUTUES CONTRA INCENDIS DE BARCELONA

Ajuntant-se a ço que prevé l'article 25 del Reglament, la Junta general ordinària celebrarà sessió a les onze del matí del diumenge, dia 15 de Gener; en la dita sessió es donarà compte de l'acord de la Junta de Govern sol·licitant autorització per a l'adquisició d'un immoble destinat a edifici social. Complint amb els articles 26 i 36 de l'expressat Reglament, es convoca a la vegada Junta general extraordinària per a les onze del matí del dia 29 del dit mes, amb el fi de ratificar l'expressat acord en el cas d'haver estat aprovat en la sessió anterior.

Les paperetes d'entrada es facilitaran des de demà tots els dies feiners, en les pròpies oficines durant les hores de despatx; havent d'advertir que l'assistència a la Junta ha d'èsser personal o representativa, mitjançant poder o esquela d'autorització, entesa precisament a favor d'un altre soci i bastant per aquest efecte.

Barcelona 29 de Desembre de 1921. — P. A. de la J. de G. — El Vocal Secretari, Josep Balcells i Vallbona.

Tusquets i C.ª, S. en C.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

BANC DE SABADELL

La Junta de Govern d'aquesta Societat, en sessió del 23 del corrent, ha acordat assenyalar el dia 19 del pròxim febrer, hora de dos quarts d'onze del matí, i local del Banc, per a la celebració de la Junta general ordinària que prevé l'article 17 dels Estatuts Socials.

Els senyors accionistes que desitgin concórrer-hi, podran efectuar el dipòsit de vint accions, almenys, que s'exigeix per l'article 16, durant els dies feiners, del 9 al 15 del vinent mes de febrer, tots dos inclosos, de quatre a cinc de la tarda.

I en compliment de l'establert pels articles 12 i 20 del Reglament general, s'expèn la present convocatòria per a coneixement dels interessats.

Sabadell, 27 de desembre de 1921. — El president, Enric Turull; P. A. de la J. de G., el secretari, Llorenç Marquet.

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	132'00	per cent
Isabel	132'00	» »
Unces i mitges unces	131'00	» »
Quart d'unça	130'50	» »
1/16 d'unça	131'00	» »
Francs	131'75	» »
Dòlars	6'75	» »
Lliures	33'25	» »

CANVIS DE L'ESTRANGER

—

Facilitats per la casa SOLER I TORRA GERMANS, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1.

PREUS DE COMPRA

Bitllets:	Francesos, 53'25
»	Anglesos, 28'10
»	Italians, 28'00
»	Belgues 51'00
»	Suissos. 129'00
»	Portuguesos 0'45
»	Alemanys, 3'50
»	Austríacs, 0'15
»	Holandesos, 2'25
»	Russos, 0'00
»	Grecs, 00'00
»	Suecs, 1'50
»	Noruegs, 0'80
»	Dinamarca, 1'10
»	Romania, 5'00
»	Turquia, 00'00
»	Estats-Units, 6'57
»	Canadà, 5'50
»	Argentins, 2'20
»	Uruguais, 4'70
»	Xilens, 0'50
»	Brasilers, 0'65
»	Bolivians, 1'35
»	Peruans, 20'00
»	Paraguais, 0'10
»	Venezuela, 00'00
»	Japonesos, 3'25
»	Algerins, 52'00
»	Egipte, 27'75
»	Filipines, 2'75

CANVIS DE DIVISES XEC NO COTITZATS OFICIALMENT FACILITATS PEL BANC DE CATALUNYA

—

Portugal	0'58	ptes.	escut.
Argentina	2'25	»	peso.
Holanda	2'48	»	florí.
Suècia	1'67	»	corona.
Noruega	1'05	»	»
Txecoeslovàquia	11'00	»	100 cor.
Polònia	0'31	»	100 mrs.
Romania	0'00	»	100 leis.

Barcelona, 5 gener de 1922.

ANUNCIS D'ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, novena de propietat i abonament a tardes. A les quatre en punt. Comiat de la celebrada artista Aga Lahowska. Ultima representació de l'òpera en quatre actes CARMEN, prenent-hi part els celebrats artistes Carlota Delys, Saludas, Molinari, mestre La Rotella — Demà, GARIN. — Propera setmana: Presentació dels célebres artistes russos Davydoff, Bielina, Ivanzoff, Kaidanoff i del famós mestre Serge Koussevitzky amb l'òpera BORIS GODOUNOFF. Direcció escènica Andoga Jouroff. Decorat nou de Berti-Pressi, de Milà.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4736 A.

Dijous, diumenges i dies festius, matinée a les quatre de la tarda.

Cada nit, a les deu,

LA REVUE EN ZIG-ZAG

Formidable èxitàs artístic
400 vestits de la casa Max Weldy, de París
12 decoracions del mestre Alarma
100 artistes espanyols i estrangers

Teatre Català ROMEA

Gran Companyia Catalana
Direcció: E. GIMENEZ

Avui: Diada dels Sants Reis. A dos quarts de quatre: L'èxit dels èxits

LA VENTAFOCS

preus econòmics. A dos quarts de sis i vespre: Darreres representacions en dia de festa, des meravellós espectacle en cinc actes i 19 quadros,

ELS PASTORETS

amb els Reis que obsequiaran als nens i nenes que assisteixin a l'espectacle. — Demà, tarda: Per única vegada, a preus populars.

Aquí va el programa ideal,
sense faltar-hi punt ni coma;
tot de broma, però formal;
tot formal, però de broma.

COMEDIA DE COMEDIES, per l'Aymerich. MARXA NUPCIAL, creació d'En Montero. Acte SORPRESA, per les estrelles i planetes de la casa. Vespre: L'èxit del Teatre Català.

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'opereta i sarsuela
Direcció: J. Llimona

Mestres directors i concertadors: Francesc Palos i Martí Conti

Avui, FESTIVITAT DELS REIS, tarda, a dos quarts de quatre, l'opereta en un acte i tres quadros, del mestre Luna,

MOLINOS DE VIENTO

per la senyora Caussade i el senyor de León. L'opereta en tres actes, llibre de Frutos, música del mestre Amadeu Vives,

EL DUQUESITO
O LA CORTE DE VERSALLES

per la gentil tiple còmico-cantant

MARY ISAURA

i la senyoreta Fárvaro, Conti (E.), Ferrando, senyora Ferrer, i els senyors de León, Acuaviva, etc., i chor general. Cos de ball. Decorat nou. Riquíssima sastreria. Magnífica presentació.

La sarsuela-adaptació en un acte i tres quadros,

LA SONAMBULA

pels mateixos intèrprets d'avui, nit. Nit, a dos quarts de deu, colossal programa, la sarsuela en tres actes, del mestre Chapí,

LA BRUJA

per les senyores Chafier, Ferrando, senyors Lopetegui, Acuaviva, Beut (E. i M.), senyores Ferrer, Torres, Cerós i chor general. La sarruela adaptació, arranjament espanyol de l'òpera de Romani, música de l'eminent mestre Bellini, en 1 acte i 3 quadros, pels senyors Jover i Suñer,

LA SONAMBULA

per la primera tiple lleugera senyora Clareta Panach, senyores Viladoms i Ferrer, els senyors Lopetegui, Beut (E.), Oliva, Oya, etc., i chor general. Demà, tarda, a preus populars: «La bruja». Nit, «Las golondrinas», per les senyores Vela i Chafferi els senyors Sagi-Barba, Beut (E.), Acuaviva, Oliva, Oya, etc., i «La sonàmbula», pels mateixos intèrprets d'avui. Diumenge, tarda, «Cavalleria rusticana», «La canción del olvido», per Frederic Caballé, «La sonàmbula» i «La alsaciana». Nit, «El pájaro azul, per Panach, Isaura, Ferrer, Guitart, Beut (E.) i Fuentes. «La dogaresa», per les senyores Vela i Ferrando, i senyors Sagi-Barba, Elías, Beut (E.), etcètera.

Dia 19, ESTRENA de l'obra en un pròleg i dos actes, llibre d'Eduard Marquina i Gregori Martínez Sierra, música del mestre Amadeu Vives,

BERGAMINO, EL LAMPO

protagonista l'eminent baríton

EMILI SAGI-BARBA

Es despatxa a comptaduría.

Gran Café Restaurant Tívoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit, pel renomenat **QUINTET VILA.** Econòmic i esmerat servei a la carta. *Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.*

Teatre Català ROMEA

12, úniques funcions, 12
per l'eminent actor italià

Comm. ALFRED DE SANCTIS

Aquest célebre actor, el primer avui d'Italia, acaba d'obtenir a París els seus més sorollosos triomfs. Triomf com cap altre artista estranger havia aconseguit a França.

DEBUT, 13 GENER 1922

Segueix obert l'abonament a la comptaduría del teatre.

Teatre Novetats

Companyia Catalana de l'insigne
ANGEL GUIMERA

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — ULTIMA SETMANA DE LA TEMPORADA. Avui, divendres, EXTRAORDINARIES FUNCIONS. Tarda, a les quatre i nit, a tres quarts de deu. El drama en tres actes, d'En Frederic Soler (Serafí Pitarra),

EL FERRER DE TALL

i el divertit sainet en un acte, d'En Josep Burgas,

L'ESTANQUERA MACA

O

EL CONTRABAN DE L'AMOR

grandiós èxit còmic.—Demà, nit, a les deu, BENEFICI del primer actor i director de la companyia, ALEXANDRE NOLLA. Reestrena del drama en tres actes, de N'Angel Guimerà, «L'ànima morta», i el sainet en un acte, «L'estanquera maca». — Diumenge, comiat de la companyia. Funcions monstre. Tarda, «L'amoreta d'En Piu» i «L'ànima morta». Nit, «L'ànima morta» i «L'estanquera maca».

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, divendres, FESTIVITAT DELS SANTS REIS, tarda, primera sessió, a dos quarts de quatre; segona sessió, a les sis, i nit, a les deu, colossals programes. Grandiós conjunt en cinema i atraccions. Projecció d'interessants pel-lícules, amb l'estrena a la sessió de la nit del segon tom del colossal film de grandiós èxit, «El pont dels sospirs». Exitàs de THE POLIFLOR, ALONDRA, JOE AND FALLON. Succés de WEBB BROS. Exitàs WESTWOODS, i la genial i popular artista

GOYITA

Demà, dissabte, extraordinari espectacle, en celebració de la

SERATA D'ONORE

a la simpàtica i popular artista

GOYITA

Diumenge, comiat de la GOYITA.— Dilluns, reaparició de la formosa estrella de varietats,

LOLA MONTES

Teatre Català ROMEA

AVUI, DIADA DELS REIS

A dos quarts de quatre: LA VENTAFOCS.

A dos quarts de sis i a la nit:

ELS PASTORETS

amb l'arribada dels Sant Reis i amb obsequis als nens i nenes

Es despatxa a comptaduría.

TEATRE NOVETATS

CIRC EQUESTRE

Companyia internacional composta de les més extraordinàries atraccions procedents de les principals pistes de l'estranger

Inauguració i debut: dimecres dia 11 de gener de 1922 (nit)

Teatre Victòria

Direcció F. Vallejo. — Avui, divendres, festivitat dels Reis, dues grandioses i extraordinàries funcions. Tarda a dos quarts de quatre, i nit, a dos quarts de deu, «Del sacro monte» (èxit) «La flor del barrio» (dos actes), i «La alsaciana (exitàs). Es despatxa a comptaduría.

TEATRE COMIC

CIRC EQUÈSTRE

ULTIMA SETMANA. — Avui, divendres, grans funcions. Tarda, a les quatre, i nit, a dos quarts de deu, gran èxit de les AGUILES HUMANES i de totes les atraccions de la companyia. — Demà, benefici de PIPO I SEIFFERT.

Teatre Poliorama

Companyia còmica

GOELL-JUAREZ-ASQUERINO

Avui, divendres, FESTA DELS SANTS REIS, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió, la caricatura de gran guinyol, en tres actes, «La quinta del misterio; a les sis, sessió especial, i nit, a les deu, l'èxit de la temporada, la tragèdia grotesca en tres actes, d'Arniches, «Es mi hombre». — Demà, dissabte, tarda, a les cinc, matinée popular, «Camino adelante» i «Dentro de un siglo». Nit, popular, «Es mi hombre». — Diumenge, tarda, primera sessió «Camino adelante» i «Dentro de un siglo». A les sis, sessió especial, i nit, a les deu, gran moda, «Es mihombre». Cada dia, l'èxit dels èxits,

ES MI HOMBRE

Es despatxa a comptaduría.

Teatre Circol de Sans

GRANDIOSA TOMBOLA per als dies 6, 7 i 8 del corrent, a profit dels soldats que lluiten a terres africanes, organitzat per diferents entitats del districte VII.

Avui, tarda. Diada dels Reis. Companyia LLUIS PIERA i ELVIRA FREMONT. El formós drama en tres actes,

TRAIDOR, INCONFESO I MARTIR

Els graciosos clowns,

PIPPO I SEIFFERT

El colossal tenor,

CARLES CARRERAS

Entrada triomfal dels Reis, els quals, com cada any, repartiran formoses joguines a tots els nes i nenes

Els intermedis a càrrec de la «Banda del Circol».

Preus: el mateix que les últimes funcions.

A la nit, grandiós concert per l'Orfeó Renaixement. Preus populars.

Dia 7, a la nit. Gran funció teatral: JOVENTUT (drama en un acte), MAYO FLORIDO (sarsuela en un acte), EL GUARDAVIA (diàleg en un acte), GENT D'ARA (comèdia en dos actes), LA CHICHARRA (sarsuela en un acte), ELS XIQUETS DE VALLS i LA BREMA, per la Societat choral «L'univers». Preus populars.

Dia 8, al matí, sardanes; a la tarda i a la nit, extraordinaris balls per la «Banda del Circol de Sans».

Coliseu Pompeia

Travessera, 8-10 *Telèfon 272-G*

Avui, diada de Reis. Tarda a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu: LAS BODAS DE PLATA (un acte), i LA TIA DE CARLOS (tres actes).

Teatre de Tittelles i Marionetes

SALA REIG Consell de Cent, núm. 351 tocant al Passeig de Gràcia

Avui, Festa dels Reis, a la tarda, a dos quarts de quatre i a les sis: la Nadala amb cançons populars

ELS PASTORETS
I EL PESSEBRE DE NADAL

amb l'Adoració dels tres Reis Magos i la humorada

EL GALL DINDI DEL TITELLA

Es despatxen localitats sense augment de preus.

Diorama

Avui, festivitat dels Reis, grans sessions a la tarda. Extraordinari programa. Nit, augment de pel-lícules: «Les petjades perdudes», episodis 13 i 14 d'aquesta sensacional super-sèrie americana; «El modern mosqueter», per Douglas Fairbanks, de l'acreditat Programa Ajúria: «Fatty Tenorio»; «Els raigs verds», assumpte d'emocionant argument. — Demà, dissabte, programa completament variat. Insuperables estrenes, entre elles: «La prova»; «Viatge de nuvis»; «Un home imprescindible»; «El parent» i altres.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, divendres, festivitat dels Sants Reis, d'onze a una, gran sessió matinal amb un magnífic progra. Tarda, de quatre a sis i de sis a vuit, i nit, a les deu. Projecció de notables pel-lícules: «Actualitats Gaumont»; «Cow-boy sense por»; «Les tres màscares», i el primer tom (Sessions tarda), del colossal film,

EL PONT DELS SOSPIRS

i estrena a la sessió de la nit, del segon tom de l'èxit del dia,

EL PONT DELS SOSPIRS

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, divendres, diada dels Reis, gran matinée d'onze a una, i tarda dues sessions. El grandiós triomf del Programa Ajúria: «A la terra del moro, per l'inimitable artista DOUGLAS FAIRBANKS; «La flama sagrada». Nit, programa colossal. — Diumenge, nit, grandiosa exclusiva: «El comte Cagliostro», el més gran en presentació, luxe i riquesa. — Aviat: REIAL PROGRAMA AJURIA.

Pathé Cinema

Rambla de Catalunya, 37

AVUI, DIVENDRES, DIA 6 festivitat dels Reis. Sessions a dos quarts de quatre, a les sis de la tarda i a dos quarts de deu de la nit, amb un escollit programa format per les següents pel-lícules: «Pathé Revue»; «Feres humanes»; «Els amors d'una granota»; «La sultana de l'amor», Pathé color; «El cabaret i la moda». Tot el programa és selecció PATHE, i exclusiva d'aquesta empresa.

Gran Orgue Orquestral

ELDORADO

Associació Musical de Barcelona

Diumenge, 8 de gener. A les onze del matí. Tercer concert de Matinées Líriques Populars, de l'Orquestra Simfònica de Barcelona. Mestre: Lamote de Grignon. Localitats: Chassaigne Freres, Claris, 43.

FUTBOL

DARRERS PARTITS A
L'ESTADI CATALA

Dia 6 gener, a les tres de la tarda

BOLDKLUBBEN

de Dinamarca
contra

BARCELONA

campió de Catalunya

Dia 8 gener, a les tres de la tarda

UNION ZISCOV

de Txecoeslovàquia
contra

BARCELONA

campió de Catalunya

Despatx d'entrades i localitats: A les oficines del Club, Fortuny, 1, de les deu a la una i de les quatre a les nou, i els dies de partit, de les nou a la una.

Fronton Principal Palace

Avui, divendres, tarda, a tres quarts de cinc. Dos grandiosos partits de pilota a cistella a 40 punts.

Primer partit:
Vermells: JAIME i PALAU.
Blaus: OLALDE i BERRONDO petit.
Segon partit:
Vermells: ECHEBARRIA i VEGA.
Blaus: GOITIA i ARNEDILLO.
Nit no hi ha partit.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Grandiós èxit de

CANDELARIA MEDINA

LA TEXTIL CATALANA

Rematem la liquidació dels articles d'HIVERN
ULTIMS DIES DEL REGAL
Tot comprador d'una de les ofertes que detallem als aparadors, té opció a un corte de vestit
Completament gratis. Solament fins el dia 10.

LIQUIDEM: Articles per a vestits i gavanys de senyor
ESPLÈNDIDS ASSORTITS
CAMUSSES, ABRICS I VESTITS GRAN NOVETAT PER A SENYORES
Preus baratíssims. Ultims dies del regal
VENDES AL COMPTAT I PREU FIX. VENDES EXCLUSIVAMENT AL DETALL

Plaça de l'Angel, 1 — Tapineria, 2 i 4 — Granvia Layetana, 29

LA TEXTIL CATALANA

LA ORTOPEDIA MODERNA

Bartomeu Carcasona

Tallers i despatx únic: **Carrer d'Escudellers Blancs, núm. 8**
(darrera de la Plaça Reial) - **Telèfon 3328 - BARCELONA**

Especialitat en la construcció de la
Cotilla Ortopèdica Moderna
per a corregir i guarir les escoliosis o desviacions de la columna vertebral en tots els graus.
Model especial de la casa
Braguer Articulat Regulador
Model especial de la casa per a la retenció absoluta de la TRENCADURA.
Faixes ventrals de totes menes
per a reduir el volum del ventre
FAIXA-COTILLA

APARELLS ORTOPÈDICS
exprofessos per a cada malaltia.
Aparells perfeccionats i lleugers per a guarir o corregir els peus. Varus Equino o punta. Genus Valgum, interior o exterior.
COXALGIES
Aparells especials per a paràlisi infantil.
EMBENATGES de goma per als operats de poc.
Cames i braços artificials
TIRANTS OMOPLÁTICS
per a evitar el carrègament d'espatlles.

MES DE 50 ANYS DE PRACTICA SON LA MILLOR GARANTIA

Immens assortit en binocles per a TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de 35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa i galalithe, models variadíssims
Carles Tulusaus, Optic-Fabricant
Boqueria, 22. - Raurich, 2
BARCELONA

¡¡Nadal - Nadal - Any Nou - Reis: a Catalunya avui hi ha un present meravellós: un equip lingüafono i una matrícula del Liceu Dalmau

Retalls - Trossos

Ocasió única

EL INDIO

CARMEN 24 BARCELONA

¡¡¡REIS!!!

Estoigs de Manicura i de Costura
L'ASSORTIMENT MÉS ABUNDANT I ECONÒMIC
PERFUMERIA BEYA
PROVENÇA, **299 - 301** (entre Bruch i Lauria)
Locions - Colonies - Quines - Pólvors - Crema per al massatge - Crema neu - Cremes per a la bellesa de les ungles

A tothom interessa l'estalvi de diners i temps

Calculeu l'estalvi de diner que representa l'ús de la màquina d'afaitar «**Gillette**»; afegiu a aquest estalvi la valor del vostre temps i us convencereu que
LA MAQUINA D'AFAITAR
Gillette
és la millor adquisició; el present més práctic

Màquina **"Gillette"**, nou tipus perfeccionat. Primorosos i variats models.

Model BROWNIE de 8 Ps.

Productes **GILLETTE** S. A. E.
Apartat 978 MADRID

Piano Chassaigne n.º 4, quasi nou, venc, ocasió. Carme, 8, primer, 2.ª

VENC
Devesa de pastura, conreu i caça, de 1.000 fanegues d'extensió a 35 km. de Madrid per carretera i 5 d'Alcalá de Henares. Magnífica casa de conreu, gran celler, formosa horta i fàbrica de guix; tot per 375.000 ptes. La seva constitució geològica es presta a instal·lar fàbrica de ciment, rajoles, rasilla, teules i calç. També s'admet soci amb aneg capital en metàl·lic per a desenrotllar aquestes indústries i es donarà bona prima a la persona que gestioni i ultimi aquest assumpte. Direcció: Josep Rodríguez, província de Madrid, Los Hueros.

VIOLINS
Violoncels i altres instruments de música. Casa especial PARRAMON, Carrer del Carme, 8, primer.

Lloguers
Pianos de lloguer de varis preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Avisos
Traduccions comercials
com anglès, francès, ale., etc
Rambla Catalunya, 65

Administracio de finques
anticip de lloguers amb garantia. Sr. DRETS. BILBAO, 199, segon, segona. De 6 a 7. Telèfon núm. 3.811 A.

AZULEJOS VALLDECABRES
Rètols i cartells en rajoles de València, Majòliques, Waters, Teula plana. — Sucursal: Salmerón, 45
CASA MATRIU: VALENCIA

MONEDES
OR
Espanyoles i estrangeres
Voleu vendre bé les vostres monedes d'or? Visiteu nostra Casa de Canvi, consulteu nostres preus i us convencereu de què paguem més que ningú
Casa de canvi
Italo Comercial
que es troba davant l'estàtua de Colomb, en el racó de la plaça, entre la porta principal del Banc de Barcelona i el Bar.

Reis

Presents de Moda
Monets, Titís, Gossets de luxe, Ocells exòtics, Periquitos, Lloros parladors, Canaris cantors Seifert (música) i altres races, cantadors garantits. Gàbies de metall: gran stock. Botiga d'ocells i gàbies, carrer de Fernando, núm. 39.

Medicaments
químicament purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen, Farmàcia de Bottal Balta, Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat

FABRICA DE PANYERIA
de Valentí Soler
Fabricat tot amb materies noves. Garantia de bon resultat i preus baixos. Venda de retalls els dijous i dissabtes. AVINYÓ, núm. 7, entresols (cantonada Fernando).

Classes
distingides exclusives per a senyores i senyoretes
Ensenyança per correspondència per a tothom
Moderníssims sistemes agradables, fàcils i pràctics
NOSTRES
prospectes són d'excepcional interès per a tota persona que vulgui enriquir-se de cultura, i per a tot col·legi o professor que vulgui ensenyar amb èxit
Demaneu-los gratis a la Direcció:
València, 245
BARCELONA

REIS! Gran PRESENT
FONOGRAFS I DISCOS **PATHE**
SALO DE VENDES: Plaça Catalunya, 8
(Xanfrà Rda. Universitat) Telèfon 4944 A

No poder assaborir les delicies del ben menjar PER TENIR MALA DENTADURA és una d'aquelles petites penes que ens fan estar molt sovint consirosos

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de
Aigua Oxigenada VOLCÁN
L'oxigen que desprèn al posar-se en contacte amb les dents i genives, destrueix totalment els microbis que corquen la dentadura

FARMACIES PRINCIPALS
Dipositaris: J. URIACH I Cª Bruch, 49

Desitjo en consignació
ciments fent-me càrrec dels ports. Dirigir-se a Francesc Segovia, Paiuelas, 10, MADRID. Apartat propi.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 8, pral.

Vendes
Joies d'ocasió
Safates i servels plata, al pes. Compro or, plata, platí brillants i perles.
Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8